

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΙΗ'

Τρίτη 9 Απριλίου 2002

Αθήνα, σήμερα στις 9 Απριλίου 2002, ημέρα Τρίτη και ώρα 19.30' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 8.4.2002 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΡΙΖ' συνεδριάσεώς του, της Δευτέρας 8 Απριλίου 2002 σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου:

Α) «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών του Μεξικού για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων».

Β) «Κύρωση της Συμφωνίας για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης».

Γ) «Κύρωση της Σύμβασης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος».

Δ) «Κύρωση της Σύμβασης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Βασιλείου της Ισπανίας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου».

Ε) «Κύρωση της Σύμβασης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Αρμενίας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου».)

Παρακαλείται η κυρία Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τη Γραμματέα της Βουλής κα Φωτεινή Γεννηματά, Βουλευτή Αθηνών, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Πανοράματος Θεσσαλονίκης διαμαρτύρεται για τη μη αναπλήρωση της θέσης του αποχωρήσαντος απογευματινού ιατρού από το ιατρείο του ΙΚΑ Πανοράματος.

2) Ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ιερά Μητρόπολη Λαγκαδά διαμαρτύρεται για τον αποκλεισμό της από τη χορηγία άδειας

λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού της.

3) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΙΝΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Κεκροπίας Αιτωλ/νίας ζητεί την ένταξη στο Γ' ΚΠΣ του έργου της ανέγερσης του νέου κτιρίου του Δημοτικού Σχολείου Παλαίρου της περιοχής του.

4) Ο Βουλευτής Φλώρινας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΡΤΣΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Μακεδόνων Βελγίου διαμαρτύρεται για την επικείμενη αναστολή των πτήσεων Θεσσαλονίκης – Βρυξελλών.

5) Ο Βουλευτής Ημαθίας κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Φορείς της Νάουσας Ημαθίας ζητούν την παραμονή του στρατοπέδου «Ζαφειράκη» (Β' Μοίρα Καταδρομών) στη Νάουσα.

6) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Ξενοδοχοϋπαλλήλων και Ψυχαγωγικών Κέντρων Ρόδου ζητεί την ικανοποίηση των εργασιακών και συνταξιοδοτικών αιτημάτων των μελών της.

7) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Τοπικός Σύλλογος Εργαζομένων Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας Κρατικού Αερολιμένα Ρόδου – Διαγόρα υποβάλλει προτάσεις για την άρτια λειτουργία του αεροδρομίου «Διαγόρας» στη Ρόδο.

8) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ελληνική Εταιρεία Γενικής Ιατρικής προτείνει λίστα με ονόματα ελλήνων ιατρών οι οποίοι θα επιλεχθούν ως Εθνικοί Κριτές Ειδικότητας Γενικής Ιατρικής στην Ελλάδα.

9) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Εμμανουηλίδου Αλεξάνδρα, δασκάλα του Ειδικού Δημοτικού Σχολείου Σάμου, διαμαρτύρεται για τη στέρηση του δικαιώματός της να διευθύνει το Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Σάμου.

10) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Π. Κουρίδου, που μέχρι το 1966 απασχολήθηκε σε αγροτικές εργασίες στην κοινότητα Συνασσού Ιστιαίας Εύβοιας ζητεί να διευθετηθεί η συνταξιοδότησής της.

11) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Θεόδωρος Σαββίδης, κάτοικος Μεγαλοκάμπου Δράμας, ζητεί να γίνει δεκτή ολόκληρη η ποσότητα παραγωγής βάμβακος που έχει καλλιεργήσει.

12) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δράμας ζητεί την πλήρη έρευνα για την κλοπή του χρηματικού ποσού που προορίζονταν για τη μισθοδοσία των διδασκάλων και νηπιαγωγών του Νομού.

13) Η Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ – ΗΛΙΑΚΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία Υπάλληλοι του πρώην Νομαρχιακού Ταμείου Ηρακλείου ζητούν να τους χορηγηθεί ειδικό μηνιαίο επίδομα.

14) Ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Αλέξανδρος Μάλτσιδης, ζητεί την επίλυση στρατολογικού του προβλήματος.

15) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εκτάκτων Αρχαιολόγων ζητεί την πρόσληψη μελών του για τη στελέχωση της αρχαιολογικής υπηρεσίας του Υπ. Πολιτισμού.

16) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Συλλόγων Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, καταγγέλλει την έκθεση της επιτροπής της Ε.Ε. Loyola de palacio για ενιαίους ουρανοί χωρίς εθνικά σύνορα και επισημαίνει πως θίγει κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας.

17) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αταλάντης ζητεί την ένταξη της παραλίας Αταλάντης στα έργα ναυαθλητικών χώρων.

18) Οι Βουλευτές κύριοι ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ και ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο Δήμου Ερινέου Αχαΐας εκφράζει την αλληλεγγύη του στον αγώνα του παλαιστινιακού λαού.

19) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΠΥΡΟΣ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ και ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία Εργαζόμενοι της περιοχής Αγρινίου εκφράζουν την αλληλεγγύη τους στον αγώνα του παλαιστινιακού λαού.

20) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΠΥΡΟΣ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατο-υπαλληλικό Κέντρο Αγρινίου ζητεί τη μείωση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, την αύξηση των μισθών και των συντάξεων κ.λπ.

21) Ο Βουλευτής Καστοριάς κ. ΑΝΕΣΤΗΣ ΑΓΓΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Απολλωνιαδιδών Καστοριάς ζητεί να του καταβληθεί η επιχορήγηση του έτους 2001 από το τμήμα ανταλλάξιμων κτημάτων του Υπ. Οικονομικών.

22) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΛΩΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Πουρναρίου ζητεί την αποζημίωση των αγροτών της περιοχής του που οι καλλιέργειές τους καταστράφηκαν από τον παγετό.

23) Οι Βουλευτές κύριοι ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Συνταξιούχων ΟΤΕ ζητεί τη χορήγηση επικουρικής σύνταξης σ' όλα τα μέλη του, την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του ταμείου τους κ.λπ.

24) Η Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ – ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Προσωπικού ΔΕΘ Α.Ε. ζητεί την επίλυση εργασιακών προβλημάτων των μελών της.

25) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΑΜΠΑΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Κτηνοτροφικός Σύλλογος

Νομού Φθιώτιδας «Η ΕΝΟΤΗΤΑ» διαμαρτύρεται για την περικοπή του ποσού για τα επιλέξιμα αιγοπρόβατα.

26) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΑΜΠΑΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Δομοκού Φθιώτιδας ζητεί να ενταχθεί η επαρχία Δομοκού στην ενδιάμεση ζώνη κινήτρων για επενδύσεις.

27) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΑΜΠΑΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Σύλλογος Συνεταιρισμού Καλυβίων Λαμίας διαμαρτύρεται για τους περιορισμούς που ισχύουν στην καλλιέργεια βάμβακος.

28) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΑΜΠΑΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Αταλάντης ζητεί να ενταχθεί η παραλία της Αταλάντης στα έργα ναυαθλητικών χώρων.

29) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Νευροκοπίου ΤΕΕ ζητεί την κατασκευή αναρρυθμιστικής βαθμίδας στην τεχνητή λίμνη των Ποταμών.

30) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος της ΣΠΑΠΕΚΕΕΚ αναφέρεται στο θέμα της χωροθέτησης του ΑΗΣ στο Ρέθυμνο.

31) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων ΤΕΕ Σητείας ζητεί να ορισθεί εξεταστικό κέντρο στην έδρα του ΤΕΕ Σητείας για τη διεξαγωγή των πανελλήνιων εξετάσεων.

32) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εκτάκτων Αρχαιολόγων ζητεί τη στελέχωση της αρχαιολογικής υπηρεσίας του Υπ. Πολιτισμού με πρόσληψη των μελών του.

33) Ο Βουλευτής Καβάλας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλαδική Ένωση Θερμαστών Ξηράς ζητεί την πρόσληψη θερμαστών στο Δημόσιο Τομέα ανεξάρτητα της ηλικίας τους και με μόνο προσόν την κατοχή άδειας ασκήσεως επαγγέλματος θερμαστή ξηράς.

34) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αγίου Νικολάου Λασιθίου ζητεί την εύρεση και διάθεση του ποσού που είναι απαραίτητο για την ανέγερση του κτιρίου που θα στεγάσει την Ανωτέρα Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 1561/21-9-01 ερώτηση και ΑΚΕ 191 δόθηκε με το υπ' αριθμ. 27788/4-10-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης και ΑΚΕ 1561/191/21-9-01 που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Ν. Κατσαρός, με αφορμή δημοσίευμα της Εφημερίδας το «ΒΗΜΑ» της 19ης Σεπτεμβρίου 2001 με τίτλο «Ερευνώνται πέντε ύποπτες ελληνοποιήσεις αλλοδαπών», σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης διενήργησε τον Μάιο του 1998 έλεγχο στη Δ/ση Πολιτικών Δικαιωμάτων και Προστασίας των Πολιτών (Τμήμα Διαβατηρίων και Τμήμα Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης) της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Θεσσαλονίκης, με αντικείμενο θέματα διαπίστωσης ή μη της ελληνικής ιθαγένειας.

Στην έκθεση ελέγχου και συγκεκριμένα στη σελίδα 39 παρ. β προτείνεται η έρευνα για πέντε (5) περιπτώσεις παλιννοστούντων ομογενών προκειμένου να εξακριβωθεί η γνησιότητα των αδειών παραμονής και η διενέργεια ΕΔΕ μετά τη διερεύνηση και συγκέντρωση των απαραίτητων στοιχείων στην περίπτωση που προέκυπταν ευθύνες υπηρεσιών και φυσικών προσώπων.

Από την έρευνα που διενεργήθηκε για τη γνησιότητα των αδειών παραμονής, βάσει των οποίων εκδόθηκαν οι υπ' αριθ.

2761/98, 2762/98, 1741/97, 13814/97 διαπιστωτικές πράξεις καθορισμού της Ελληνικής Ιθαγένειας, προέκυψε ότι οι άδειες που είχαν χορηγηθεί στους ενδιαφερόμενους, τόσο από την Υποδ/ση Αλλοδαπών Θεσσαλονίκης, όσο και από το Τμήμα Αλλοδαπών Αθηνών, ήταν νόμιμες και εκδόθηκαν μετά από έγκριση της Δ/ νσης Κρατικής Ασφάλειας του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

Ως εκ τούτου νόμιμα εκδόθηκαν οι ανωτέρω πράξεις καθορισμού της Ελληνικής Ιθαγένειας και συνεπώς δεν προέκυψαν ευθύνες Υπηρεσιών ή φυσικών προσώπων.

Επομένως ήταν σαφές ότι δεν συνέτρεχε περίπτωση διενέργειας Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης, γεγονός που διαπιστώθηκε και από το ίδιο το Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών, με σχετικό έγγραφο του Γενικού Επιθεωρητή, με αφορμή και παλαιότερα δημοσιεύματα στον ημερήσιο τύπο.

Σας αποστέλλουμε συνημμένα τα σχετικά έγγραφα.

Ο Υφυπουργός
Κ. ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ»

2. Στις με αριθμό 63/25-6-01, 512/16-7-01, 539/17-7-01, 585/18-7-01 ερωτήσεις και ΑΚΕ 63 δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1500/30-9-01 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση των ερωτήσεων 63/25-6-01, 512/16-7-01, 539/17-7-01, 585/18-7-01 και ΑΚΕ 63 που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Π. Λαφαζάνης και Φ. Κουβέλης, σε ό,τι μας αφορούν, σας γνωρίζουμε ότι για το αντικείμενο αυτών ενημερώθηκε διεξοδικά η Διарκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Εθνικής Αντιπροσωπείας στο πλαίσιο της σχετικής, με τα ζητήματα που προέκυψαν στην Γένοβα, συζήτησης, που έγινε κατά τη συνεδρίαση της 26-7-2001, πρακτικό της οποίας σας διαβιβάζουμε μετά των κατατεθέντων εγγράφων που αφορούν το αιτούμενο κείμενο με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Δικαιοσύνης, Εσωτερικών Υποθέσεων και Πολιτικής Προστασίας και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ε.Ε. της 13-7-2001, σχετικά με την ασφάλεια των συνόδων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και άλλων εκδηλώσεων αντίστοιχης σπουδαιότητας.

Επισημαίνεται ότι από το ανωτέρω κείμενο ουδέν σχετικό με το αναφερόμενο θέμα της συγκρότησης ευρωπαϊκών αστυνομικών δυνάμεων καταστολής προκύπτει, ενώ ουδέποτε τέθηκε αυτό για εξέταση στις αρμόδιες Ομάδες εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΙΔΗΣ»

3. Στην με αριθμό 135/27-6-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 934/24-8-01 έγγραφο από την Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 135/27.06.2001 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Θεόδωρο Σκρέκα αναφορικά με την αντιμετώπιση τροχαίου ατυχήματος που σημειώθηκε στην Εθνική οδό Τρικάλων - Άρτας, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Το μεσημέρι της Δευτέρας 18.6.2001 στο 16^ο χιλιόμετρο της Εθνικής οδού Τρικάλων - Άρτας στο ύψος του Παλαιομναστηρίου και σε απόσταση περίπου 5 χιλιομέτρων από την Πύλη συνέβη τροχαίο ατύχημα.

2. Οι αυτόπτες μάρτυρες ειδοποίησαν το Κ.Υ. Πύλης για την παροχή ασθενοφόρου από αυτό. Το Κ.Υ. Πύλης σε άμεση συνεργασία με το Ε.Κ.Α.Β. έστειλε ασθενοφόρο (του Ε.Κ.Α.Β.) το οποίο εκείνη τη στιγμή παρευρισκόταν στο Κέντρο του στα Τρίκαλα.

3. Η ανταπόκριση του Ε.Κ.Α.Β. ήταν άμεση και ταχεία καλύπτοντας την απόσταση των 16 χιλιομέτρων (από Τρίκαλα έως το σημείο του ατυχήματος) σε σύντομο χρόνο.

4. Δεν ανταποκρίθηκε το Κ.Υ. Πύλης (που ευρίσκεται 5 χιλιόμετρα από το σημείο του ατυχήματος) με το δικό του ασθενοφόρο γιατί εκείνη την ημέρα είχε προγραμματισθεί το καθιερωμένο SERVICE.

Όταν το ασθενοφόρο όχημα του Κ.Υ. Πύλης βρίσκεται σε

κίνηση λόγω κλήσης για μεταφορά ασθενών ή λόγω βλάβης σε συνεργείο, τότε ειδοποιείται το ΕΚΑΒ για την κίνηση του και το Κ.Υ. καλύπτεται μόνο από το ΕΚΑΒ δεδομένου ότι ο συντονισμός όλων των οχημάτων του Νομού γίνεται από το ΕΚΑΒ και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να κινηθεί ασθενοφόρο άνευ εντολής του.

Κάθε Παρασκευή στέλνεται το πρόγραμμα της επόμενης εβδομάδας με Fax ώστε το ΕΚΑΒ να γνωρίζει τις υπηρεσίες των οδηγίων του Κ.Υ. και να καλύπτει τις υπάρχουσες ανάγκες όταν δεν βρίσκεται σε υπηρεσία ο οδηγός ή το ασθενοφόρο είναι εκτός κίνησης.

5. Στο Κ.Υ. Πύλης υπηρετούν (4) Οδηγοί εκ των οποίων ο ένας βρίσκεται σε αναρρωτική άδεια λόγω καρδιοχειρουργικής επέμβασης.

Με τους υπόλοιπους (3) Οδηγούς καλύπτεται η πρωινή (7-3) και απογευματινή (3-11) βάρδια.

Στο Κ.Υ. Καλαμπάκας υπηρετούν (4) Οδηγοί και καλύπτονται η πρωινή (7-3) και απογευματινή (3-11) βάρδια και μόνο τέσσερις νυχτερινές (11-7) εβδομαδιαίως.

Στο Κ.Υ. Φαρκαδόνας ισχύει το ίδιο πρόγραμμα με αυτό της Καλαμπάκας.

Η Υφυπουργός
Χ. ΣΠΥΡΑΚΗ

4. Στην με αριθμό 188/29-6-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1978/25-9-2001 έγγραφο από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 188/29.6.2001 που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Σ. Χατζηγάκη, για τα θιγόμενα σε αυτή θέματα, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Σύμφωνα με τις δεσμεύσεις του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Απασχόληση (ΕΣΔΑ) βασικό εργαλείο για την επιτυχία μιας αποτελεσματικής σύνδεσης της παρεχόμενης κατάρτισης από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (Ε.Π.) του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (Κ.Π.Σ.), με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, αποτελεί η ανάπτυξη του συστήματος έρευνας των αναγκών της αγοράς εργασίας με φορέα διαχείρισης του συστήματος, το Εθνικό Παρατηρητήριο Απασχόλησης (ΕΠΑ).

2. Ειδικότερα από τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) η επιλογή και ο σχεδιασμός των προγραμμάτων βασίζεται τόσο στις προβλέψεις του ΕΠΑ για τα δυναμικά επαγγέλματα και τις ανάγκες κατάρτισης, όσο και στη συνεργασία των υπηρεσιών του Ο.Α.Ε.Δ. Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης (ΚΠΑ) - Τοπικής Υπηρεσίας (Τ.Υ.) - Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) με τους κοινωνικούς εταίρους κάθε περιοχής.

3. Επιπρόσθετα προς την κατεύθυνση αυτή το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προκειμένου να ανταποκριθεί στη σύζευξη της Συνεχιζόμενης Κατάρτισης με τις ιδιαίτερες ανάγκες της αγοράς εργασίας κάθε περιοχής προκήρυξε μελέτη ώστε να καταγραφούν οι ανάγκες των επιχειρήσεων για εξειδικευμένη Συνεχιζόμενη Κατάρτιση.

4. Επίσης στο πλαίσιο εφαρμογής του Ε.Π. «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση», του Γ' Κ.Π.Σ., πρόκειται να υλοποιηθούν στην επόμενη διετία προγράμματα Συνεχιζόμενης και Εναλλασόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης ανέργων σε Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο.

Πιο συγκεκριμένα για το ορθολογικότερο σχεδιασμό των προγραμμάτων κατάρτισης που θα υλοποιηθούν τα ΚΕΚ μέχρι το 2003 καθώς και την κατανομή τους κατά Νομό, εκτός από τα πορίσματα της μελέτης του ΕΠΑ έχουν ληφθεί υπόψη και τα ακόλουθα:

1. Τα πορίσματα της μελέτης για τον εντοπισμό των αναγκών κατάρτισης ανάλογα με τη ζήτηση επαγγελματιών σε επίπεδο Νομού, που εκπονήθηκε για λογαριασμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

2. Η προσφορά θέσεων πρακτικής άσκησης από εργοδότες, στο πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος stage, (Πρόγραμμα Απόκτησης Επαγγελματικής Εμπειρίας).

Ανάλυση σε επίπεδο Νομού.

3. Τα χαρακτηριστικά της προσφοράς εργασίας από ανέργους, εξετάζοντας τα επαγγέλματα των εγγεγραμμένων ανέρ-

γων στις Τοπικές Υπηρεσίες του ΟΑΕΔ. Ανάλυση σε επίπεδο Νομού.

4. Οι προτάσεις φορέων που εκπροσωπούν τις παραγωγικές τάξεις (ΣΕΒ, ΓΕΣΕΒΕ, ΕΣΕΕ), καθώς και τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα (ΓΕΣΕΕ) (σε επίπεδο χώρας).

5. Οι προτάσεις παραγωγικών Υπουργείων και ορισμένων από τους φορείς που εποπτεύουν (σε επίπεδο χώρας).

6. Ο αριθμός των ανέργων κατά περιφέρεια (στοιχεία Εθνική Στατιστική Υπηρεσία (ΕΣΥΕ) 2000) και συμπληρωματικά την κατανομή των ανέργων σε επίπεδο Νομού (στοιχεία Τοπικών Υπηρεσιών ΟΑΕΔ, «Νέοι Άνεργοι» έτους 2000).

7. Η ποσοστιαία κατανομή ανάλογων δράσεων κατάρτισης, σύμφωνα με τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ) του Γ' ΚΠΣ.

8. Ο Δείκτης Περιφερειακής Ανισότητας με βάση το κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ) (1997), και

9. Ο μέγιστος ετήσιος αριθμός προγραμμάτων, που μπορούν να υλοποιηθούν από τις διαθέσιμες κατάλληλες (πιστοποιημένες από το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης (ΕΚΕΠΙΣ) δομές κατάρτισης κατά Νομό.

Τέλος, σχετικά με την περιοχή ενδιαφέροντός σας, επισυνάπτεται πίνακας όπου εμφανίζονται ενδεικτικά για το Ν. Τρικάλων τα αντικείμενα κατάρτισης ανά επίπεδο εκπαίδευσης.

Ο Υπουργός
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων)

5. Στην με αριθμό 216/2-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 427/25-9-01 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την υπ' αριθμ. 216/2-7-2001 ερώτηση του Βουλευτή κ. Μανώλη Κεφαλογιάννη, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Με την ευκαιρία των εργασιών κατασκευής της εργοταξιακής περίφραξης (δηλαδή διάνοιξη λάκκων για την τοποθέτηση των πασσάλων της περίφραξης) του ευρύτερου χώρου του Ολυμπιακού Κωπηλατοδρομίου στο Κάτω Σούλι Μαραθώνος και συγκεκριμένα 10 μέτρα νοτίως και παράλληλα του σύγχρονου αμαξιτού δρόμου προς κάτω Σούλι – Ραμνούντα, εντοπίστηκαν σε μικρό βάθος αρχαιοτήτες και ακολούθησε σωστική ανασκαφική έρευνα από την αρμόδια Β' ΕΠΚΑ, κατά την οποία αποκαλύφθηκε τμήμα του γνωστού ήδη από τον περασμένο αιώνα αρχαίου δρόμου και κατά μήκος αυτού οικογενειακοί περίβολοι του 4ου αιώνα π.Χ. εγχυτρισμοί του 5ου αιώνα π.Χ. και απλοί κεραμοσκεπείς τάφοι του 4ου αιώνα π.Χ. κτερισμένοι και ακτέριστοι. Επισημαίνεται ότι πρόκειται για συνήθη αρχαιολογικά στοιχεία της τοπογραφίας της Αρχαίας Αττικής υπαίθρου.

Επί των προαναφερθέντων αρχαιολογικών ευρημάτων και σε σχέση με τη χωροθέτηση του Ολυμπιακού Κωπηλατοδρομίου, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Α. Τα ευρήματα εντοπίστηκαν εκτός της περιοχής χωροθέτησης του Κωπηλατοδρομίου.

Β. Η θέση στην οποία αποκαλύφθηκαν τα αρχαία ήταν ήδη γνωστή στην Αρχαιολογική Υπηρεσία.

Γ. Η αποκάλυψη των αρχαίων δεν έγινε στα όρια του σκάμματος του Κωπηλατοδρομίου, αλλά σε απόσταση 180μ. από το βόρειο πέρασ του σκάμματος της λίμνης, παράλληλα και σε μικρή απόσταση από το δημόσιο δρόμο, όπως προαναφέρθηκε. Στο σημείο αυτό και για λόγους ασφάλειας των διακινουμένων, προβλεπόταν να τοποθετηθεί η περίφραξη της χωροθετημένης έκτασης του Κωπηλατοδρομίου, η οποία όμως λόγω της ανασκαφής, μετατοπίστηκε 70 μ. νοτιότερα.

Δ. Ο εντοπισμός του αρχαίου δρόμου και των τάφων δεν έγινε, όπως αναφέρεται στην ερώτηση, από τις μπουλντόζες που ανοίγουν την τάφρο για το Ολυμπιακό Κωπηλατοδρόμιο (αφού οι μηχανικοί εκσκαφές εργάζονται, όπως ήδη σημειώθηκε 180μ. νοτίως της εν λόγω θέσης), αλλά έγινε κατά τη διάρκεια της σωστικής ανασκαφικής έρευνας που διενεργείται, όπως προαναφέρεται, από την Β' Εφορεία Προϊστορικών και

Κλασικών Αρχαιοτήτων στο χώρο αυτό.

Ε. Από την έως τώρα αρχαιολογική έρευνα της αρμόδιας Β' ΕΠΚΑ, δεν προκύπτουν τέτοια στοιχεία τα οποία να δικαιολογούν την επανεκτίμηση της χωροθέτησης του Κωπηλατοδρομίου, καθώς τα αρχαία βρίσκονται εκτός των ορίων του έργου, του οποίου το μεγαλύτερο μέρος καταλαμβάνει εγκαταστάσεις του παλαιού αεροδρομίου Μαραθώνα.

ΣΤ. Επισημαίνεται τέλος, ότι οι έως τώρα εκσκαφές, που γίνονται για την κατασκευή της λίμνης του Κωπηλατοδρομίου και υπό τη στενή εποπτεία εκπροσώπων της Β' ΕΠΚΑ δεν έχουν αποδώσει αρχαιολογικά ευρήματα, ενώ αντίθετα διαπιστώνεται ότι τα σκάμματα ανοίγονται σε ομοιόμορφο ελώδες στρώμα, το οποίο αποτελείται από λεπτόκοκκα υλικά αργίλου, ιλύος, άμμου και είναι απολύτως στειρό από αρχαιολογικής άποψης.

Επιπροσθέτως, σημειώνονται και τα ακόλουθα:

2) Η επιλογή του Σχοινιά ως χώρου δημιουργίας του Ολυμπιακού Κέντρου Κωπηλασίας, έγινε αφού εξετάστηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου Διεκδίκησης, ένας αριθμός θέσεων τόσο κοντά στην Αθήνα, όσο και πιο μακριά από το Λεκανοπέδιο.

Βάσει του από 22-6-2000 ΠΔ (ΦΕΚ 395 Δ'/3-7-2000), η Ολυμπιακή εγκατάσταση εντάσσεται μέσα στο Εθνικό Πάρκο Σχοινιά, για το οποίο ισχύουν αυστηροί όροι χρήσεων γης και λειτουργίας της κάθε είδους δραστηριότητας. Με το χαρακτηρισμό του ως Εθνικού Πάρκου, επιτυγχάνεται μια ολοκληρωμένη και συνολική διαχείριση του οικοσυστήματος.

Οι εναλλακτικές λύσεις χωροθέτησης που εξετάστηκαν κατά τη διάρκεια σύνταξης του Φακέλου Υποψηφιότητας αλλά και μετά την ανάθεση των ΟΑ 2004 στην Αθήνα (πριν δηλαδή την οριστική χωροθέτηση του έργου), απορρίφθηκαν λόγω τεχνικών, αθλητικών ή και περιβαλλοντικών προβλημάτων. Τα ανωτέρω σε συνδυασμό με τη βασική θέση της Επιτροπής Διεκδίκησης ότι οι νέες Ολυμπιακές εγκαταστάσεις θα πρέπει να αποβλέπουν στην αναβάθμιση περιοχών με διαπιστωμένα προβλήματα υποβάθμισης, ανέδειξαν τα Σχοινιά ως την καταλληλότερη θέση.

Η Κοινή Υπουργική Απόφαση έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων του Ολυμπιακού Κέντρου Κωπηλασίας, καθώς καθώς και το Προεδρικό Διάταγμα του Εθνικού Πάρκου Σχοινιά, προβλέπουν τη σύνταξη –με την αρωγή των αρμόδιων Αρχαιολογικών Υπηρεσιών– ειδικής μελέτης για την ανάδειξη των ιστορικών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών της ευρύτερης περιοχής. Ταυτόχρονα, οι εργασίες κατασκευής παρακολουθούνται από εκπρόσωπο της αρμόδιας Εφορείας Αρχαιοτήτων.

3) Στα πλαίσια της ευρύτερης ανάδειξης της περιοχής του Μαραθώνα, το Υπουργείο Πολιτισμού έχει προβεί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την προστασία του αρχαιολογικού χώρου ενώ ήδη έχει δρομολογήσει τη δημιουργία αρχαιολογικού πάρκου με την αποκατάσταση, ανάδειξη σήμανση και σύνδεση της ιδιαίτερης ιστορικής και αρχαιολογικής σημασίας μνημείων της περιοχής, που αντιπροσωπεύουν όλες τις ιστορικές περιόδους, και που προστατεύονται με ειδικές κηρύξεις προστασίας (ως αρχαιολογικοί χώροι και ιστορικοί τόποι), στις οποίες προσδιορίζονται επακριβώς τα όρια των περιοχών και των Ζωνών Προστασίας τους, όπως είναι: ΦΕΚ Β'265/1.10.57, ΦΕΚ Β'518/11.6.63, ΦΕΚ Β'1131/28.9.73, ΦΕΚ Β'733/3.8.77, ΦΕΚ Β'866/12.9.77, ΦΕΚ Β'1032/19.10.77, ΦΕΚ Β'366/11.4.80, ΦΕΚ Α'235/7.4.92, ΦΕΚ Β'676/31.7.95.

Πιο συγκεκριμένα προγραμματίζονται επεμβάσεις στους παρακάτω χώρους:

Α) Τύμβος Μαραθωνομάχων: προβλέπεται μία αισθητική αναβάθμιση του τοπίου και η δημιουργία ενός σημείου πληροφόρησης για το ιστορικό γεγονός της μάχης του Μαραθώνα.

Β) Αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία της περιοχής του Μουσείου: προβλέπεται αναβάθμιση των προϊστορικών μνημείων που βρίσκονται σε μικρή ακτίνα γύρω από το Αρχαιολογικό Μουσείο του Μαραθώνος, όπως είναι οι Μεσοελλαδικοί τύμβοι Βρανά και ο Υστεροελλαδικός θολωτός τάφος του Αρνού.

Γ) Αιγυπτιακό ιερό και βαλανείο ρωμαϊκών χρόνων στο μικρό έλος της Μπρεξίζας: προτείνεται η διαμόρφωση του χώρου και η αναστήλωση του αιγυπτιακού ιερού με χρήση αντιγράφων των αιγυπτιαζόντων ρωμαϊκών αγαλμάτων που προέρχονται από το χώρο.

Δ) Μνημεία στην περιοχή της Οινόης: στην περιοχή αυτή βρίσκονται το νεολιθικό σπήλαιο του Πανός, το Πύθιον, μια λατρευτική εγκατάσταση των χρόνων του Ηρώδη του Αττικού, η έπαυλη του Ηρώδη στη Μάνδρα της Γριάς και ο μεσαιωνικός πύργος της Οινόης.

Ε) Το ΥΠ.ΠΟ. έχει ήδη δρομολογήσει –στο πλαίσιο του προγράμματος του «Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων Μαραθώνων», στο οποίο εκτελείται από το Ταμείο Διαχείρισης Πιστώσεων Αρχαιολογικών Έργων του ΥΠ.ΠΟ., με προϋπολογισμό 2 δισεκατομμύρια δρχ. και χρόνο ολοκλήρωσης τον Μάρτιο του 2004 στην υποδειγματική συντήρηση και πρωτοποριακή ανάδειξη των προαναφερομένων μνημείων.

Παράλληλα προγραμματίζεται η σύνδεση όλων αυτών των χώρων και η σήμανσή τους. Αυτό θα επιτευχθεί με τη βελτίωση της οδικής σύνδεσης της Μπρεξίζας με τον Τύμβο, το Μουσείο, και μέσω του αρχαιολογικού χώρου στο Πλάσι της Μεσοσπορίτισας με το Κωπηλατοδρόμιο. Ταυτόχρονα προβλέπεται η δημιουργία μιας πεζοπορικής διαδρομής που θα συνδέσει το χώρο του Μουσείου με τα μνημεία της περιοχής της Οινόης μέσω του κτήματος του Ηρώδη επεκτεινόμενη έως τη Λίμνη του Μαραθώνος.

Ο Υπουργός
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ»

6. Στην με αριθμό 223/3-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 280/21-9-01 έγγραφο από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 223/3-7-01 του Βουλευτή κ. Ι. Χωματά, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, σας πληροφορούμε ότι η εκτέλεση έργων τουριστικών καταφυγίων εκφεύγει των αρμοδιοτήτων του ΥΕΝ. Φορέας εκτέλεσης των έργων του τουριστικού καταφυγίου του λιμένα Νάξου είναι η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων (Δ.Τ.Υ.Ν.Α.), που έχει την αρμοδιότητα αποκατάστασης των ελλείψεων – ατελειών και της ολοκλήρωσης των έργων. Παρ' όλα αυτά το ΥΕΝ, κατά λόγο αρμοδιότητας, μετά τα δημιουργηθέντα προβλήματα ομαλής και ασφαλούς λειτουργίας του λιμένα Νάξου, ζήτησε από τη Δ.Τ.Υ.Ν.Α. Κυκλάδων την εξασφάλιση της ακώλυτης και ακίνδυνης λειτουργίας του λιμένα και της ασφάλειας των χρηστών, σε συνεργασία με το Υπολιμαναρχείο Νάξου και το Λιμενικό Ταμείο Κυκλάδων.

Ο Υπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ»

7. Στην με αριθμό 225/3-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1386/27-9-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής

Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 225/3-7-01 των Βουλευτών κυρίων Ν. Γκατζή, Τ. Τσιόγκα και Α. Σκυλλάκου, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

Κατά το διάστημα Ιουνίου έως και τις αρχές Ιουλίου 2001 πραγματοποιήθηκαν οι πρώτες συνεδριάσεις των Επιτροπών Παρακολούθησης και των 24 Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000 – 2006, στις οποίες εγκρίθηκαν τα Συμπληρώματα Προγραμματισμού και τα κριτήρια ένταξης πράξεων για όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Με την έγκριση των Συμπληρωμάτων Προγραμματισμού και των κριτηρίων επιλογής πράξεων αρχίζει πλέον η διαδικασία ένταξης των πράξεων στα Επιχειρησιακά Προγράμματα, που αφορά τόσο τα προκηματοδοτούμενα από 1-1-00 έργα από το ΠΔΕ όσο και νέα έργα προς ένταξη στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Γ' ΚΠΣ.

Σύμφωνα και με το ν. 2860/2000 αρμόδιες για την προώθηση των συγκεκριμένων διαδικασιών ένταξης των έργων στα προγράμματα του ΚΠΣ 2000 – 2006 είναι οι Διαχειριστικές Αρχές των αρμόδιων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Με τον όρο «διαδικασίες ένταξης πράξεων» νοείται το σύνολο των ενεργειών που απαιτούνται για την επιλογή και την ένταξη των πράξεων, προκειμένου να τύχουν χρηματοδότησης στο πλαίσιο ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος του ΚΠΣ 2000 – 2006.

Η Διαχειριστική Αρχή κάθε Επιχειρησιακού Προγράμματος προβαίνει σε σταδιακή εξειδίκευση του Συμπληρώματος Προγραμματισμού, ακολουθώντας ενιαία, προκαθορισμένα και τυποποιημένα βήματα:

1. Πρόσκληση/ενημέρωση των δυνητικών τελικών δικαιούχων ενός μέτρου/ομάδας Πράξεων για την υποβολή προτάσεων.
2. Υποβολή προτάσεων από τους τελικούς δικαιούχους στη Διαχειριστική Αρχή.
3. Αξιολόγηση των προτάσεων από τη Διαχειριστική Αρχή.
4. Αποστολή των προτάσεων που αξιολογήθηκαν στα αρμόδια Υπουργεία για διατύπωση γνώμης.
5. Εισήγηση και έκδοση απόφασης ένταξης της πράξης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα από τον Γενικό ή Ειδικό Γραμματέα του Υπουργείου ή της Περιφέρειας.

Η παραπάνω διαδικασία ένταξης πράξεων ισχύει και για τα έργα της ερώτησης του θέματος.

Όσον αφορά την εξέλιξη των έργων, απαντήσεις θα σας δοθούν από τα συνερωτώμενα Υπουργεία ΠΕΧΩΔΕ και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Ο Υφυπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως, σύμφωνα με το άρθρο 143 του Κανονισμού της Βουλής, με πρωτοβουλία της Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κας Αλέκας Παπαρήγα, με θέμα «Αλλαγή του εκλογικού συστήματος και ψήφιση της απλής αναλογικής».

Σύμφωνα με το άρθρο 143 παρ. 4 του Κανονισμού της Βουλής, η διάρκεια της αγόρευσης του Πρωθυπουργού είναι τριάντα λεπτά της ώρας, του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως και των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων είκοσι πέντε λεπτά της ώρας και των Υπουργών δεκαπέντε λεπτά της ώρας.

Η κα Παπαρήγα που ζήτησε τη συζήτηση, θα μιλήσει και πέντε λεπτά επιπλέον, Δικαίωμα δευτερολογίας έχουν για δεκαπέντε λεπτά ο Πρωθυπουργός και για δέκα λεπτά οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και οι Υπουργοί. Και ο Πρωθυπουργός μπορεί να κλείσει τη συζήτηση με τριτολογία πέντε λεπτών.

Ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως κ. Κωνσταντίνος Σημίτης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χαίρομαι γιατί η κα Παπαρήγα και το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδας προκάλεσαν αυτήν τη συζήτηση εδώ στην Εθνική Αντιπροσωπεία. Διαφωνώ βέβαια ριζικά με την αιτιολόγηση της ερώτησης την οποία παρουσίασε η κα Παπαρήγα.

Μου δίνεται όμως η ευκαιρία να διατυπώσω τις θέσεις της Κυβέρνησης για το θέμα του εκλογικού συστήματος και να διαψεύσω όλα τα σενάρια εκλογικής φαντασίας που απασχόλησαν την επικαιρότητα τον τελευταίο και έδωσαν και αφορμή σ' αυτό το αίτημα.

Δεν θα μείνω όμως στο θέμα αυτό. Θα συζητήσουμε εδώ και για τη Δημοκρατία, γιατί μία συζήτηση για το εκλογικό σύστημα πρέπει να ταχθεί, να τοποθετηθεί σ' ένα ευρύτερο πλαίσιο, στο ευρύτερο πλαίσιο πώς θα καταστήσουμε πιο λειτουργικό, πιο συμμετοχικό το πολιτικό μας σύστημα, πώς θα το προσαρμόσουμε στις νέες εξελίξεις γιατί πρέπει να ανταποκρίνεται καλύτερα στις προσδοκίες των πολιτών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το 1993 το ΠΑ.ΣΟ.Κ ανέλαβε την ευθύνη της διακυβέρνησης της χώρας σε μια συγκυρία η οποία ήταν ιδιαίτερα κρίσιμη για την αξιοπιστία των θεσμών. Από τα τέλη της δεκαετίας του 1980 ζούσαμε όλοι σ' ένα νοσηρό κλίμα, σε ένα κλίμα θεσμικού εκφυλισμού, πολιτικής καχυποψίας και ροπής για να καταγγέλλονται τα πάντα. Σ' ένα κλίμα ανέξοδης ρητορικής περί διαπλοκής και διαφθοράς.

Το κλίμα το οποίο κυριαρχούσε ήταν ένα κλίμα δυσφήμισης της πολιτικής. Και αυτό το κλίμα, όπως έχουμε διαπιστώσει, προσπαθεί να αναβιώσει και τώρα η Νέα Δημοκρατία, για να συγκαλύψει την απουσία προγράμματός της, αλλά χωρίς επιτυχία. Το κλίμα του 1989 ανήκει οριστικά στο 1989, γιατί από το 1993 έχουμε αλλάξει και αλλάζουμε κάθε παράμετρο που θα μπορούσε να οδηγήσει σε μία αναβίωση ενός τέτοιου περιβάλλοντος. Ενισχύσαμε τη δημοκρατία με πρωτόγνωρο για τα ελληνικά δεδομένα πρόγραμμα θεσμικών μεταρρυθμίσεων.

Θα αναφερθώ σε ορισμένες από αυτές: Η συνένωση των οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης με το σχέδιο «ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» και η καθιέρωση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, η ίδρυση ανεξάρτητων αρχών σε κρίσιμους τομείς, όπως το ΑΣΕΠ και ο Συνήγορος του Πολίτη, η ψήφιση μιας σειράς νόμων που αφορούν τη διαφάνεια της δημόσιας ζωής και ιδιαίτερα τις κρατικές προμήθειες, η ενίσχυση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης και η ίδρυση πρωτοποριακών θεσμών, όπως η Αρχή Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων.

Κορύφωση όλων αυτών των ενεργειών ήταν η Αναθεώρηση του Συντάγματος. Με τη συνταγματική αναθεώρηση ενισχύσαμε τα δικαιώματα των πολιτών και τους θεσμούς οι οποίοι εξασφαλίζουν τη λειτουργία του κράτους δικαίου. Έτσι, εμπεδώσαμε την αξιοπιστία των θεσμών μας. Κατοχυρώσαμε με συνταγματική ισχύ κατακτήσεις των τελευταίων χρόνων και

ταυτόχρονα εγκαινιάζουμε μία περίοδο σημαντικών θεσμικών πρωτοβουλιών για την ακόμα ισχυρότερη θωράκιση της δημοκρατίας μας και τελικά την αναβάθμιση του πολιτικού συστήματος.

Παραδείγματα. Αναφέρω το νομοσχέδιο για την κατοχύρωση του ελέγχου και της διαφανούς διαχείρισης των οικονομικών των κομμάτων. Περιλαμβάνει διατάξεις για τον έλεγχο και περιορισμό των εκλογικών δαπανών κομμάτων και υποψηφίων Βουλευτών. Όπως ξέρετε, το νομοσχέδιο αυτό βρίσκεται αυτήν τη στιγμή στη Βουλή για συζήτηση. Θα συνεχίσουμε αυτήν τη προσπάθεια με το πόθεν έσχες των πολιτικών, γιατί αυτή η στιγμή, όπως λειτουργεί η νομοθεσία, υπάρχει η εικόνα του τι έχει ο καθένας, αλλά δεν υπάρχει εικόνα για τον τρόπο απόκτησης. Αυτό θα γίνει. Θα υπάρξει εικόνα για τον τρόπο απόκτησης, γιατί θέλουμε να μην μπορεί να απαξιώνει κανείς την πολιτική και τους πολιτικούς.

Και μετά θα φθάσουμε στον εκλογικό νόμο, σ' ένα εκλογικό νόμο που να κατοχυρώνει την πολιτική σταθερότητα και ταυτόχρονα να επιτρέπει μία σαφέστερη αντιστοιχία των επιλογών των πολιτών με τη δύναμη των κομμάτων στη Βουλή. Η συζήτηση, λοιπόν, για τον εκλογικό νόμο εντάσσεται στη συνολική βήμα προς βήμα προσπάθεια για την ποιότητα της δημοκρατίας και την αναβάθμιση του πολιτικού συστήματος.

Κανένα από όλα αυτά τα βήματα που ανέφερα και θα αναφέρω δεν αποτελεί τακτική κίνηση. Όλα αυτά αναφέρονται στις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης και όλα συνδέονται με την ουσία και την προοπτική του πολιτικού μας συστήματος. Κατά συνέπεια και ο εκλογικός νόμος θα έλθει με τη σειρά του, όπως το έχουμε αναγγείλει, μετά την ολοκλήρωση των προηγούμενων βημάτων και μετά από διάλογο με όλες τις πολιτικές δυνάμεις. Η Κυβέρνηση δεν θα αιφνιδιάσει κανέναν και δεν έχει φυσικά προκρίνει καμία συγκεκριμένη μορφή εκλογικού συστήματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα προσδιορίσω στη συνέχεια με περισσότερες λεπτομέρειες τα βήματα των αλλαγών που σχεδιάζουμε. Θα ήθελα όμως να σταθώ στα όσα λέγονται για τον εκλογικό νόμο, γιατί η δημόσια συζήτηση γίνεται αυτήν τη στιγμή με συνηματολογίες, σε μία ατμόσφαιρα άγνοιας και καχυποψίας.

Κατ' αρχήν, κυρία Παπαρήγα, τίποτα από όσα αναφέρονται στην πρότασή σας, του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, δεν ανήκουν στις προθέσεις της Κυβέρνησης. Δεν έχουμε σκοπό να ενισχύσουμε το δικομματισμό ούτε βέβαια να θέσουμε εκβιαστικά διλήμματα. Δεν πρόκειται, λοιπόν, να εισηγηθούμε, όπως ισχυρίζεστε, και πολύ περισσότερο δεν πρόκειται να ψηφίσουμε καλπονοθευτικό –είναι η έκφρασή σας– εκλογικό σύστημα. Αυτές οι αναφορές θυμίζουν μακρινό παρελθόν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Το 1989.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Ένα τριφασικό παρελθόν, για να δώσω ένα συγκεκριμένο παράδειγμα. Με τους αγώνες του ελληνικού λαού και του ΠΑ.ΣΟ.Κ αυτό το παρελθόν ανήκει πια οριστικά σ' έναν χρόνο, ο οποίος ξεπεράστηκε.

Ακόμα περισσότερο η Κυβέρνηση δεν έχει αποφασίσει για κανένα εκλογικό σύστημα, άρα και για καμία παραλλαγή του γερμανικού ή όποιου άλλου εξάπτε τη φαντασία σας. Παρεμπιπτόντως δε, θέλω να αναφέρω ότι το λεγόμενο γερμανικό, στο οποίο αναφέρεται το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, πέρα από το ελάχιστο ποσοστό του 5% που απαιτείται για την είσοδο ενός κόμματος στη Βουλή αποτελεί το αναλογικότερο εκλογικό σύστημα στην Ευρώπη. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι θα το υιοθετήσουμε. Το αναφέρω ενδεικτικά για να τονίσω ότι η συζήτηση γίνεται με συνηματολογίες, γίνεται με εικόνες, οι οποίες δεν αληθεύουν. Και γίνεται με καχυποψίες.

Από την πλευρά της η Αξιωματική Αντιπολιτεύση εφευρίσκει σενάρια γιατί δεν πιστεύει ότι θα γίνει κυβέρνηση το 2004. Εάν το πίστευε, εάν πίστευε ότι μπορεί να κερδίσει τις εκλογές του 2004, θα είχε δεχθεί την αποσύνδεση της εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας από τη διενέργεια βουλευτικών εκλογών, όπως την προτεινάμε εμείς, το ΠΑ.ΣΟ.Κ, κατά τη διάρκεια της Αναθεώρησης του Συντάγματος. Αυτή ήταν η πρότασή μας: Να αποσυνδεθεί η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας από

τη διαδικασία βουλευτικών εκλογών εφόσον δεν καταλήξει η πρώτη προσπάθεια σ' ένα αποτέλεσμα. Δεν δέχθηκε αυτήν την πρόταση η Αξιωματική Αντιπολίτευση για την τροποποίηση του Συντάγματος, γιατί προφανώς πιστεύει πως και μετά τις εκλογές του 2004 θα είναι κυβέρνηση το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Και θα προσέθετα ότι πολύ σωστά το πιστεύει.

(Θόρυβος-κωδωνοκρουσίες)

Θα κερδίσουμε τις εκλογές, θα διεξαγάγουμε με επιτυχία του Ολυμπιακούς Αγώνες και στη συνέχεια θα προχωρήσουμε με μία πρόταση ευθύνης για το πρόσωπο του Προέδρου της Δημοκρατίας. Μία πρόταση που θα αποσκοπεί στην αποδοχή της από όλες τις δημοκρατικές δυνάμεις της χώρας. Στόχος μας δεν είναι να πάμε σε εκλογές το 2005.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, Βουλευτές και παράγοντες της Νέας Δημοκρατίας χαρακτήρισαν πραξικόπημα –η έκφρασή τους- οποιαδήποτε πρωτοβουλία της Κυβέρνησης να τροποποιήσει το εκλογικό σύστημα. Έφθασαν μάλιστα στο σημείο να αποκαλέσουν αυτήν την πρωτοβουλία μας συνταγματική εκτροπή. Δήλωσαν έτοιμοι να αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο και αναγόρευσαν τους εαυτούς τους ως προστάτες του πολιτεύματος. Ακούστηκαν ακραίες θέσεις με έναν μοναδικό σκοπό: Την αυτοσυντήρηση του συντηρητισμού.

Η αλλαγή του εκλογικού νόμου είναι μία από τις βασικές αρμοδιότητες της Βουλής. Γνωρίζουμε ότι το εκλογικό σύστημα έχει αλλάξει πολλές φορές. Τελευταία φορά το άλλαξε το 1991 η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Στο παρελθόν η εκάστοτε κυβέρνηση συνήθιζε να αλλάζει το εκλογικό σύστημα για να το προσαρμόζει στις ανάγκες της συγκυρίας. Ο αιφνιδιασμός των πολιτικών αντιπάλων ήταν ο κανόνας ο οποίος επικρατούσε τότε. Στην πρακτική αυτή θέσαμε οριστικά τέλος με το Σύνταγμα που ψηφίσαμε. Προτείναμε και έγινε δεκτό από όλα τα κόμματα η αλλαγή του εκλογικού συστήματος να εφαρμόζεται μονάχα στην επόμενη εκλογική αναμέτρηση, εφόσον ψηφιστεί από την αυξημένη πλειοψηφία των 2/3. Αυτό για να αποτρέπονται ευκαιριακοί αιφνιδιασμοί. Αυτό λοιπόν, ότι είναι ανάγκη να υπάρχει πλειοψηφία των 2/3, δηλαδή σχεδόν του συνόλου της Βουλής για να αλλάξει ο εκλογικός νόμος, αποκλείει προφανέστατα ευκαιριακές και αιφνιδιαστικές λύσεις. Άρα, είναι προφανές ότι οι επόμενες εκλογές που θα γίνουν το 2004, θα γίνουν με τον ισχύοντα εκλογικό νόμο.

Όμως, η παρούσα Βουλή έχει, πέρα από κάθε αμφισβήτηση, τη συνταγματική αρμοδιότητα να συζητήσει για τον εκλογικό νόμο και να αναζητήσει ευρύτερες συγκλίσεις. Οφείλουμε να πετύχουμε τη μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση και θέλουμε την άποψη, τη συμβολή και τη συναίνεση όλων των κομμάτων. Εμείς πιστεύουμε ότι όλοι μαζί οφείλουμε να διαμορφώσουμε τους όρους, ώστε το πολιτικό μας σύστημα να ανταποκριθεί στις προκλήσεις του 21ου αιώνα. Η Βουλή έχει υποχρέωση να συζητά το εκλογικό σύστημα. Αυτό το υπαγορεύει το άρθρο 54 του Συντάγματος και πιστεύω ότι όποιος διαβάσει ανοιχτά και δημιουργικά το Σύνταγμά μας θα φθάσει πολύ εύκολα σε αυτό το συμπέρασμα.

Επαναλαμβάνω ότι εάν η Νέα Δημοκρατία εξακολουθήσει να διαφωνεί με οποιαδήποτε αλλαγή του εκλογικού νόμου, οποιαδήποτε αλλαγή και αν υπάρξει, δεν πρόκειται να ισχύσει κατά την επόμενη εκλογική αναμέτρηση. Θα ισχύσει για τη μεθεπόμενη εκλογική αναμέτρηση.

Υπάρχει και μία τρίτη άποψη που βλέπει το φως της δημοσιότητας, δηλαδή ότι ο αποκλειστικός μας στόχος είναι να συνεργαστούμε με κάθε τρόπο με δυνάμεις της Αριστεράς για να διατηρηθούμε στην εξουσία. Αυτό είναι λάθος. Είμαστε όπως πάντα σταθερά προσανατολισμένοι στην προσπάθεια για τη δημιουργία ενός πλειοψηφικού ρεύματος στην κοινωνία, για να στηρίξει την προώθηση των αλλαγών και μεταρρυθμίσεων με γόνιμο διάλογο με τις πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις.

Γι' αυτό επιδιώκουμε τη συνεργασία των δυνάμεων της Κεντροαριστεράς και της Αριστεράς. Γι' αυτό επιδιώκουμε και ευρύτερα μια ανοιχτή κοινωνία, μια κοινωνία υπεύθυνων πολιτών, οι οποίοι συνεργάζονται σε ένα ευρύτατο φάσμα για να πετύχουν αποτελέσματα.

Οι προτάσεις και οι πρωτοβουλίες μας για προγραμματικές

συγκλίσεις που έγιναν και θα γίνουν, δεν απευθύνονται μόνο στην κορυφή των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων. Απευθύνονται κυρίως στους πολίτες. Έχουμε τονίσει ότι θέλουμε ένα άνοιγμα στην κοινωνία. Και άνοιγμα στην κοινωνία σημαίνει ότι απευθυνόμαστε ακριβώς σε όσο το δυνατό περισσότερους πολίτες για μια συνεργασία, για μια συμπαράταξη.

Οι πρωτοβουλίες μας, λοιπόν, δεν εντάσσονται σε τακτικές εντυπωσιασμού. Δεν είναι τακτικές κινήσεις. Δεν υπακούουν σε ανάγκες συγκυρίας. Υπακούουν στην ανάγκη να υπάρχει ένα ισχυρότερο κοινωνικό ρεύμα για τη μεταρρύθμιση, να υπάρχει μία πλατύτερη κοινωνική στήριξη για την αλλαγή. Επιδιώκουμε την ευρύτατη συμπαράταξη των προοδευτικών και δημοκρατικών δυνάμεων μ' ένα σύγχρονο πρόγραμμα, για να προχωρήσουν γρηγορότερα οι αλλαγές τις οποίες έχει ανάγκη αυτή η κοινωνία.

Αυτό είναι το πλαίσιο μέσα στο οποίο διαγράφεται η πολιτική μας. Η χώρα χρειάζεται σταθερές και ισχυρές κυβερνήσεις, κυβερνήσεις οι οποίες θα μπορούσαν να εφαρμόσουν ανεμπόδιστα το πρόγραμμα που επέλεξε ο λαός. Χρειάζεται κυβερνήσεις που δεν θα διαμορφώνονται ή δεν θα εξαρτώνται από ευκαιριακούς συσχετισμούς δυνάμεων. Να μην είναι ο στόχος μόνο η παραμονή ή η κατάκτηση της εξουσίας, αλλά ο στόχος να είναι η μεταρρύθμιση, η πρόοδος.

Ας μην ξεχνάμε ότι μέσα από αυτό το σκεπτικό κερδίσαμε ως Ελλάδα σε βηματισμό και αποτελεσματικότητα τα τελευταία είκοσι έξι χρόνια και το αντίπαλο παράδειγμα είναι η ακυβερνησία της Οικουμενικής το 1989.

Αυτή, λοιπόν, η αρχή ότι η χώρα χρειάζεται σταθερές και ισχυρές κυβερνήσεις, ότι πρέπει να καθοδηγείται από κυβερνήσεις, οι οποίες μπορούν να εφαρμόζουν το πρόγραμμά τους, είναι η πρώτη αρχή πάνω στην οποία πιστεύουμε εμείς ότι πρέπει να βασίζεται το εκλογικό σύστημα.

Η δεύτερη αρχή σχετίζεται με την ισχυροποίηση της θέσης του Βουλευτή, τη στροφή του προς την πολιτική, τον περιορισμό των προσωπικών ανταγωνισμών που όλοι ξέρουμε ότι είναι πάρα πολύ έντονοι στη διάρκεια του εκλογικού αγώνα και είναι έντονοι και πριν από τον εκλογικό αγώνα με τη μορφή που έχει το σημερινό εκλογικό σύστημα. Εμείς θέλουμε να αναδεικνύονται τα πολιτικά θέματα στο επίκεντρο της εκλογικής διαπάλης και όχι βέβαια τα προσωπικά θέματα και να δημιουργούνται πελατειακοί συσχετισμοί. Θέλουμε ο πολιτικός αγώνας να συνοψίζεται κυρίως σε μία πολιτική αντιπαράθεση.

Αν το καταφέρουμε, ισχυροποιείται το πολιτικό σύστημα, λειτουργεί καλύτερα η δημοκρατία, διασφαλίζονται πραγματικοί όροι ανεξαρτησίας του Βουλευτή από τα κάθε λογής εξωθεσμικά κέντρα, τα οποία σε αυτόν ανταγωνισμό, ο οποίος υπάρχει, παρεμβαίνουν παρέχοντας τα μέσα ή τη συμπαράσταση για να εξασφαλίσουν υποστήριξη και ιδιαίτερα περιορίζουμε τη δυνατότητα που έχουν τα κέντρα οικονομικής ισχύος να επηρεάζουν το πολιτικό προσωπικό. Οι πολίτες, από την άλλη μεριά, δεν γίνονται μέλη αντιμαχομένων προσωπικών φατριών, αλλά γίνονται συμμετοχοί σε μία ουσιαστική πολιτική αντιπαράθεση.

Η δεύτερη αρχή, λοιπόν, είναι μια αρχή, η οποία θέλει να εξασφαλίσει έναν περισσότερο πολιτικό ρόλο στο Βουλευτή, έναν πολύ μεγαλύτερο πολιτικό ρόλο στους πολίτες και τη συμμετοχή τους σε πολιτικές και όχι προσωπικές διαπάλες.

Έρχομαι τώρα στην τρίτη αρχή. Το εκλογικό σύστημα πρέπει παράλληλα να αναδεικνύει τη σύνθεση της Βουλής με τρόπο που να απεικονίζει πιο αντιπροσωπευτικά τις επιλογές του εκλογικού σώματος. Υπάρχει ανάγκη σαφέστερης αντιστοιχίας των επιλογών των πολιτών με τη δύναμη των κομμάτων στη Βουλή. Αυτή είναι η τρίτη αρχή.

Μία τέτοια εξέλιξη δημιουργεί και άλλες δυναμικές στην κοινωνία. Δημιουργεί συνθήκες για συνεργασίες μεταξύ των πολιτικών κομμάτων, βοηθά κοινωνικές συσπειρώσεις γύρω από μεγάλους στόχους, προάγει τη δυναμική της κοινωνίας σε όλη τη διάρκεια της τετραετίας. Και δεν μιλάμε μονάχα για τον περιορισμένο χρόνο της εκλογικής αναμέτρησης, μιλάμε για κάτι ευρύτερο, το οποίο πρέπει να επιδιώκεται συνεχώς, να υπάρχουν προγραμματικές συγκλίσεις και να ενδυναμωθεί η τάση για συνένωση και σύνθεση. Αυτό είναι φανερό ότι είναι σε όφελος του πολιτικού συστήματος. Όσο ευρύτερη είναι η βάση,

τόσο καλύτερα προχωρούν οι μεταρρυθμίσεις, τόσο ταχύτερα γίνονται, και γίνονται κοινωνικά αποδεκτές.

Αυτές οι τρεις αρχές είναι αρχές, τις οποίες πρέπει να εξασφαλίζει το εκλογικό μας σύστημα. Ανέφερε τις αρχές αυτές με τη σειρά που θεωρούμε ότι πρέπει να εφαρμοστούν. Προηγείται σαφώς η πολιτική σταθερότητα και η συμβολή της αλλαγής στην ποιότητα της δημοκρατίας και έπονται οι δυνατότητες αντιπροσωπευτικότερης εκπροσώπησης.

Εμείς πορευόμαστε με βάση τις ανάγκες του τόπου και της δημοκρατίας. Δεν έχουμε επιλέξει συγκεκριμένο εκλογικό σύστημα. Όμως, μέσα από το διάλογο, που θα γίνει στην ώρα του, θα πρέπει να διαμορφώσουμε ένα νέο εκλογικό νόμο που να ανταποκρίνεται σ' αυτές τις τρεις αρχές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση δεν πρέπει να διολισθησει σε σενarioλογία. Πρέπει να μιλήσουμε και για τη δημοκρατία στη χώρα μας.

Συχνά υποστηρίζεται ότι ο κύκλος της Μεταπολίτευσης έχει κλείσει. Όλοι συμφωνούμε ότι η περίοδος που ξεκίνησε το 1974 με την αποκατάσταση της δημοκρατικής νομιμότητας ήταν μία από τις πιο δημιουργικές και πιο σημαντικές της ιστορίας της χώρας. Όλα αυτά τα χρόνια το πολίτευμα λειτούργησε ικανοποιητικά. Η δημοκρατία οικοδομήθηκε. Οικοδομήθηκε στέρεα, εμπεδώθηκε στη συνείδηση των Ελλήνων. Η Ελλάδα προόδευσε θεαματικά σε όλους τους τομείς. Έγινε ισότιμο μέλος της ευρωζώνης. Απέκτησε παρουσία και κύρος στη διεθνή κοινωνία. Και όλα αυτά είναι κατακτήσεις ιστορικές που πρέπει να διαφυλάξουμε και να κτίσουμε επάνω τους τη νέα εποχή.

Σήμερα, είκοσι πέντε και πλέον χρόνια από τη Μεταπολίτευση τα πράγματα έχουν μεταβληθεί άρδην, γιατί δεν είναι το περιβάλλον πια το ίδιο που ήταν το 1974. Βρισκόμαστε στο κατώφλι μιας νέας εποχής. Και ένα από τα παραδείγματα είναι τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου που έφεραν τον κόσμο και την Ελλάδα μπροστά σε μία νέα πραγματικότητα, αλλά όχι μονάχα αυτά τα γεγονότα. Και το γεγονός ότι τώρα ανήκουμε στην ευρωζώνη, δημιουργεί νέες ευκαιρίες, νέες δυνατότητες και διαγράφει άλλους στόχους: τον κύριο στόχο της πραγματικής οικονομικής και κοινωνικής σύγκλισης, της αύξησης του βιοτικού επιπέδου και τη βελτίωση των συνθηκών ζωής σε ευρωπαϊκά επίπεδα. Αυτοί είναι οι νέοι στόχοι.

Πρέπει να δούμε το θεσμικό πλέγμα σε σχέση με αυτούς τους στόχους. Τους εξετάσαμε και κατά τη διάρκεια της συζήτησης της Αναθεώρησης του Συντάγματος. Παραμένουν όμως μια σειρά από ερωτήματα, που θα πρέπει να δούμε και στις επόμενες συζητήσεις: Ποια είναι τα όρια μεταξύ της ελευθερίας και της ισότητας. Πώς μπορούμε να συνδυάσουμε την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που είναι πάντα ένα βασικό χαρακτηριστικό του πολιτεύματός μας, με την ασφάλεια των πολιτών που επιζητούν –και δικαίως επιζητούν- οι πολίτες. Πώς διαμορφώνεται ένα σύγχρονο κράτος δικαίου με όλες τις εγγυήσεις οι οποίες πρέπει να υπάρχουν. Αλλά ένα κράτος δικαίου που οφείλει η ασφάλεια των πολιτών να είναι μία συνιστώσα. Αρκούν οι παραδοσιακοί περιορισμοί της οικονομικής ελευθερίας που έχουν καθιερωθεί από πολλά συντάγματα από το 19ο αιώνα και μετά σε συνθήκες άκρατου ανταγωνισμού και υπέρμετρης τεχνολογικής ανάπτυξης, σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης;

Και όλοι έχουμε απασχοληθεί πολλές φορές εδώ στη Βουλή με το θέμα αν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης πρέπει και συμφωνούμε ότι πρέπει και πώς να ελέγχονται. Και εκεί υπάρχουν πάρα πολλά ερωτηματικά.

Ένα άλλο ερώτημα: Οι σύγχρονες πολυπολιτισμικές κοινωνίες μπορούν να αποφύγουν διαδικασίες πολυδιάσπασής τους; Εδώ πια τώρα στη σημερινή εποχή τα θέματα της ταυτότητας παίζουν μείζονα ρόλο. Και πώς μπορούμε να συνδυάσουμε τα θέματα αυτά με την ανάγκη να υπάρχουν υπερεθνικές συνεργασίες και διεθνικές συνεργασίες;

Με λίγα λόγια, όλα αυτά είναι ερωτήματα τα οποία θέτει η εξέλιξη της σύγχρονης δημοκρατίας. Και όπως είπα, έχουμε ψηφίσει το Σύνταγμα, έχει αρχίσει η εξειδίκευση της νομοθεσίας.

Θέλω να προσθέσω ότι έχουμε σχέδιο για να ανταποκριθούμε σε όλες αυτές τις προκλήσεις, να απαντήσουμε, να αναζωο-

γονήσουμε το πολιτικό μας σύστημα.

Μέχρι το 2004 προγραμματίζουμε έξι σημαντικά βήματα. Αναφέρθηκαν ήδη σε μερικά από αυτά. Το πρώτο βήμα αφορά τη χρηματοδότηση των κομμάτων, τη διαφάνεια στη διαχείριση των οικονομικών τους, στον έλεγχο των προεκλογικών δαπανών. Ο νόμος κατατέθηκε στη Βουλή. Υπήρξε μια μακρά συζήτηση στη Διακομματική Επιτροπή. Ανεξάρτητα από τις επιμέρους διαφωνίες είναι ένα προοδευτικό και σύγχρονο πλαίσιο που αλλάζει σε μεγάλο βαθμό αυτό που υπάρχει μέχρι σήμερα. Καθιστά πιο αποτελεσματικό τον έλεγχο των δαπανών και καθιερώνει νέες αποφασιστικές κυρώσεις, όπως την έκπτωση του Βουλευτή από το αξίωμά του αν δεν τηρήσει τους κανόνες.

Το δεύτερο βήμα αφορά το πόθεν έσχες των πολιτικών, των δικαστών, των κρατικών λειτουργών και των δημοσίων υπαλλήλων. Όλοι ζήσαμε και ζούμε την εικόνα που προκλήθηκε πρόσφατα από την εφαρμογή του ισχύοντος νόμου. Η γενική αντίδραση, η αντίδραση της κοινής γνώμης ήταν ότι αυτός ο νόμος δεν αποκαλύπτει αλλά συγκαλύπτει, ότι δεν οδηγεί σε κατανόηση του πόθεν έσχες γιατί αφορά μόνο το τι έχει και όχι από πού το απέκτησε, ότι δεν κατοχυρώνει η υπάρχουσα νομοθεσία τη διαφάνεια. Λοιπόν, πρέπει να υπάρχει διαφάνεια και πρέπει να συμπληρωθεί το πλαίσιο προς την κατεύθυνση του «πόθεν». Αυτό σημαίνει απλοποίηση των διαδικασιών για να μην φορτώνεται η διαδικασία ελέγχου με υπερβολικά πολλές διαδικασίες και στοιχεία, επικέντρωση στις αλλαγές των περιουσιακών στοιχείων, στην έρευνα των λογαριασμών και στην καθιέρωση πιο αυστηρών ποινών.

Το τρίτο βήμα αφορά ένα θέμα το οποίο θίξαμε πριν από λίγο, δηλαδή το ανοικτό μέτωπο και τη διαφθορά, την εκστρατεία την οποία εντείνουμε για την πάταξη της διαφθοράς και της συναλλαγής στο δημόσιο, για την διαφάνεια στη λειτουργία των κρατικών υπηρεσιών και για την αντιμετώπιση του οικονομικού εγκλήματος. Ανακοινώσαμε μια σειρά από μέτρα. Το μεγαλύτερο μέρος της νομοθετικής ρύθμισης για αυτά τα μέτρα θα έρθει στη Βουλή πριν από το Πάσχα. Δεν θα μείνουμε όμως σε αυτά τα μέτρα. Καμία χώρα δεν πρέπει να εφησυχάζει. Χρειάζεται μια πραγματική συστράτευση, ένας διαρκής διάλογος για να αναδεικνύονται συμπληρωματικές δράσεις και για να γίνεται η διοίκηση αξιόπιστη και φιλική προς τον πολίτη.

Το τέταρτο βήμα αφορά τη διοικητική μεταρρύθμιση. Κινείται προς δύο κατευθύνσεις. Κατ' αρχήν προς την εξυπηρέτηση του πολίτη. Τα κέντρα εξυπηρέτησης των πολιτών που αναπτύσσονται σε όλη τη χώρα θα απαλλάξουν τον πολίτη από την καθημερινή ταλαιπωρία και θα γίνουν μοχλός πραγματικού κτυπήματος κατά της γραφειοκρατίας. Ταυτόχρονα θέλουμε να διορθώσουμε τη διοίκηση. Θέλουμε να την κάνουμε πιο διαφανή, πιο αποτελεσματική, πιο αξιοκρατική. Οι θεσμικές αλλαγές τις οποίες προτείνουμε θα έχουν ολοκληρωθεί το φθινόπωρο και οπωσδήποτε πριν από τις τοπικές εκλογές.

Το πέμπτο βήμα αφορά την αξιολόγηση των θεσμικών μεταρρυθμίσεων που έχουμε πραγματοποιήσει με την περιφερειακή συγκρότηση της χώρας και με την αποκέντρωση. Έχουν λειτουργήσει οι αυτοδιοικητικοί θεσμοί εδώ και καιρό. Πρέπει να δούμε πού οδήγησε αυτή η λειτουργία. Κάποιοι λένε ότι έτσι θέλουμε να ακυρώσουμε αυτούς τους θεσμούς, να σταματήσουμε την αποκέντρωση. Πρόκειται για μια κατηγορία η οποία είναι τελείως ανυπόστατη. Δεν υπάρχει κυβέρνηση –και πάντως όχι εμείς- η οποία πρόκειται να καταργήσει τον αιρετό νομόρχη και να θέλει να ανατρέψει τον «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ», για να συγκεντρώσει την κρατική διοίκηση στο κεντρικό κράτος.

Άλλωστε το μόνο κόμμα που υποστήριξε κάποιες απόψεις π.χ. να καταργηθεί το σχέδιο «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» είναι η Νέα Δημοκρατία. Εμείς θέλουμε να πάμε πιο πέρα, στην οργάνωση της αυτοδιοίκησης, μητροπολιτικές περιοχές, στην ιχυροποίηση των δύο βαθμών της αυτοδιοίκησης και θα το πράξουμε μετά τις δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές σε διαρκή συνεννόηση και διάλογο με τις νέες αιρετές εκφράσεις των δήμων και των νομών της χώρας. Και έτσι θα φθάσουμε τέλος και στο έκτο βήμα στη συζήτηση για το εκλογικό μας σύστημα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απ' όλα όσα ανέφερα προκύπτει ότι έχουμε μια ολοκληρωμένη στρατηγική. Τα βήματα που περιέγραψα έχουν σαφή προσανατολισμό, συγκροτούν μια

πορεία για μια πιο ισχυρή δημοκρατία και σε κάθε βήμα αναζητούμε ευρύτερες δυνατότες κοινωνικές και πολιτικές συναινέσεις. Γι' αυτό και θέλουμε διάλογο και να υπάρξει διάλογος. Τι φοβάται η Αντιπολίτευση ώστε να εξορκίζει και το διάλογο ακόμα πάνω σ' ένα τόσο κεντρικό θέμα, όπως είναι ο εκλογικός νόμος; Η καχυποψία και η άρνηση δεν έχουν θέση.

Αλλά πέρα απ' όλα αυτά, απευθύνομαι στη συνείδηση του Βουλευτή που σύμφωνα με το Σύνταγμα αποτελεί ακρογωνιαίολίθο της δημοκρατίας. Κανένας Βουλευτής και καμία παράταξη και κανένα κόμμα δεν έχει να ανησυχεί για τίποτε. Η αλήθεια είναι μία. Όλοι έχουμε μια ευκαιρία για μια πραγματική προσφορά στη δημοκρατία, για μια ουσιαστική συμβολή στην αυτονομία, για την αναζωογόνηση της πολιτικής για να είναι προοδευτική και δημιουργική δύναμη. Να αναλάβουμε πράγματι την ευθύνη που η δημοκρατία μας έχει αναθέσει.

Γι' αυτό και σας καλώ και σας παρακαλώ όταν ανοίξει αυτή η συζήτηση να προσέλθουμε σ' αυτήν με ανοιχτό μυαλό. Να εκφράσουμε υπεύθυνα τις θέσεις μας. Σας αρκεί η δημοκρατία που έχουμε κατακτήσει ή μήπως δεν υπάρχουν νέες ανάγκες τις οποίες πρέπει να αντιμετωπίσουμε;

Σας ικανοποιεί ο σημερινός εκλογικός νόμος; Δεν χρειάζεται να αλλάξει σε τίποτε; Ο Έλληνας πολίτης έχει δώσει ήδη τις απαντήσεις του και πρέπει απευθύνοντας να τοποθετηθούμε απέναντι στα θέματα τα οποία θέτει.

Η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ θα υλοποιήσει αυτό το σχέδιο μέσα στα επόμενα δύο χρόνια. Είναι χρέος απέναντι στο λαό που μας εμπιστεύθηκε, είναι χρέος απέναντι στο πρόγραμμα το οποίο έχουμε παρουσιάσει εδώ στη Βουλή και είναι χρέος απέναντι στη δημοκρατία, στο πολιτικό μας σύστημα, έχουμε υποχρέωση να αναβαθμίσουμε και να αναδείξουμε την πολιτική. Γιατί από την αναβαθμισμένη πολιτική, από μία πολιτική η οποία έχει επίκεντρο τα πραγματικά και ουσιαστικά προβλήματα του πολίτη, εξαρτάται η θετική πορεία της χώρας και αυτήν τη θετική πορεία της χώρας θέλουμε να την εξασφαλίσουμε. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και Αλέκα Παπαρήγα έχει το λόγο.

ΑΛΕΚΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, εμείς ως κόμμα, και πιστεύουμε ότι εκφράζουμε ένα πολύ σημαντικότερο τμήμα του λαού, πέρα από την εκλογική μας δύναμη, διεκδικούμε την απλή αναλογική και σαν μορφή διεκδίκησης και πάλης εκτιμήσαμε ότι πρέπει να φέρουμε και το θέμα αυτό στην προ ημερησίας διάταξης συζήτηση στη Βουλή. Δεν μας οδήγησε σε αυτό το βήμα κανένα πλέγμα φόβου και ούτε χρειάζεται καμία ψυχιατρική ανάλυση, γιατί θέλουμε και διεκδικούμε την απλή αναλογική. Αν αισθανόμαστε κάποιο φόβο, που δεν τον αισθανόμαστε για κανένα ζήτημα, είχαμε και έχουμε πολύ περισσότερα ζητήματα που πρέπει να φοβίζον τον ελληνικό λαό και να τον οδηγούν στον αγώνα και τουλάχιστον από την πλευράς μας κανένα πλέγμα φοβίας δεν μας διακατέχει για το εκλογικό σύστημα, αλλά παλεύουμε γι' αυτό όπως το κάνουμε και για όλα τα ζητήματα της δημοκρατίας.

Κατά τη γνώμη μου, ο κύριος Πρωθυπουργός, απέφυγε να τοποθετηθεί αμέσως –το έκανε μόνο εμμέσως- στο γιατί ως κόμμα, ως Κυβέρνηση δεν θέλει το σύστημα της απλής αναλογικής.

Θα περιμέναμε να ακούσουμε ολοκληρωμένη αιτιολογία όχι για το ποιο εκλογικό σύστημα θα συζητήσουμε, αλλά για το πολύ συγκεκριμένο ζήτημα της απλής αναλογικής. Μια είναι η απλή αναλογική. Από εκεί και πέρα βεβαίως υπάρχουν πάρα πολλές μορφές και παραλλαγές πλειοψηφικού συστήματος και ενισχυμένης αναλογικής που είναι και αυτή ηπιότερη, αλλά είναι και αυτή μορφή επίσημης νοθείας.

Και επίσης θέλω να ξεκαθαρίσουμε το εξής ζήτημα. Η απλή αναλογική αναμφισβήτητη δεν είναι το άλφα και ωμέγα της δημοκρατίας. Όμως, είναι ένα στοιχείο της δημοκρατίας με την εξής έννοια. Ότι σε κάθε συγκεκριμένη εκλογική αναμέτρηση, είτε αναφερόμαστε σε εθνικές εκλογές είτε σε τοπικές εκλογές

είτε σε εκλογές κοινωνικών οργανώσεων αποτυπώνει πιστά, σε βουλευτικές έδρες ή σε άλλο τύπου έδρες, την επιλογή ψήφου. Με αυτήν την έννοια είναι στοιχείο δημοκρατίας.

Από εκεί και πέρα, αν θέλετε να ανοίξουμε τη συζήτηση, εμείς δεν πιστεύουμε ότι η απλή αναλογική εξαντλεί την ελεύθερη έκφραση, διότι στο κάτω-κάτω για να λειτουργήσει η απλή αναλογική πλήρως πρέπει να υπάρχουν και μια σειρά άλλοι παράγοντες –μιλάω πάντα για την έννοια της ψήφου- που να δημιουργούν δυνατότητες ελεύθερης επιλογής του λαού και ολοκληρωμένης συνείδησης, που από μόνη της η απλή αναλογική δεν διασφαλίζει. Διασφαλίζει όμως την ισοτιμία της ψήφου και δεν καταλαβαίνουμε γιατί δεν πρέπει να υπάρχει η ισοτιμία της ψήφου.

Ο κύριος Πρωθυπουργός –και σαν μεθοδολογία καλά έκανε, αλλά διαφωνούμε στο περιεχόμενο- συνέδεσε το ζήτημα της απλής αναλογικής με μια σειρά άλλα στοιχεία δημοκρατίας. Δεν θα επεκταθώ σε αυτό το ζήτημα, γιατί θα φύγουμε από το συγκεκριμένο θέμα που συζητάμε.

Κατά τη γνώμη μας, στις συζητήσεις προ ημερησίας διάταξης είναι καλό να συζητούνται και συγκεκριμένα και ειδικά ζητήματα όταν έχουν μια γενικότερη σημασία. Αλλά η δημοκρατία είναι ένα ευρύτατο και βαθύτατο θέμα και δεν μπορεί να εξαντληθεί ούτε στο πόθεν έσχες ούτε στην τιμή των πολιτικών. Παραδείγματα χάρη, δημοκρατία με τρομονόμο, με Σένγκεν και δημοκρατία με την άποψη ότι στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης που στην πλειοψηφία τους είναι στα χέρια των ιδιωτικών επιχειρηματικών ομίλων, διακλαδικών μονοπωλίων δεν μπορεί να συνυπάρξει.

Η δημοκρατία, λοιπόν, δεν μπορεί να συνυπάρξει με αυτήν την ιδιοκτησία και με την άποψη για αυτοέλεγχο και με την άποψη ότι δεν πρέπει να υπάρχουν κανόνες, δεν πρέπει να υπάρχουν κώδικες, αλλά ότι πρέπει οι επιχειρηματικοί όμιλοι να αυτοελέγχουν τον εαυτό τους. Μα, αυτό δεν μπορεί να γίνει. Το λαό θα ελέγχουν. Την πληροφόρηση θα ελέγχουν. Θα χειραγωγούν τη συνείδηση.

Δημοκρατία με εργοδοτική ασυδοσία, που κάνουν ό,τι θέλουν οι μεγάλοι εργοδότες στους τόπους δουλειάς και παραβιάζουν και αυτήν την εργατική νομοθεσία που πολύ ισχυρά δικαιώματα ακόμη διασώζει και περισώζει. Δημοκρατία με ταξική ανισότητα δεν μπορεί να υπάρχει ίδια για όλους. Ούτε ελευθερία μπορεί να υπάρχει σ' ένα καθεστώς που δεν υπάρχει η ταξική ισότητα. Δεν μιλάω για την ατομική προσωπικότητα που, εν πάση περιπτώσει, κάθε άνθρωπος έχει τη δική του προσωπικότητα και δεν μπορούμε να γίνουμε όλοι κλωνοποιημένοι.

Μπορεί να υπάρξουν μορφές και θεσμοί δημοκρατικής λειτουργίας, αλλά που να είναι κίβδηλοι και να υποτάσσονται στα συμφέροντα, όχι μόνο της συγκεκριμένης Κυβέρνησης, αλλά στα συμφέροντα μιας ολόκληρης τάξης. Δεν θα ήθελα να σταθώ περισσότερο σε αυτό το ζήτημα. Είναι ένα μεγάλο θέμα. Είναι όμως στοιχείο δημοκρατίας η ισοτιμία ψήφου και την αρνείται όποιο κόμμα –και το ΠΑ.ΣΟ.Κ και η Νέα Δημοκρατία- που αρνείται την απλή αναλογική.

Εδώ, κύριε Πρωθυπουργέ, εμείς δεν έχουμε παρασυρθεί απ' όλα τα σενάρια που διαβάσαμε. Με αυτό που ξεκινάμε είναι ότι δεν θέλετε την απλή αναλογική. Την λέξη απλή αναλογική δεν τη χρησιμοποιήσατε έστω σαν μορφή εκλογικού συστήματος.

Υπάρχει ένα εκλογομαγειρείο. Ζούμε την περίοδο ενός εκλογομαγειρείου εδώ και πολλούς μήνες. Αυτό το εκλογομαγειρείο δεν στήνεται άσχετα από τα οξυμμένα κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά και δημοκρατικά προβλήματα που απασχολούν το λαό. Και δεν είναι τυχαίο που εμείς ως Κομμουνιστικό Κόμμα που συνηθίζουμε να συγκεντρώνουμε την προσοχή σε συγκεκριμένα κοινωνικά προβλήματα, φέραμε αυτό το θέμα του εκλογικού συστήματος στη Βουλή σε μία περίοδο που βράζει ο τόπος και με το αντιασφαλιστικό, αντικοινωνικό νομοσχέδιο του Υπουργείου Εργασίας και με τα αγροτικά προβλήματα που δημιουργούν απώγηση στους μικρομεσαίους παραγωγούς και με τους ΕΔΕ που ασφυκτούν και με τα συγκεκριμένα προβλήματα του λαού, της νεολαίας, των γυναικών. Σε μία περίοδο που ο λαός της Παλαιστίνης υφίσταται μία άναντρη δολοφονική επίθεση υπό τις ευλογίες των Ηνωμένων Πολιτειών και την υποκριτική θλίψη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τι μας έπιασε σε μία τέτοια

περίοδο και φέρνουμε το εκλογικό σύστημα; Διότι πιστεύουμε ότι –όπως αναγνωρίσατε και εσείς με το δικό σας τρόπο– όλες οι κυβερνήσεις που δρουν μέσα σ' αυτό το σύστημα επιβίγουν εκείνο το εκλογικό σύστημα που συμφέρει όχι μόνο την επιβίωση του κόμματος που κυβερνά, αλλά την επιβίωση και διαιώνιση της συγκεκριμένης πολιτικής. Να μην ανοίξει ούτε μια χαραμάδα και μέσω της ισοτιμίας της ψήφου και του συστήματος της απλής αναλογικής. Ακριβώς επειδή οξύνονται τα προβλήματα ανησυχούμε και γι' αυτό το μηχανισμό, αυτήν τη μηχανή που στήνεται με το καινούριο εκλογικό σύστημα.

Τουλάχιστον όσον αφορά εμάς δεν μπορούμε να μπούμε στη λογική να παζαρέψουμε ποια μορφή ενισχυμένης αναλογικής είναι η καλύτερη ή η χειρότερη. Το θέμα είναι απλή αναλογική ή όχι. Αν ίσχυε η απλή αναλογική το 2000 τότε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. αντί εκατόν πενήντα οκτώ εδρών θα έπαιρνε εκατόν τριάντα εννέα, η Νέα Δημοκρατία αντί εκατόν είκοσι οκτώ, εκατόν είκοσι πέντε, το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας αντί έντεκα, δεκαεπτά, ο Συνασπισμός αντί έξι, δέκα, το ΔΗ.Κ.ΚΙ. θα ήταν μέσα στη Βουλή και αντί μηδέν θα έπαιρνε οκτώ έδρες.

Θα μου πείτε: Έχετε την αυταπάτη ότι με την απλή αναλογική το 2000 θα έβγαине μία διαφορετική κυβέρνηση ή μια διαφορετική πλειοψηφία της Βουλής προοδευτική; Όχι, δεν θα είχαμε θεματικές αλλαγές. Αυτή η πολιτική θα έβγαине μέσα απ' αυτήν τη Βουλή. Όμως, βάζουμε το ερώτημα: Από πού αντλείται το δικαίωμα το 42% ή το 46% να διαθέτει κοινοβουλευτική πλειοψηφία ενώ στο λαό αντιπροσωπεύει δύναμη κάτω του 50%; Για μας είναι νόμιμη εκλογική νοθεία και δεν μπορούμε σ' αυτό το ζήτημα να αδιαφορήσουμε παρά το γεγονός ότι στη δημοκρατία εμείς δίνουμε διαφορετικό πολιτικό περιεχόμενο και διαφορετική ουσία. Το εκλογικό σύστημα είναι προϊόν του πολιτικού συστήματος και διαμορφώνεται συμφεροντολογικά από τότε που εφευρέθηκε ως το πω έτσι μέχρι σήμερα, μέσα σε τέτοιες συγκεκριμένες κοινωνικές συνθήκες.

Και με την ευκαιρία θέλω να ανοίξω μία παρένθεση για να εξηγήσουμε γενικότερα τη θέση μας. Ήδη έκανα μία αρχική νύξη. Δεν θεωρούμε ότι η απλή αναλογική –γιατί ακούγονται και τέτοιες απόψεις– θα οδηγήσει σε θεματικές εξελίξεις, θα αλλάξει την πορεία των πραγμάτων κλπ. Σε καμία περίπτωση δεν θεωρούμε αυτό το πράγμα. Ούτε αν θέλετε ότι η απλή αναλογική ή το εκλογικό σύστημα είναι αυτό που διαμορφώνει τη συνείδηση ψήφου. Επηρεάζει βεβαίως τη σύνθεση της Βουλής και την είσοδο ή όχι κομμάτων που αντιπροσωπεύουν ένα τμήμα της κοινής γνώμης.

Αλλά ως το δούμε και έτσι. Το ποιο εκλογικό σύστημα έχουμε, επιδρά οριακά ή όχι κατά περίπτωση και στην επιλογή ψήφου. Δεν είναι όλος στο σύνολό του ο λαός τοποθετημένος σταθερά μονοκόμματα ΠΑ.ΣΟ.Κ., Νέα Δημοκρατία, Κ.Κ.Ε., Συνασπισμός, ΔΗ.Κ.ΚΙ. ή δεν ξέρω τι άλλα κόμματα. Υπάρχει ένα τμήμα του λαού μας που έχει δικαίωμα, αμφισβητεί, θέλει να επιλέξει μία άλλη πολιτική προοδευτική και αυτό το τμήμα μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να είναι κρίσιμο. Εν πάση περιπτώσει, θέλει να κάνει και μία άλλη επιλογή και επηρεάζεται κάτω από την κινδυνολογία και τα εκβιαστικά διλήμματα που και εδώ εσείς χρησιμοποιήσατε για την ακυβερνησία, τις μη σταθερές κυβερνήσεις κλπ.

Και ενώ κάτω από το σύστημα της απλής αναλογικής μπορεί να ψήφιζε διαφορετικά, με όλα αυτά συν τη χαμένη ψήφο διαμορφώνει μια άλλη επιλογή. Και ενώ στην καρδιά του ενδεχομένως ταλαντεύεται να ψηφίσει το α ή το β κόμμα –δεν λέω κατ' ανάγκη το ΚΚΕ– αλλάζει ψήφο την τελευταία στιγμή. Ή συμβαίνει και το αντίθετο. Με την κινδυνολογία ότι ένα κόμμα δεν θα μπει στη Βουλή μπορεί για λόγους συμπάθειας αλλά και μη συμπάθειας, ως αντιδραση στην ανισοτιμία της ψήφου, να ψηφίζει αυτό το κόμμα –το ΚΚΕ, το Συνασπισμό, το ΔΗΚΚΙ δεν ξέρω εγώ ποιο κόμμα– ακριβώς για να αντιδράσει σε μια τέτοια ανισότητα. Επομένως, αλλοιώνεται το κριτήριο ψήφου, η επιλογή ή σε ένα α ή β τμήμα του λαού, που χθες μπορεί να ήταν 1%, 2%, 3% ή 5%, αλλά αύριο μπορεί να είναι 10% ή 15%. Αυτό, λοιπόν, είναι δημοκρατία. Πρέπει να δούμε τη δημοκρατία και με τη στενή έννοια.

Για μας οι μαζικές ριζοσπαστικές ανακατατάξεις μέσα στο λαό –γιατί εκεί είναι το ζήτημα, το εκλογικό σύστημα δεν είναι

το α και το ω– θα συμβούν με την απότομη άνοδο του λαϊκού κινήματος, με την πρόοδο της ταξικής και πολιτικής πάλης και, αν έλετε, με την υιοθέτηση της εξής νοοτροπίας και λογικής:

Πρώτον, δεν έχει κανένα ενδιαφέρον ποιο από τα μεγάλα κόμματα εξουσίας θα έρθει πρώτο ή δεύτερο. Σημασία, όμως, έχει πόσο θα αποδυναμωθούν και τα δύο κόμματα.

Δεύτερον, έχει πάρα πολύ μεγάλη σημασία να αποκρούσει ο λαός αυτά τα πλαστά, κατά τη γνώμη μας, επιχειρήματα –για σας, βεβαίως, και για τη Νέα Δημοκρατία απολύτως λογικά– τα περί σταθερής κυβέρνησης και ακυβερνησίας. Εμείς δεν φοβόμαστε να το πούμε.

Ο λαός έχει συμφέρον, από τη στιγμή που δεν μπορεί μέσα σε ένα βράδυ –εκλογικό εννοώ– να επιτύχει μια ριζική αλλαγή –οι συνθήκες σήμερα δεν είναι τέτοιες– να έχει μια αδύναμη συντηρητική Κυβέρνηση. Όσο πιο αδύναμη και ασταθής είναι η κυβέρνηση τόσο το καλύτερο για το λαϊκό κίνημα. Όταν, βέβαια, οι άνθρωποι μένουν απαθείς, είναι άσχημο, γιατί τότε μπορούμε να έχουμε χειρότερες εξελίξεις. Το λαϊκό κίνημα, όμως, μπορεί να αξιοποιήσει την αδυναμία και την αστάθεια μιας κυβέρνησης, για να σπάσει την κατάσταση που υπάρχει σήμερα, να δημιουργήσει ρήγματα και να ανοίξει το δρόμο προς τα εμπρός.

Για μας, λοιπόν, τα συνθήματα της αυτοδυναμίας, της σταθερότητας και της ακυβερνησίας δεν μας φοβίζουν, γιατί ταυτόχρονα προσπαθούμε στο μέτρο των δυνάμεών μας –δεν είμαστε μόνοι σ' αυτήν την προσπάθεια– να ενδυναμώσουμε το λαϊκό κίνημα. Και στο κάτω-κάτω αν ο λαός επιλέξει τη μη αυτοδυναμία, είναι θέλημά του. Γιατί δηλαδή εσείς πρέπει να αλλοιώσετε αυτήν τη λαϊκή θέληση; Ο λαός δηλαδή είναι ανεύθυνος; Θα ξαναπαρέμβει με νέες εκλογές στο κάτω-κάτω. Από το να έχουμε μια σταθερή μακρόχρονα αντιδραστική νεοφιλελεύθερη πολιτική, είτε στο όνομα της Ο.Ν.Ε. είτε στο όνομα της λεγόμενης σύγκλισης, καλύτερο είναι να υπάρχουν δυνατότητες ακόμη μεγαλύτερης λαϊκής παρέμβασης, δηλαδή να παρεμβαίνουν οι από κάτω και να μη λύνονται τα ζητήματα από πάνω.

Αυτό το επιχείρημα, όμως, της ακυβερνησίας, δεν είναι καινούριο, ούτε γεννήθηκε μετά το 1989. Αν διαβάσει κανείς τη μεταπολεμική ιστορία, θα δει ότι από το 1951 χρησιμοποιήθηκε ως κύριο επιχείρημα, για να καθιερώσει αρχικά την ενισχυμένη αναλογική και στη συνέχεια το πλειοψηφικό. Τα ίδια συνθήματα χρησιμοποιούνται σε κάθε περίοδο, όταν υπάρχει χαραμάδα και ο λαός θέλει να ταρακουνήσει κάπως τα πράγματα.

Εν πάση περιπτώσει είναι φανερό και από την ιστορική αναδρομή, αλλά και από τα τελευταία χρόνια ότι η επιλογή των συντηρητικών κομμάτων εξουσίας, είτε λέγονται φιλελεύθερα είτε σοσιαλδημοκρατικά, αλλά και παλαιότερα είτε λέγονταν δεξιά κόμματα είτε κεντρώα συντηρητικά, είναι ο αυθεντικός δικομματισμός, δηλαδή η εναλλαγή των δυο κομμάτων. Αυτή είναι η επιλογή.

Βεβαίως, κανένα κόμμα από τα κόμματα εξουσίας δεν ήθελε να παραχωρήσει την εξουσία στο άλλο. Η βαθύτερη, όμως, επιλογή, γενικά η στρατηγική ήταν «το μη χείρον». Αφού δεν μπορεί ένα κόμμα να είναι συνεχώς, επί εκατό χρόνια, στην εξουσία, η επιλογή είναι ο αυθεντικός δικομματισμός.

Και σήμερα αρχίζει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. να συνειδητοποιεί την κατάσταση. Η Νέα Δημοκρατία ζει με τις αυταπάτες ότι οι μονοκομματικές κυβερνήσεις έχουν ακόμα μέλλον. Εγώ δεν μπορώ να πω ποτέ τελειώνουν τα ψωμιά τους, δεν ξέρω αν θα είναι σε δύο, τρία χρόνια ή σε δέκα.

Εν πάση περιπτώσει όντως το ΠΑ.ΣΟ.Κ. προβλέπει μακρύτερα. Και γι' αυτό ακριβώς σκέφτεται το διπολισμό. Ανέπτυξε εξάλλου την άποψη ο κύριος Πρωθυπουργός: συνεργασία με κάποια κόμματα που έχουν προγραμματικές συγκλίσεις ή που θα εκβιαστούν. Ελπίζω όμως να μην υπάρξουν τέτοια κόμματα που ενώ δεν έχουν προγραμματικές συγκλίσεις με την Κυβέρνηση, εκβιάζονται για την εκλογική τους επιβίωση και προσχωρούν στην ιδέα της Κεντροαριστεράς.

Σκέφτεται, λοιπόν, είτε τη συνεργασία με τα κόμματα ή την αλιεία ψήφων από αυτά τα κόμματα. Και αυτό θα είναι ένα διάλειμμα. Αυτό τουλάχιστον είναι το σχέδιο: ο διπολισμός να είναι ένα διάλειμμα, για να ξαναγυρίσουμε στον αυθεντικό δικομματισμό.

Μέσα στις σημερινές συνθήκες χειραγώγησης, αλλά και κρατικής καταστολής, εργοδοτικής τρομοκρατίας ή των διαφόρων διλημάτων και σε μια περίοδο που οι πόλεμοι και οι επεμβάσεις αυξάνονται, υπάρχει πρόβλημα –ας το πούμε– επιβίωσης για το κάθε κόμμα; Και μιλάω γενικά. Βεβαίως μπορεί να υπάρξει τέτοιο ζήτημα. Στη Γερμανία, παραδείγματος χάρι, η οποία πάντα αυθεντικά προωθούσε τα πλειοψηφικά συστήματα, τα μικρότερα κόμματα ξεπετάχτηκαν από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, που ήταν υπέρ του πολυκομματισμού, πάρα πολύ εύκολα.

Κοιτάτε όμως να δείτε: η εκλογική επιβίωση ενός κόμματος, όσο σημαντική και αν είναι, δεν μπορεί να οδηγεί σε λογική Κεντροαριστεράς ή Κεντροδεξιάς χάρι της επιβίωσης και της απλής αναλογικής και με ανταλλάγματα. Στο κάτω-κάτω, η πηγή δύναμης κάθε κόμματος –κανένα σύστημα δεν θα του δώσει ψήφους και καμία προπαγάνδα και καμία βοήθεια– είναι για τα προοδευτικά κόμματα ο λαός, οι λαϊκοί αγώνες. Από εκεί θα αντλήσει τις δυνάμεις του. Και όποιος άλλος του δώσει κάποια έδρα, θα το κάνει πάρα πολύ βραχυπρόθεσμα, προκειμένου να το εξαφανίσει μετά. Και με το «όποιος» εννοώ τις συντηρητικές συνεργασίες για να προωθείται η πολιτική της Ο.Ν.Ε., της σύγκλισης κλπ.

Εμείς δεν θεωρούμε ότι η ύψιστη δημοκρατική πράξη που εκφράζει την κορυφαία λαϊκή συμμετοχή είναι οι ίδιες οι εκλογές. Αναμφισβήτητα οι εκλογές είναι μορφή δημοκρατίας και πρέπει να είναι κατοχυρωμένες, να γίνονται με βάση το Σύνταγμα και σε καμία περίπτωση να μην αδιαφορεί κανείς. Δεν μπορούμε όμως να πούμε ότι είναι η κορυφαία πράξη μέσα στις συγκεκριμένες συνθήκες χειραγώγησης. Είναι κορυφαία ως μορφή, αλλά ως ουσία υστερεί πάρα πολύ. Και το εκλογικό σύστημα επιτείνει αυτήν την υστέρηση.

Εδώ που τα λέμε, αν παρακολουθήσουμε όλη την ιστορία της διαμόρφωσης των πολιτικών συστημάτων –και μιλάω για τη Δύση, άλλη συζήτηση είναι για το σοσιαλισμό– θα δούμε ότι οι προοδευτικές αλλαγές στο εκλογικό σύστημα έρχονταν όταν είχαν προηγηθεί μεγάλοι αγώνες που έφεραν ρήγματα στη συνείδηση των λαών. Τότε υπήρχαν και οι τροποποιήσεις στον εκλογικό σύστημα. Ακόμη και το δικαίωμα της γενικής καθολικής ψηφοφορίας εμφανίστηκε και κάπως αναπτύχθηκε μετά το 1917 και μετά το 1945 διευρύνθηκε ουσιαστικά, γιατί από χώρα σε χώρα δεν εφαρμόζονταν. Και περάσαμε από τα πλειοψηφικά συστήματα στην ενισχυμένη αναλογική και συμφεροντολογικά κατά περιπτώσεις και στην απλή, κάτω από τον αντίκτυπο που είχαν οι διεργασίες μέσα στο λαό. Δεν είναι επίσης τυχαίο ότι μέχρι τις αρχές του 1990 υπήρχε η τάση αναλογικότερων εκλογικών συστημάτων και μετά το 1990 κυριαρχεί η τάση για πλειοψηφικά συστήματα.

Δεν ξέρω, κύριε Πρωθυπουργέ, αν έχετε επιλέξει το γερμανικό μοντέλο, όχι με 5%, αλλά με 1% ή 2% κλπ. Εμάς μας δώσατε την εντύπωση ότι εν πάση περιπτώσει βρίσκεται σε μία προτεραιότητα ενδεχομένως ένα πιο ήπιο γερμανικό μοντέλο.

Και μόνο η ύπαρξη των δύο γύρων και των διαφορετικών συστημάτων, οδηγεί πάλι σε ανισότητα ψήφων. Και ίσως είναι πολύ πιο πλειοψηφικό απ' αυτά που έχουμε γνωρίσει στην Ελλάδα. Όχι ίσως. Έτσι είναι. Και δεν είναι τυχαίο ότι τα διάφορα παπαγαλάκια –δεν φταίμε εμείς, κύριε Πρωθυπουργέ, παπαγαλάκια γράφουν άρθρα– βγαίνουν στα ΜΜΕ και εκθειάζουν το σύστημα των δύο γύρων και αυτό το γερμανικό σύστημα, το οποίο έχει πολύ μακρά θητεία και βγαίνουν πάρα πολλά συμπεράσματα.

Αναφερθήκατε και σε ορισμένα άλλα ζητήματα, όπως στο πόθεν έσχες, στον έλεγχο του πολιτικού χρήματος για να ανορθωθεί η αξιοπιστία της πολιτικής και του πολιτικού, λες και υπάρχει ενιαία πολιτική και ενιαίος πολιτικός φορέας. Δεν θα σταθώ αναλυτικά, γιατί έχω τοποθετηθεί και μέχρι τώρα και θα τοποθετηθούμε όταν θα έλθουν και οι σχετικοί νόμοι. Αλλά και αν ακόμα αυτή η Βουλή αποφασίσει ύστερα από διάλογο και με ένα πνεύμα συναίνεσης, εν πάση περιπτώσει, στο καλύτερο σύστημα ελέγχου του πολιτικού χρήματος, στο καλύτερο σύστημα με σταυρούς μη σταυρούς, λίστες, ανάδειξης των Βουλευτών, στο καλύτερο σύστημα πόθεν έσχες –τι λέει και το «πώς», όντως έτσι είναι, δεν είναι πόθεν, μάλλον το «έσχες»

είναι πώς, πόθεν, πότε κλπ. – αυτό δεν πρόκειται να λειτουργήσει, διότι για να λειτουργήσει ένας τέτοιος θεσμός, δεν αρκεί να λειτουργήσει μέσα στα πλαίσια του Κοινοβουλίου, όταν δεν λειτουργεί το πράγμα στην οικονομία πριν απ' όλα και γενικότερα στην κοινωνία.

Όταν παραδείγματος χάριν, πωλούνται παραλίες, αεροδρόμια, παραμεθόριες περιοχές, νησιά, όταν γίνονται τέτοιου τύπου ιδιωτικοποιήσεις, αλλά αυτές καθ' εαυτές ιδιωτικοποιήσεις σε τομείς στρατηγικής σημασίας, όταν υπάρχει αυτό που λέμε ελευθερία κίνησης κεφαλαίων, εμπορευμάτων κλπ., όταν υπάρχει αυτή η απελευθέρωση της αγοράς, όχι παραθυράκια θα βρίσκονται, τα πάντα μπορεί να επιστρατευτούν και να βγούμε και οι τριακόσιοι άσπιλοι. Εγώ δεν λέω ότι δεν είμαστε άσπιλοι. Δεν μπαίνουμε σ' αυτήν τη λογική, αλλά να καλυφθούν τα πάντα. Είναι αστείο να πιστεύουμε ότι μπορούμε να λύσουμε αυτά τα ζητήματα με κάποιες επιλογές όταν μέσα στην κοινωνία λειτουργούν, έτσι όπως λειτουργούν, τα πάντα, η οικονομία βασικά, είναι έτσι δομημένη και μάλιστα, έτσι όπως έχει εξελιχθεί, στην τελευταία δεκαετία. Όλα αυτά θα είναι κυριολεκτικά για τα μάτια του κόσμου.

Ας πάρουμε το παράδειγμα. Γίνεται ένας προβληματισμός πώς να αντιμετωπιστεί ο ανταγωνισμός που υπάρχει ανάμεσα στους Βουλευτές –εδώ που τα λέμε, υπάρχει και ανάμεσα στους Βουλευτές του ίδιου κόμματος– για το ποιος θα εκλεγεί, πράγμα που απομακρύνει τη συζήτηση πάνω στα πολιτικά ιδεολογικά ζητήματα και πάει στο θέμα των προσώπων.

Εγώ, χαίρομαι που βάζετε έτσι το θέμα. Είναι η μια πλευρά αυτό. Αλλά δεν μπορώ να καταλάβω γιατί τόσα χρόνια το Κ.Κ.Ε. λοιδορείται κυριολεκτικά. Δεν λέω από σας προσωπικά, αλλά λοιδορείται. Γιατί λοιδορείται; Γιατί αποφασίζει με βάση καταστατικές διαδικασίες ποιος Βουλευτής θα προτείνει για σταυροδότηση. Θα προτείνει. Γιατί εδώ που τα λέμε, κανένας δεν μπορεί να επιβάλει πού θα σταυρώσει ο ψηφοφόρος. Οι ψηφοφόροι δεν είναι μέλη. Μειοψηφία είναι τα μέλη των κομμάτων σε σχέση με τους ψήφους. Και αυτό ισχύει και για τα μικρά κόμματα. Και αυτό θεωρείται αντιδημοκρατικό.

Πώς θα μπορέσετε να τα συνταιριάσετε; Γιατί πριν τέσσερα –πέντε χρόνια λέγατε ότι αυτό είναι η παραβίαση της θέλησης της επιλογής των προσώπων; Εμείς θα χαϊρεύουμε και τη λίστα και όλα αυτά. Ούτε συζήτηση. Δεν πρόκειται να εκφραστούμε ανταγωνιστικά και χαϊρέκακα, γιατί τα κάνετε έτσι, αλλά εν πάση περιπτώσει, όλη αυτή η ιστορία μας θυμίζει ένα εκλογομαγειρείο.

Διότι αυτοί οι ανταγωνισμοί και τα κτυπήματα κάτω από την πλάτη –και είναι πάρα πολλά πράγματα τα οποία δυστυχώς επεκτείνονται και τα φορτώνομαστε και εμείς που δεν έχουμε καμία σχέση με τη σταυροδοσία– είναι γνωστά από τότε που έγιναν οι πρώτες εκλογές στην Ελλάδα και υπάρχει το βουλευτικό αξίωμα. Με αυτήν την έννοια αν η συζήτηση εξελιχθεί όπως ξεκίνησε σήμερα, θα είναι εντελώς αποπροσανατολιστική για το λαό. Εμείς θα επιμένουμε στην απλή αναλογική.

Ο στόχος, κατά τη γνώμη μας, και του Π.Α.ΣΟ.Κ. και της Νέας Δημοκρατίας, είναι να διαιωνισθεί η κατάσταση στα δύο Κόμματα και μέσω του εκλογικού συστήματος, γιατί δεν είναι μόνο το εκλογικό σύστημα, το μάντρωμα ριζοσπαστικών λαϊκών δυνάμεων ανάλογα με τα διάφορα διλήμματα, όπως ή συμμαχείς ή απομονώνεσαι ή συμμαχείς και μένεις εκτός Βουλής κλπ.

Εμείς έχουμε ξεκαθαρίσει τα ζητήματα. Αν θεωρούσαμε την απλή αναλογική το Α και το Ω και αν θεωρούσαμε ότι η παρουσία ενός Κόμματος εξαντλείται αποκλειστικά και μόνο στο Κοινοβούλιο, θα μπορούσαμε ίσως να έχουμε επαναστατήσει σε αυτήν τη φιλολογία. Εμείς θεωρούμε ότι διατρέχουμε μία περίοδο όπου η προοδευτική πολιτική –για να μιλήσω πιο γενικότερα και δεν μιλάω στενά για την κομμουνιστική πολιτική, αλλά για την προοδευτική πολιτική η οποία δεν μπορεί παρά να είναι πολιτική που στρέφεται εναντίον του μεγάλου κεφαλαίου και των επιλογών του ανεξαρτήτως άλλων ιδεολογικών διαφορών– πρέπει να τολμήσει την πάλη για την απλή αναλογική και να στρέψει την προσοχή της στην οργάνωση των λαϊκών αγώνων, στην οργάνωση των μετωπικών συσπειρώσεων σε αυτούς τους αγώνες και σ' αυτήν την περίπτωση θα μπορέσει να διατηρήσει και την κοινοβουλευτική της παρουσία, αλλά να διεκδικήσει και

την πιο ουσιαστική παρουσία σε εκείνα τα μέτωπα πάλης που θα ανοίξουν το δρόμο για πολύ βαθιές αλλαγές ως το επίπεδο της εξουσίας. Αν δει κανείς τα πράγματα καιροσκοπικά, τότε θα χαθούν αυγά και καλάθια. Με αυτήν την άποψη, εμείς υπηρέτούμε την πάλη για την απλή αναλογική μαζί με όλα τα άλλα προβλήματα, χωρίς να προσφέρουμε κανένα αντάλλαγμα σε αυτό τον αγώνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» «για τα 180 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση», τριάντα οκτώ μαθητές και έξι συνοδοί καθηγητές από το Εσπερινό Γυμνάσιο των Θηβών.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Καραμάνης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αισθάνομαι την ανάγκη, πριν από όλα, να εκφράσω τη βαθιά μας λύπη για τα δραματικά γεγονότα στη Μέση Ανατολή. Είναι επιτακτική ανάγκη να κλείσει αμέσως αυτός ο κύκλος της βίας και να ανοίξουν οι πόρτες του διαλόγου, να επιστρέψουν επειγόντως στην πολύπαθη αυτή περιοχή η μετριοπάθεια, η λογική, ο στοιχειώδης ανθρωπισμός. Οι ακρότητες και ο φανατισμός μόνο πληγές επιφυλάσσουν. Ο κύκλος του αίματος δεν οδηγεί πουθενά και η συνέχιση των στρατιωτικών επιχειρήσεων θέτει σε κίνδυνο την ειρήνη και τη σταθερότητα σε ολόκληρη την περιοχή. Η διεθνής κοινότητα υποχρεούται να εντείνει ακόμα περισσότερο τις προσπάθειές της. Η έξοδος από την κρίση προϋποθέτει την άμεση κατάπαυση του πυρός και την εφαρμογή, χωρίς καμία καθυστέρηση, της απόφασης του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Η εδραίωση της ειρήνης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προϋποθέτει τόσο την ίδρυση Παλαιστινιακού κράτους, όσο και το σεβασμό της ζωής των πολιτών του Ισραήλ. Δικαιούνται οι Παλαιστίνιοι επιτέλους να αποκτήσουν το δικό τους κράτος. Και βέβαια οι πολίτες του Ισραήλ, όπως κάθε πολίτης στον κόσμο, δικαιούνται να ζουν χωρίς το φόβο επιθέσεων αυτοκτονίας. Κανενός το αίμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν έχει χρώμα, θρησκεία, ιδεολογία, ιθαγένεια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απ' όσα ακούστηκαν για τον εκλογικό νόμο σήμερα, αλλά και σ' όλο το προηγούμενο διάστημα, επιβεβαιώνεται ένα βασικό συμπέρασμα: ότι ενώ στην Αριστερά υπάρχει λόγος συνέπειας, στην κυβερνητική πλευρά υπάρχει συνέπεια μόνο στην ασυνέπεια. Από την ηγετική ομάδα της Κυβέρνησης και του ΠΑ.ΣΟ.Κ. μόνιμα πια ακούγεται εδώ λόγος καθεστωτικός, λόγος υποκρισίας, λόγος αναξιοπιστίας.

Και εξηγούμαι: ευθέως εμείς διαφωνούμε με τη θέση των μικρότερων κομμάτων για σύστημα απλής αναλογικής. Αναγνωρίζουμε όμως ότι η Αριστερά είναι συνεπής στη θέση της. Και αυτό βεβαίως είναι στοιχείο, που αφορά την αξιοπιστία του πολιτικού βίου, το επίπεδο του δημόσιου βίου, την ποιότητα της δημοκρατίας.

Εμείς πιστεύουμε ότι το εκλογικό σύστημα πρέπει να επιτυγχάνει ταυτόχρονα δύο στόχους: από τη μια την αντιπροσωπευτική αποτύπωση της λαϊκής βούλησης και από την άλλη το σχηματισμό βιώσιμων κυβερνήσεων, την πολιτική σταθερότητα. Και αυτό δεν γίνεται με την καθιέρωση της απλής αναλογικής, γιατί μπορεί να ακυρώνει τη βούληση της σχετικής πλειοψηφίας και να εξαρτά το σχηματισμό και τη σταθερότητα μιας κυβέρνησης από την απόφαση κομμάτων μικρής απήχησης. Γιατί προπάντων, όμως, μπορεί να οδηγήσει σε πολιτική ρευστότητα, ασυμβίβαστη με την αυτονόητη ανάγκη ομαλής και αποτελεσματικής διακυβέρνησης του τόπου.

Υπάρχει κανείς που ξέχασε την ακυβερνησία, που προκάλεσε ο εκλογικός νόμος του 1989; Αντέχει ο τόπος τέτοιες περιόδους ακυβερνησίας; Μπορούμε να βυθίσουμε τη χώρα σε αλλεπάλληλες εκλογικές αναμετρήσεις; Η δική μας απάντηση είναι σαφής, είναι ξεκάθαρη: Όχι! Δεν μπορούμε και δεν πρέπει!

Πέρα απ' αυτά όμως, εκείνο, που τώρα προέχει, αφορά την Κυβέρνηση. Το είπαμε από την πρώτη στιγμή και το επαναλα-

βάνω ρητά, κατηγορηματικά και ξεκάθαρα: δεν δεχόμαστε καμία ανατροπή του εκλογικού συστήματος. Και, πάνω απ' όλα, δεν δεχόμαστε παιχνίδια με τον εκλογικό νόμο. Να είμαστε σαφείς σε αυτό. Διότι τα παιχνίδια αυτά κινούνται εκ του πονηρού, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -το καταλαβαίνουν και τα μικρά παιδιά- στον τόπο μας. Γιατί οι στόχοι της ηγεσίας του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και της Κυβέρνησης είναι μικροκομματικοί και καθεστωτικοί. Γιατί ο λόγος του Πρωθυπουργού αποπνέει ασυνέπεια και αναξιοπιστία. Γιατί οι κυβερνητικές αντιφάσεις, οι παλινδρομήσεις, η κρυψίνια δεν επιτρέπουν κανένα άλλο συμπέρασμα.

Θυμίζω: 18 Νοεμβρίου του 2001. Ο Υπουργός Εσωτερικών σε συνέντευξή του λέει: «Τίθενται θέματα, που υπαγορεύουν ένα νέο τρόπο ανάδειξης των Βουλευτών».

4 Δεκεμβρίου του 2001, ο Πρωθυπουργός στην Ένωση Ξένων Ανταποκριτών: «Δεν πρόκειται να αλλάξει και ούτε είναι πρόθεσή μας να αλλάξουμε τον εκλογικό νόμο. Εμείς είμαστε πάντα της άποψης ότι ένα μεγάλο αγαθό είναι η πολιτική σταθερότητα, ότι η Ελλάδα έχει κερδίσει με την πολιτική σταθερότητα και αυτό πρέπει να εξασφαλίζεται και στο μέλλον».

3 Δεκεμβρίου του 2001, ο Υπουργός Εσωτερικών λέει: «Δεν τίθεται θέμα αναλογικότερου ή μη εκλογικού νόμου. Η συζήτηση πρέπει να ξεκινήσει από μηδενική βάση».

18 Φεβρουαρίου του 2002, ο ίδιος, μετά από σύσκεψη με τον Πρωθυπουργό: «Σκοπεύουμε σ' έναν εκλογικό νόμο, που θα είναι πιο αναλογικός».

Και ερωτώ: γιατί τέτοια αντιφατικότητα; Γιατί ο ένας «αδειάζει» τον άλλον; Γιατί αυτοδιαψεύδεσθε; Ποια σχέση έχουν αυτά με τη μόλις πρόσφατη δήλωσή του Πρωθυπουργού, ότι δεν πρόκειται και δεν είναι στις προθέσεις του να αλλάξει τον εκλογικό νόμο; Το επανέλαβε και σήμερα.

Πόση υποκρισία τελικά μπορεί να χωρά στον πολιτικό σας λόγο; Πόση αναξιοπιστία μπορεί να χρεωθείτε και ποιον θέλετε να εξαπατήσετε; Ποιος μπορεί να σας πιστέψει, κύριε Πρωθυπουργέ; Αρκούν τα δικά σας λόγια, για να αποκαλύψουν τους στόχους και τις προθέσεις σας.

Και επειδή εμείς δεν χρησιμοποιούμε ούτε κουβέντες χωρίς περιεχόμενο, ούτε επισημάνσεις χωρίς αποδείξεις, σας υπενθυμίζω: 23 Νοεμβρίου του 2001 ο Υπουργός Εσωτερικών σε τηλεοπτική συνέντευξη: «Θέλω να ανοίξω ένα διάλογο για τον τρόπο ανάδειξης των Βουλευτών από την άνοιξη και μετά». 27 Φεβρουαρίου του 2002 ο ίδιος: «Το Υπουργείο δεν έχει ξεκινήσει καμία διαδικασία_ θα ξεκινήσει μετά τις δημοτικές εκλογές». 17 Μαρτίου ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος: «Η συζήτηση για τον εκλογικό νόμο θα γίνει, όταν έλθει η ώρα και όταν θα είμαστε έτοιμοι».

Τι σημαίνουν όλα αυτά; Η Κυβέρνηση άρχισε να αναμοχλεύει ζητήματα εκλογικού νόμου, μόλις διαπίστωσε ότι είναι μη αναστρέψιμη η πτωτική της πορεία.

Αρχικά τοποθετούσε την έναρξη του διαλόγου αυτού την άνοιξη, στην περίοδο, κατά την οποία θα αναζητούσε τη βοήθεια των κομμάτων της Αριστεράς εν όψει των δημοτικών και των νομαρχικών εκλογών. Μόλις διαπίστωσε πως τα σενάρια που διέρρηξε -γιατί αυτή τα διέρρηξε- όχι μόνο απορρίπτονταν από την Αριστερά, αλλά προκαλούσαν και την έντονη αντίδραση στελεχών του ΠΑ.ΣΟ.Κ., αναγκάστηκε να αλλάξει δρομολόγιο.

Κάποια πράγματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν κρύβονται πια. Κάποια πράγματα δείχνουν ξεκάθαρα ότι η Κυβέρνηση επιχειρήσε να ανοίξει μια συζήτηση πέρα από τα προβλήματα της κοινωνίας, νομίζοντας ότι μπορεί να αποπροσανατολίσει την κοινή γνώμη. Προσπάθησε να κατασκευάσει ένα δέλεαρ για την Αριστερά και να παραπλανήσει τους ψηφοφόρους της, ισχυριζόμενη ότι δήθεν επιθυμεί συνεργασία. Κατά βάση επιδιώκει τη δημιουργία κλίματος πόλωσης που, όπως εκτιμούν οι επιτελείς της Κυβέρνησης, δεν θα επιτρέψει στο ΔΗ.Κ.ΚΙ. να συμμετάσχει στις εκλογές, δεν θα επιτρέψει στο Συνασπισμό να μπει στη Βουλή, δεν θα επιτρέψει στο Κ.Κ.Ε. να αυξήσει την εκλογική του δύναμη. Αυτή είναι η πραγματικότητα και είναι απλή.

Η Κυβέρνηση έθεσε σαν στόχο τη διαχείριση της ήττας της και την αιχμαλωσία της Αριστεράς σε καθεστωτικά και ρεβανσι-

στικά σενάρια. Έταξε σκοπό της τον αφανισμό της Αριστεράς. Απτή είναι η αλήθεια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Επισημαίνω το γεγονός ότι ολόκληρη η προπαγανδιστική μηχανή της Κυβέρνησης και του ΠΑ.ΣΟ.Κ επιχειρεί να ανοίξει χαρακώματα του παρελθόντος, να ορθώσει διαχωριστικά διχαστικά τείχη, να μοιράσει χαρακτηρισμούς και ταμπέλες, που δεν εκφράζουν τίποτα στην εποχή μας. Το γεγονός ότι ο ίδιος ο Πρωθυπουργός δεν διατάζει να εξαντλήσει ακόμη και τα έσχατα υπολείμματα αξιοπιστίας, επιστρατεύοντας τακτικές πόλωσης, οξύτητας και φανατισμού. Συκοφαντεί τη Νέα Δημοκρατία, καταφεύγει σε ροκ αναφορές για δικτατορίες και για εκτροπές. Το γεγονός ότι αιφνιδιαστικά ο Γραμματέας του κυβερνώντος κόμματος ανακαλύπτει ότι ήρθε -λέει- το τέλος του δικομματισμού και είναι η ώρα του διπολισμού. Ουσιαστικά, δηλαδή, διαπιστώνει ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ, στο οποίο ο ίδιος αποδίδει σύνδρομα αυτισμού, δεν μπορεί πια να συγκροτήσει μόνο του κυβέρνηση και αποφασίζει να μην επιτραπεί αυτή η δυνατότητα σε κανένα άλλο κόμμα. Και επειδή ξέρουν πως όποιος νόμος και αν ψηφιστεί χωρίς τη δική μας ψήφο δεν μπορεί να εφαρμοστεί στις επόμενες εκλογές, σχεδιάζουν για τις μεθεπόμενες. Μας κάνουν δηλαδή τη χάρη να δεχθούν τώρα την απόφαση του λαού, αλλά μόνο για λίγο, μόνο για μια παρένθεση. Αυτά είναι τα σχέδιά σας.

Σας διαβάζω πώς καταγράφονται οι εκμυστηρεύσεις στελεχών του ΠΑ.ΣΟ.Κ στο «ΒΗΜΑ» της Κυριακής, στις 3 Μαρτίου του 2002: «Το ζητούμενο για το ΠΑ.ΣΟ.Κ, είναι να διασφαλισθεί μέσω του εκλογικού νόμου η αδυναμία επικράτησης της Νέας Δημοκρατίας στις εκλογές του 2005 και η αδυναμία εκλογής Προέδρου της Δημοκρατίας». Και επειδή όλα αυτά σημαίνουν πρόθεση υπονόμευσης των θεσμών, υπονόμευσης της πολιτικής σταθερότητας, επειδή αποπνέουν νοσηρή καθεστωτική αντίληψη, επειδή προσδίδουν ρεβανσισμό, επειδή αποκαλύπτουν ιδιοτελείς σκοπιμότητες, σκοπιμότητες μιας χούφτας των παραγόντων και όχι βέβαια του συνόλου του ΠΑ.ΣΟ.Κ, επειδή όλα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι και απίστευτα και εξωφρενικά, θυμίζω: στις 18 Νοεμβρίου του 2001 ο Υπουργός Εσωτερικών, στη συνέντευξη που ήδη σας είπα, στην ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, αφού υπόσχεται το νέο τρόπο ανάδειξης των Βουλευτών προσθέτει: «Για παράδειγμα, η εκλογή του Βουλευτή σε μονοεδρική περιφέρεια». Στις 23 Νοεμβρίου ο ίδιος στον ΑΝΤΕΝΝΑ λέει: «Ο καθένας έχει τη δική του άποψη. Κάποιοι λένε ότι το γερμανικό σύστημα του αρέσει, γιατί έχει μονοεδρικές συν περιφέρειες. Κάποιοι άλλοι λένε ότι του αρέσει το άλλο». Στις 3 Δεκεμβρίου ο ίδιος: «Δεν τίθεται θέμα αναλογικότερου ή μη εκλογικού νόμου».

Στις 21 Φεβρουαρίου του 2002 όμως ο Γραμματέας του ΠΑ.ΣΟ.Κ στη ΝΕΤ λέει: «Το εκλογικό σύστημα πρέπει να γίνει δικαιότερο και αναλογικότερο και πρέπει να υπηρετεί την πρόταση, την οποία καταθέτω, για μια πολυκομματική και πλειοψηφική Κεντροαριστερά».

Στις 28 Μαρτίου του 2002 ο εισηγητής της κυβερνητικής πλειοψηφίας στη Βουλή, στη συζήτηση για την πρόταση νόμου για την καθιέρωση της απλής αναλογικής: «Όποιον εκλογικό νόμο» «μπορείς να τον ψηφίσεις διαρκούσης αυτής της βουλευτικής περιόδου, αλλά θα ισχύσει για τις μεθεπόμενες εκλογές, το 2005 ίσως» λέει ο εισηγητής. Και για να μη διαφύγει κανενός, επανέρχεται. «Ο,τι ψηφίσει η παρούσα Βουλή με την πλειοψηφία της θα ισχύσει από τις μεθεπόμενες εκλογές, πιθανολογώ το 2005».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καταθέτω στα Πρακτικά όλες αυτές τις εξόχως αποκαλυπτικές δηλώσεις του Πρωθυπουργού, των διαφόρων στελεχών της Κυβέρνησης και του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ως πράγματι μνημείο φαρισαϊσμού και υποκρισίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τι σημαίνουν όλα αυτά; Ποιος μιλάει για εκλογές το 2005; Τι σχεδιάζετε;

Θυμάστε, κύριε Πρωθυπουργέ, τι λέγατε το Δεκέμβριο του 1999; Λέγατε ότι «η εκλογή του Προέδρου είναι άσχετη με την κυβερνητική ηθική», ότι «το Σύνταγμα δεν λέει πουθενά ότι γίνεται συναλλαγή». Τώρα τι συναλλαγές ψάχνετε; Και έπειτα, τι πάει να πει «...το εκλογικό σύστημα πρέπει να υπηρετεί την πρόταση, την οποία καταθέτω για μία πλειοψηφική Κεντροαριστερά»; Μπορεί οι εκλογικοί νόμοι να κόβονται και να ράβονται, για να υπηρετήσουν τα σχέδια ενός κόμματος; Μπορεί κανένας δημοκράτης πολιτικός να διακηρύσσει ότι το εκλογικό σύστημα πρέπει να υπηρετεί τα προσωπικά ή κομματικά του σχέδια; Μπορεί το ΠΑ.ΣΟ.Κ., κάθε φορά που καταρρέει, να στρέφεται στον εκλογικό νόμο, για να προκαλέσει, όποτε μπορέσει, ακυρωτική; Αυτή είναι η αντίληψή σας για τη δημοκρατία; Αυτός είναι ο κατευθυντήριος γνώμονάς σας για τον εκλογικό νόμο;

Σήμερα τα διαψεύσατε όλα αυτά. Μέχρι προχθές όμως τα στελέχη σας τα επιβεβαίωναν. Μέχρι χθες γεμίζατε -γιατί εσείς τις γεμίζετε- τις εφημερίδες με τα σενάρια της «παρένθεσης». Είπατε σήμερα ότι εφευρίσκουμε σενάρια. Για μία ακόμα φορά λέτε ψέματα. Εμείς τα εφευρίσκαμε τα σενάρια, όταν εσείς τα δημιουργήσατε, εσείς τα υποθάλαψατε, εσείς τα εξυφάνατε και εσείς τα προωθήσατε; Αυτή είναι η πραγματικότητα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και κάτι ακόμα. Είναι ο εκλογικός νόμος που εμποδίζει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. να προχωρήσει σε οποιαδήποτε συνεργασία; Δεν μπορεί σήμερα το ΠΑ.ΣΟ.Κ. να σχηματίσει Κυβέρνηση με άλλο κόμμα, αν υπάρχει σύμπλευση σε μεγάλα ζητήματα; Πρέπει πρώτα να χάσει, δηλαδή, για να σκεφθεί αυτό το ενδεχόμενο; Ξανίδα σωτηρίας στα κόμματα που πριονίζει αναζητά; Να πατήσει στους άλλους, για να γυρίσει στην εξουσία; Αυτό δεν είναι ορισμός του πολιτικού καιροσκοπισμού; Και τολμάτε να λέτε ότι η Νέα Δημοκρατία, ότι οι άλλοι «καιροσκοπούν και φθάνουν να αμφισβητήσουν ακόμα και την ομαλή λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών»; Εσείς το λέτε αυτό; Εσείς πού δεν αφήσατε στο κόμμα σας καμία ιδεολογία, παρά μόνο την κατοχή του κράτους; Εσείς πού αναδείξατε ως ύπατο στόχο σας τη συντήρηση του κατεστημένου; Εσείς πού καταντήσατε τον εκσυγχρονισμό συνωνυμο της ασυδοσίας και της ατιμωρησίας;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Μπορείτε, κύριε Πρωθυπουργέ, ενώ ήδη έχετε στο ενεργητικό του κόμματός σας την υπερψήφιση ενός νόμου ακυρωτικής και ενώ εκθειάζετε το αγαθό της σταθερότητας, πού διασφάλισαν οι δικοί μας νόμοι, να άγεστε τώρα από εκείνους πού φιλοδοξούν είτε να σας διαδεχθούν είτε να διαχειριστούν την ήττα σας; Τίποτα δεν έχετε διδαχθεί από όλα αυτά; Μπορείτε, μετά από όλα αυτά, να αντιγράφετε τον πολιτικό λόγο το δικό μας και να μιλάτε για ποιότητα δημοκρατίας; Εάν πράγματι ήταν για τη δημοκρατία όσα σήμερα αναμασήσατε, τι κάνατε τόσο καιρό; Τι κάνατε, θα έλεγα, είκοσι ολόκληρα χρόνια;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Δημοκρατία σ' έναν τόπο μετριέται από τις δυνατότητες, που παρέχονται -θεσμικά και έμπρακτα- στην Αντιπολίτευση. Η Δημοκρατία σε έναν τόπο φαίνεται από το σεβασμό της Εκτελεστικής προς τη Νομοθετική και τη Δικαστική εξουσία. Η Δημοκρατία σε ένα τόπο απεικονίζεται στις πρακτικές της Κυβέρνησης, τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής των πολιτικών δυνάμεων στις εκλογικές αναμετρήσεις. Η Δημοκρατία σήμερα ασφυκτιά στην τριγωνική σχέση των διαπλεκόμενων συμφερόντων. Η Δημοκρατία σήμερα πιέζεται από τις καθεστωτικές πρακτικές του κατεστημένου, από τις παράνομες δράσεις παρακρατικών μηχανισμών, από την ασυδοσία των παρεκκρατικών ομάδων, που εγκαταστάθηκαν στα Υπουργεία και τα έκαναν προσωπικά βιλαέτια. Η Δημοκρατία σε τα κοινοβουλευτικά πολιτεύματα είναι άρρηκτα συνυφασμένη με τη λειτουργία του Κοινοβουλίου.

Αφού λοιπόν έχετε κάνει επιστήμη την πολιτική συκοφαντία και αφού λέτε πως εμείς τάχα αμφισβητούμε τους θεσμούς, ρωτούμε: ποιοι βρίζουν και ποιοι συκοφαντούν τη Δικαιοσύνη; Ποιοι προσπαθούν συστηματικά να ευτελίσουν τις διαδικασίες του κοινοβουλευτικού ελέγχου;

Φθάσατε στο σημείο να ισχυρίζεστε ότι η ενεργοποίηση των ελεγκτικών διαδικασιών του Κοινοβουλίου θα συνιστούσε -λέει- ποινικοποίηση της πολιτικής ζωής! Επιχειρείτε να αδρανοποιήσετε τους θεσμούς, που προβλέπονται από το Σύνταγμα για τον

έλεγχο της εξουσίας! Δεν δεχτήκατε τη συγκρότηση Εξεταστικής Επιτροπής για το έγκλημα του χρηματιστηρίου. Δεν δεχτήκατε τη συγκρότηση Εξεταστικής Επιτροπής για τις παράνομες ελληνοποιήσεις.

Είναι ή δεν είναι καθεστωτικές και παράνομες οι πρακτικές, πού επιβάλατε στο ευρύτερο σύστημα εξουσίας για τον προεκλογικό έλεγχο του Γενικού Δείκτη στο χρηματιστήριο; Απέβλεπαν -ναι, ή όχι;- στον επηρεασμό των ψηφοφόρων και του εκλογικού αποτελέσματος; Είναι ή δεν είναι καθεστωτικές οι πρακτικές, πού ακολουθήθηκαν στις παράνομες ελληνοποιήσεις; Επιστρατεύτηκαν -ναι ή όχι;- οι παρακρατικοί μηχανισμοί; Υπήρξαν -ναι ή όχι;- κομματικά στελέχη σας, πού προωθούσαν λίστες ονομάτων και μοίραζαν εκλογικά βιβλιάρια, παραγνρίζοντας κάθε νόμο, κάθε αρμόδια αρχή και υπηρεσία;

Επειδή σήμερα συμπληρώνονται δύο χρόνια από τις εκλογές, θα σας ξαναπώ ότι εμείς είμαστε υπερήφανοι για την τακτική που ακολουθήσαμε και ακολουθούμε, γιατί όχι μόνο δεν αφαιρέσαμε, αλλά προσθέσαμε και στην ουσία και στην ποιότητα της δημοκρατίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Δεν χρησιμοποιήσαμε κανέναν είδους φερέφωνα για τις συκοφαντίες των αντιπάλων μας και για κτυπήματα κάτω από τη μέση. Δεν εξαπατήσαμε κανέναν, δεν εκβιάσαμε την ψήφο κανέναν. Δεν στηρίχθηκε σε παρακρατικούς μηχανισμούς και δεν υπογράψαμε γραμμάτια σε κανέναν.

Μπορεί η ηγεσία της Κυβέρνησης να ισχυριστεί ότι σεβάστηκε κατά τον ίδιο τρόπο τη δημοκρατία; Είναι ή δεν είναι αλήθεια ότι χρησιμοποιήσατε παράνομα, στην ουσία, κοινοτικούς πόρους για την προπαγάνδα σας; Ότι διαθέσατε τεράστια ποσά του δημοσίου για τη διαφήμιση των προεκλογικών σας υποσχέσεων; Ότι παρά την επιμονή μας και τη δίκαια απαίτηση των μικρότερων κομμάτων, εσείς δεν δεχθήκατε τη συμμετοχή τους στο διάλογο και εσείς ουσιαστικά τους αποκλείσατε από την τηλεόραση;

Συμβιβάζονται όλα αυτά με τη δημοκρατία, με την πρόοδο, με τον πολιτικό πολιτισμό; Έπειτα αληθεύει -ναι ή όχι;- ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. οργάνωσε μυστικά δεκάδες πτήσεις για τη μεταφορά ψηφοφόρων από το εξωτερικό, παραβιάζοντας τη συμφωνία της διακομματικής; Αγνωστοί κανείς τις σχετικές αναφορές του Εισαγγελέα στο πόρισμα για τις παράνομες ελληνοποιήσεις; Αληθεύει -ναι ή όχι;- ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. χρησιμοποίησε σαπιοκάραβα της διαπλοκής, για να μεταφέρει δικούς του ετεροδημότες και να δημιουργήσει άνισες συνθήκες σε βάρος όλων των άλλων;

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι πρακτικές και οι νοοτροπίες της Κυβέρνησης είναι γνωστές σε όλους. Κατηγορείτε, κύριε Πρωθυπουργέ, όλους τους άλλους για όσα ο ίδιος ευθύνεσθε. Προσποιείσθε ότι δεν αντιλαμβάνεσθε ότι αυτό που βλέπετε στον καθρέφτη είναι ο εαυτός σας. Υπόσχεστε τώρα ότι θα κάνετε στα επόμενα δύο χρόνια όσα δεν κάνατε στα είκοσι, που είστε στην εξουσία. Υπόσχεστε τα πάντα και φορτώνετε βέβαια τα πάντα στην επόμενη Κυβέρνηση.

Τώρα, μιλάτε για σύγκλιση. Όταν σας επισημαίναμε την ανάγκη πραγματικής οικονομικής και κοινωνικής σύγκλισης, μας υβρίζατε. Σήμερα ποια είναι η αλήθεια; Οι επίσημες εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι καταπέλτης. Είμαστε οι τελευταίοι στην πραγματική σύγκλιση, τελευταίοι στην παραγωγικότητα και στην ανταγωνιστικότητα, τελευταίοι στις δημόσιες δαπάνες για την Υγεία και την Παιδεία.

Είμαστε πρώτοι στη διαφθορά και στην παραοικονομία. Είμαστε στις πρώτες θέσεις της ανεργίας, πρώτοι στην ανεργία των νέων, πρώτοι στη διεύρυνση των περιφερειακών ανισοτήτων με πέντε από τις δέκα πιο φτωχές περιφέρειες της Ευρώπης. Πρώτοι στη διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων με ένα στα τέσσερα νοικοκυριά να ζει κάτω από το όριο της φτώχειας.

Το δημόσιο -μαζί βέβαια με το κρυφό- χρέος είναι το μεγαλύτερο στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι προϋπολογισμοί που συντάσσονται είναι πλασματικοί και το εισόδημα του αγροτικού κόσμου μειώνεται.

Αυτή είναι η σύγκλιση, για την οποία μιλάτε; Έτσι θα κατακτήσουμε το μέλλον;

Είκοσι χρόνια στην εξουσία, αποδεικνύετε ότι δεν θέλετε και δεν μπορείτε να προχωρήσετε στις αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές. Δεν τολμάτε να συγκρουστείτε με τη διαφθορά, με την ασοδοσία και την αυθαιρεσία στο δημόσιο τομέα. Δεν μπορείτε να οδηγήσετε την Ελλάδα στη νέα εποχή, γιατί δεν έχετε στόχους, δεν έχετε πρόγραμμα, δεν έχετε όραμα γι' αυτόν τον τόπο.

Κι αν εσείς δεν θέλετε και δεν μπορείτε, εμείς και θέλουμε και μπορούμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Χρειάζεται επανίδρυση του κράτους, που το κάνατε κομματικό εξάρτημα και το διαβρώσατε. Χρειάζεται απελευθέρωση των αγορών και γνήσιες αποκρατικοποιήσεις, που δεν τις τολμάτε. Χρειάζεται ορθολογισμός στις δαπάνες, ώστε να εξοικονομηθούν πόροι για την υποβαθμισμένη υγεία, την υποβαθμισμένη παιδεία. Χρειάζεται ουσιαστική μεταρρύθμιση στο φορολογικό σύστημα, για να αναπνεύσουν και οι φορολογούμενοι, αλλά και η οικονομία. Χρειάζεται στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, περιφερειακή ανάπτυξη και ουσιαστική αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων.

Όλα αυτά θα δώσουν ανάπτυξη, θα μειώσουν την ανεργία, θα αυξήσουν τα εισοδήματα και τότε πράγματι μπορούμε να μιλήσουμε για μια Ελλάδα, που κινείται στο δρόμο της προόδου.

Αυτά ούτε τα ξέρετε, ούτε τα μπορείτε. Αυτό αποδείχτηκε. Εμείς και ξέρουμε και μπορούμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα όλοι αντιλαμβάνονται ότι ο πιο μεγάλος κίνδυνος για το δημόσιο βίο, για την ουσία, για την ποιότητα της δημοκρατίας είναι η διαφθορά και η διαπλοκή. Εμείς βρισκόμαστε σε κάθετη σύγκρουση και έχουμε υποστεί σκληρότατες επιθέσεις. Κατά τον ίδιο τρόπο -γιατί η αλήθεια πρέπει να λέγεται- στρέφονται εναντίον αυτών των φαινομένων και τα άλλα αντιπολιτευόμενα κόμματα, το Κομμουνιστικό Κόμμα, ο Συνασπισμός, το ΔΗ.Κ.ΚΙ. Το ίδιο έχουν πράξει και πολλά στελέχη του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και βεβαίως ο Πρόεδρος του Σώματος.

Παρ' όλα αυτά η Κυβέρνηση επιχειρεί να ευτελίσει κάθε προσπάθεια εναντίον της διαπλοκής, κάνοντας λόγο για σκανδαλογία και διαπλοκολογία. Εκτοξεύει επιθέσεις εναντίον της δικαιοσύνης κάθε φορά, που αγγίζει όζουσες υποθέσεις. Επιδεικνύει κωλυσιεργία στη θεσμική θωράκιση της πολιτείας. Κινείται μεταξύ πολιτικής υποκρισίας και ανευθυνότητας.

Και επειδή ο Πρωθυπουργός και οι εκπρόσωποί του νομίζουν ότι μπορούν να εξαπατούν την κοινή γνώμη, ισχυριζόμενοι τάχα πως εμείς δεν έχουμε θέσεις, θυμίζω:

Πρώτον: ό,τι θετικό έγινε σήμερα -από τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό ως τα μεγάλα έργα- αφορά δικές μας επιλογές, δικές μας προτάσεις, τις οποίες αντιγράφει και τελικά κακοποιεί η Κυβέρνηση.

Δεύτερον: από το 1997, στο πλαίσιο της διαδικασίας για την Αναθεώρηση του Συντάγματος, εμείς με σαφήνεια καθορίσαμε τις αναγκαίες θεσμικές εγγυήσεις για τη διαφάνεια.

Είναι αλήθεια ότι πολλές προτάσεις μας αρχικά έγιναν δεκτές από την κυβερνητική Πλειοψηφία διά του εισηγητή της. Για κάποιους όμως λόγους, που γνωρίζει μόνο η ηγεσία της Κυβέρνησης, στη συνέχεια ορισμένες απ' αυτές καταψηφίστηκαν.

Το ερώτημα είναι: γιατί άραγε και κάτω από την πίεση ποίων;

Τώρα η Κυβέρνηση δηλώνει διατεθειμένη να υλοποιήσει κάποιες από τις θέσεις μας. Και επειδή ακριβώς σύρεται στις προτάσεις μας, προτάσεις που θυμίζω ότι απέρριπτε μετά βδελυγμίας προεκλογικά, κρίνει σκόπιμο σήμερα να ισχυρίζεται τα ακριβώς αντίθετα. Αυτή είναι η αλήθεια! Τέτοια σοβαρότητα και αξιοπιστία διεκδικεί!

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας)

Δύο-τρία λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

Ταυτόχρονα όμως κάνει και κάτι ακόμα. Στα σχέδια που καταθέτει αφήνει τόσα κενά και τέτοιες ασάφειες, που, αν δεν αντιμετωπιστούν, είναι κερκόπορτα για τη διαπλοκή. Και αυτό δεν είναι δεκτό, γιατί είναι εμπαιγμός!

Είστε υποχρεωμένοι να απαντήσετε, επιτέλους, ευθέως.

Πρώτα απ' όλα, θυμάστε, κύριε Πρωθυπουργέ, τι λέγατε

προεκλογικά, όταν ζητούσαμε την παραχώρηση δωρεάν τηλεοπτικού χρόνου σε όλα τα κόμματα; Θυμάστε ποιους ισχυρισμούς και ποιους μαθηματικούς υπολογισμούς αντιτάσσετε εσείς και ο εκπρόσωπός σας, για να απορρίψετε την πρότασή μας; Είναι ή δεν είναι δικές μας οι προτάσεις αυτές; Γιατί τις απορρίψατε προεκλογικά; Γιατί προσπαθείτε τώρα να τις κακοποιήσετε και να εκπληρώσετε το σκοπό, που πρέπει να υπηρετούν, εισάγοντας εξαιρέσεις; Γιατί, ακόμα και τώρα, επιμένετε ότι τα κόμματα θα μπορούν να αγοράζουν επιπλέον τηλεοπτικό και ραδιοφωνικό χρόνο; Μπορεί η δημοκρατία και η λαϊκή κυριαρχία να εξαρτώνται από τα μέσα, που μπορεί να διασφαλίζει ένα κόμμα στην εξουσία;

Και πέρα απ' αυτά: δεχόσαστε -ναι ή όχι;- να ανατεθεί η αρμοδιότητα ελέγχου των οικονομικών και των κομμάτων και των πολιτικών στο Ελεγκτικό Συνέδριο; Δεχόσαστε -ναι ή όχι;- την πρότασή μας για ονομαστικοποίηση των μετοχών σε όλες τις επιχειρήσεις, που ελέγχουν μέσα ενημέρωσης, αλλά και εκείνες που αναλαμβάνουν την εκτέλεση μεγάλων συμβάσεων του Δημοσίου; Αποδέχεστε -ναι ή όχι;- την πρόταση συγκρότησης Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής για τις μεγάλες συμβάσεις έργων και προμηθειών του δημοσίου; Αποδέχεστε -ναι ή όχι;- την πρόταση για θεσμοθέτηση Ανεξάρτητης Αρχής για τις αποκρατικοποιήσεις; Αποδέχεστε -ναι ή όχι;- την πρότασή μας για αναβάθμιση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, για να εγγυάται τη διαφάνεια και τη νομιμότητα σε όλο το πλέγμα των συναλλαγών και όχι να υπολείπεται, όπως δυστυχώς κάνει σήμερα; Αποδέχεστε -ναι ή όχι;- την εισήγησή μας για τη μετεξέλιξη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σε πραγματικά Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή; Συμφωνείτε -ναι ή όχι;- ότι πρέπει να ανοίξουν όλοι οι επίμαχοι λογαριασμοί, που εντοπίστηκαν στη διάρκεια της δικαστικής προκαταρκτικής εξέτασης για οργανωμένα συμφέροντα;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η θεσμική θωράκιση της πολιτείας συνιστά πρωταρχικής σημασίας υποχρέωση για κάθε δημοκρατική πολιτική δύναμη, για κάθε δημοκράτη πολιτικό.

Η δημοκρατία απαιτεί αγώνα κατά της διαφθοράς. Η πρόδοος απαιτεί να ξεπερνάς το παρελθόν και όχι να μάχεσαι, για να γυρίσεις μία ολόκληρη κοινωνία σε χαρακώματα του παρελθόντος.

Η Ελλάδα δεν μπορεί να σκιάζεται από το κατεστημένο της ασυδοσίας και να αναλώνεται στη συντήρησή του. Δεν μπορεί να ακολουθήσει την απόδρασή σας στο παρελθόν. Οι καθεστωτικές πρακτικές, τα βεβαιωτικά σχέδια και οι καιροσκοπικές μεθοδεύσεις δεν πρόκειται να περάσουν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νικόλαος Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Κυρίες Πρόεδρε, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, άκουσα τον κύριο Πρωθυπουργό να λέει ότι η συζήτηση, για τον εκλογικό νόμο, δεν πρέπει να εξαντληθεί σε σεναριολογία. Εκείνοι, όμως, που σεναριολογούν ακατασχέτως είναι τα κυβερνητικά στελέχη, γιατί αυτά επινοούν και διοχετεύουν, κάθε εβδομάδα, σχεδόν, και από ένα σενάριο.

Οι πολίτες, ακούγοντας τον κύριο Πρωθυπουργό, θα πουν «παλαιοκομματική μου τέχνη κόσκινο» γιατί όλοι γνωρίζουν ποιο ξεκίνησαν τη συζήτηση και για το γερμανικό σχέδιο και για τα πλειοψηφικά μονοεδρικά, διεδρικά σε ένα ή σε δύο γύρους. Όλοι γνωρίζουν πώς και γιατί άρχισε αυτή η συζήτηση, πώς και γιατί μέχρι σήμερα η Κυβέρνηση αρνιόταν κάθε σχετική αναφορά στο θέμα της αλλαγής του εκλογικού νόμου.

Είπε ο κύριος Πρωθυπουργός ότι η Κυβέρνηση δεν έχει συγκεκριμένη πρόταση ή σχέδιο, αλλά θα συζητήσει τον εκλογικό νόμο. Έσπευσε, όμως, να προαναγγείλει μία προδιαγραφή. Είπε ότι: «το ΠΑ.ΣΟ.Κ θα είναι κυβέρνηση και μετά τις εκλογές του 2004, το ΠΑ.ΣΟ.Κ θα κάνει τους Ολυμπιακούς Αγώνες, το ΠΑ.ΣΟ.Κ θα εξασφαλίσει την εκλογή του νέου Προέδρου».

Τι σημαίνει αυτό; Ότι η συζήτηση της Κυβέρνησης για τον εκλογικό νόμο σημαίνει αναζήτηση του νέου μανδύα του κοινοματικού της ηγεμονισμού. Στο μεταξύ, βεβαίως, κουβέντα να γίνεται, σύγχυση να δημιουργείται, μήπως και κρυφτεί η εσωτε-

ρική παγωμάρα, που υπάρχει στην κυβερνητική Πλειοψηφία εξαιτίας της κυβερνητικής πολιτικής, μήπως και κρυφτεί η πολιτική φαγωμάρα, που υπάρχει μεταξύ της κοινωνικής βάσης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και της πολιτικής, την οποία εφαρμόζει η Κυβέρνηση του κ. Σημίτη.

Δυστυχώς η πραγματικότητα είναι διαφορετική για την Κυβέρνηση. Η κοινωνική πραγματικότητα, η πολιτική κατάσταση, τα οικονομικά δεδομένα και όσα διαδραματίζονται στο διεθνές περιβάλλον, δείχνουν ότι η κατάσταση δεν είναι καλή. Τα προβλήματα χειροτερεύουν κάθε μέρα, αλλά η Κυβέρνηση βρίσκεται στον κόσμο της, ασχολείται με τον εαυτό της και με τα υπάρχοντα της εξουσίας της. Κυριαρχεί η εσωστρέφεια και ομφαλοσκοπηση, το κυνήγι των εντυπώσεων, το επικοινωνιακό μακιγιάρισμα τόσο στην Κυβέρνηση όσο και στο πολιτικό σύστημα γενικότερα.

Είναι κοινή εκτίμηση στους πολίτες ότι η τηλεδημοκρατία κυριαρχεί και η πραγματική δημοκρατία σκιαμαχεί. Ρεπουσαρισμένα πρόσωπα, γυαλιστερές γιγαντοαφίσες, επικοινωνιακά γυμνάσματα και σκηνοθετημένες συνεντεύξεις, φτιάχνουν μία εικονική πραγματικότητα, αλλά αυτή η εικονική πραγματικότητα δεν μπορεί να αποκρύψει την απουσία κοινωνικής ικανοποίησης, την απουσία προοδευτικών λύσεων στα προβλήματα της καθημερινότητας αλλά και στις μεγάλες αποκλίσεις και ανισότητες της χώρας.

Αυτό φάνηκε και στη χθεσινή πολυδιαφημισμένη συνέντευξη του κυρίου Πρωθυπουργού. Ο κύριος Πρωθυπουργός θέλησε να γιορτάσει την εκλογική νίκη του ΠΑ.ΣΟ.Κ και ουσιαστικά ξαναγύρισε εκεί που ήταν πριν από δύο χρόνια: στις προεκλογικές εξαγγελίες για την πραγματική σύγκλιση, που εξακολουθεί να είναι άπιαστη. Σε κάθε δυσκολία της κυβερνητικής πολιτικής, ο κύριος Πρωθυπουργός μοιάζει να βγάζει από το μπαούλο τα ξαναφορεμένα ρούχα, για να αποπροσανατολίσει την προσοχή των πολιτών από την καθημερινότητα των προβλημάτων.

Εγώ θα κάνω μόνο ένα σχόλιο, επειδή πια φαίνεται ότι κυριαρχεί η αντίληψη ότι πρέπει να μιλάμε για την πολιτική με όρους, είτε χορευτικούς είτε ενδυματολογικούς.

Οι επικοινωνιολόγοι σας, κύριε Πρωθυπουργέ, ακύρωσαν χθες κάθε επινόηση, κάθε προσπάθεια και κάθε προπαγάνδα που προηγήθηκε.

Και το έκαναν, άθελά τους βέβαια, με τη μόνη μέθοδο που γνωρίζουν, με τη μέθοδο της εικόνας. Σας έβαλαν να μιλάτε σε ένα μπλε-γαλάζιο ντεκόρ. Και η κόκκινη γραβάτα, που συμπήντησαν να φοράτε δεν είχε καμία πολιτική σημειολογική αναφορά, ήταν απλώς ενδυματολογικό εξάρτημα. Και αυτό το έπιασε ο κόσμος. Μιλούσατε για την ίδια πολιτική, για την οποία μιλά και ο κ. Καραμανλής, σε ένα μπλε γαλάζιο ντεκόρ, φορώντας, για το ενδυματολογικές ανάγκες, μονάχα, την κόκκινή σας γραβάτα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι εξελίξεις σε μια χώρα, σε μια κοινωνία και σε μια δημοκρατία, επηρεάζονται τόσο από τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες όσο και από τις θεσμικές και πολιτικές δομές. Το πολιτικό σύστημα βρίσκεται, πια, σε λειτουργική ενότητα και σε διαλεκτική εξάρτηση με την κοινωνικο-οικονομική πραγματικότητα. Εμείς, λοιπόν, το λέμε ευθέως: Επειδή οι δομές και οι θεσμοί του πολιτικού συστήματος επηρεάζουν και αυτοί καθοριστικά τις εξελίξεις, είμαστε ιδιαίτερα ανήσυχοι, γιατί στην Ελλάδα του 2002 η ελληνική δημοκρατία, που πρέπει να ενισχυθεί στον 21ο αιώνα, είναι αντιμέτωπη με παλιά και καινούρια συμπτώματα, κρίσης, απαξίωσης, δυσφήμισης και χειραγώγησης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ**)

Στην πολιτική μας ιστορία πλεονάζουν τα δεδομένα, που αποδεικνύουν ότι οι μικροκομματικοί υπολογισμοί, που πηγάζουν από την επιθυμία μονοπώλησης της εξουσίας έπαιξαν με τα εκλογικά συστήματα και τους πολιτικούς θεσμούς. Αυτά τα πολιτικά παιχνίδια προκάλεσαν και στρεβλώσεις και αλλοιώσεις που οδήγησαν το πολιτικό σύστημα μακριά από την πραγματικότητα των αναγκών και των προβλημάτων, τόσο των πολιτών όσο και της χώρας. Τόσο της κοινωνίας όσο και της συγκυρίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι μεθοδεύσεις με τον εκλο-

γικό νόμο. Στα συντάγματα της Μεταπολίτευσης δεν υιοθετήθηκε η καθιέρωση παγίου εκλογικού συστήματος και συγκεκριμένα της αναλογικής. Και αν υπήρχαν λόγοι που το δικαιολογούσαν στο Σύνταγμα του 1975 δεν υπήρχε και δεν υπάρχει μέχρι σήμερα καμία δικαιολογία για το Σύνταγμα του '85 '86 και για το Σύνταγμα του 2001.

Δεν τέθηκε έτσι από τα μεταπολιτευτικά συντάγματα τέρμα στα περιστασιακά εκλογικά συστήματα που συνήθως διαπνέονται από τις κομματικές σκοπιμότητες της κυβερνητικής Πλειοψηφίας. Έγιναν βεβαίως βήματα, όπως είναι η επιταγή ο εκάστοτε ψηφιζόμενος εκλογικός νόμος να ισχύει από τις μεθεπόμενες εκλογές. Όμως, παρά και αυτά τα βήματα αφέθηκε η αρμοδιότητα του εκλογικού νόμου στον κοινό νομοθέτη. Αυτός, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κοινός νομοθέτης έτσι όπως λειτουργεί η νομοθετική εξουσία, ως διαδικασία κομματικής πειθαρχίας της εκάστοτε κυβερνητικής κοινοβουλευτικής αυτοδυναμίας, απέδειξε μέχρι σήμερα ότι είναι αδιάστατα εφευρετικός προκειμένου να εξυπηρετήσει τις εκάστοτε κυβερνητικές πλειοψηφίες.

Από το 1979 ο Αριστόβουλος ο Μάνεσης επισημαίνει: «Ουσιώδεις παραμένει πάντοτε το θέμα ενός παγίου εκλογικού συστήματος απλής αναλογικής». Το ίδιο θα έλεγε εάν ζούσε και σήμερα. Το 1981 το ΠΑ.ΣΟ.Κ., στη διακήρυξη κυβερνητικής πολιτικής, υποσχόταν την καθιέρωση της απλής αναλογικής, μετά την ανάληψη της εξουσίας. Το ίδιο θα πείτε –είμαι βέβαιος– αν χάσετε την εξουσία. Σήμερα, όμως, μετά από δεκαεπτά χρόνια διακυβέρνησης έχει προσχωρήσει η ηγεσία του ΠΑ.ΣΟ.Κ στη συλλογιστική της Νέας Δημοκρατίας και διατηρεί το δικό της εκλογικό νόμο, από το 1990 και μετά.

Κύριε Πρωθυπουργέ, όταν εκλεγίκατε ως Πρωθυπουργός, στις εκλογές του 1996, με τη δεύτερη επίκαιρη ερώτηση που κατέθεσα εκ μέρους του Συνασπισμού, σας έλεγα τι σκοπεύετε να κάνετε με τον εκλογικό νόμο, γιατί ο εκλογικός νόμος που θα ισχύσει και στις επόμενες εκλογές, είναι ο πιο διαβλητός εκλογικός νόμος. Έχει κατακριθεί ακόμη και από τους εμπνευστές του, ακόμη και από τη Νέα Δημοκρατία. Και όμως, προς δόξα αυτού του στρεβλού και αντιφατικού εκλογικού νόμου, με αυτό το σύστημα δυστυχώς γίνονται οι περισσότερες εκλογές στη Μεταπολίτευση.

Θα έλεγα ότι, όπως η πόλωση είναι δικομματική, έτσι και πολλές φορές και η πολιτική δημαγωγία και η υποκρισία είναι δικομματικές. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ επεδίωκε συστηματικά το διεμβολισμό της Αριστεράς ή τον εγκλωβισμό της Αριστεράς.

Να σας θυμίσω, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι στις εκλογές του 1996 κατεβήκατε με το σύνθημα «δεν έχουν λόγο και ρόλο ύπαρξης τα μικρά κόμματα». Η Νέα Δημοκρατία για λόγους αυτοσυντήρησης αναγορεύεται σήμερα σε προστάτη της Αριστεράς. Ε, λοιπόν, εμείς δεν θέλουμε «ούτε τις λυκοφιλίες ούτε τις λυκοπροστασίες». Θέλουμε, εάν πιστεύετε ότι το πολιτικό σύστημα χρειάζεται εξυγίανση και αναζωογόνηση, να αλλάξετε το εκλογικό σύστημα, να καθιερώσετε την απλή αναλογική. Και η απλή αναλογική είναι εκείνη που θα επηρεάσει την κατάσταση του δημοσίου βίου, το επίπεδο της παραγόμενης πολιτικής, τον τρόπο λειτουργίας των θεσμών, τον τρόπο άσκησης της νομοθετικής εξουσίας, αλλά και τον τρόπο συμπεριφοράς των εκάστοτε κυβερνήσεων, απαλλάσσοντάς τες από τους πειρασμούς της καθεστωτικής αντίληψης και της ιδιοκτησιακής νοοτροπίας έναντι της κοινωνίας, του κράτους και των εθνικών πόρων.

Διάβαζα προχθές σε ένα άρθρο ηγετικού στελέχους της Νέας Δημοκρατίας: «Ο εκλογικός νόμος» –γράφει– «ρυθμίζει ουσιαστικά τη λειτουργία του πολιτικού μας συστήματος και επηρεάζει καίρια την ποιότητά του». Μάλιστα, πολύ σωστό. Όλοι θα το προσυπογράφαμε εδώ αυτό. Η ποιότητα του πολιτικού μας συστήματος σήμερα είναι κακή. Όλοι το αναγνωρίζουμε. Και είναι καίρια η επίδραση του εκλογικού νόμου σε αυτήν τη νοσηρή κατάσταση του πολιτικού μας συστήματος. Και όμως, η Νέα Δημοκρατία δεν θέλει την αλλαγή του εκλογικού συστήματος.

Εδώ είναι που θέλω να απευθύνω ένα ερώτημα προς τη Νέα Δημοκρατία: Κύριοι, είστε ικανοποιημένοι από το σημερινό επίπεδο του δημοσίου βίου, από το σημερινό επίπεδο του πολιτι-

κού μας συστήματος και γι' αυτό δεν θέλετε την αλλαγή του εκλογικού νόμου; Ή μήπως προτιμάτε αυτό το στρεβλό πολιτικό σκηνικό, αρκεί να βρεθείτε στην εξουσία, στη θέση της πλειοψηφίας του ΠΑ.ΣΟ.Κ, με τη δική σας πλειοψηφία, λειτουργώντας με τον ίδιο τρόπο, του πλειοψηφικού κοινοβουλευτισμού, το πολιτικό σύστημα της χώρας;

Εμείς λέμε ότι αυτό είναι λάθος για τη χώρα. Πιστεύω ότι, μετά το 1974, η πολιτική ζωή του τόπου αντιμετωπίζει το βασικότερο πρόβλημα: Το δικομματικό μοντέλο διακυβερνητικής εναλλαγής έχει εξαντλήσει τις δυναμικές του. Εξαντλήθηκε από την πολωτική διαδικασία κατάκτησης και νομής της διακυβέρνησης. Όσο περνάει ο καιρός θα φαίνονται τα αδιέξοδα, οι αδυναμίες και οι στρεβλώσεις του πολιτικού μας συστήματος.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ και η Νέα Δημοκρατία θέλουν να είναι πρωταγωνιστές σε ένα σκηνικό, που πια δεν λειτουργεί και δεν κερδίζει, απεναντίας διώχνει τους πολίτες και ιδίως τους νέους πολίτες. Έχουν συντελεστεί μεγάλες αλλαγές στην κοινωνία, στην οικονομία, στο διεθνές περιβάλλον, στην ίδια τη ζωή, γι' αυτό και μεγαλώνει η απόσταση ανάμεσα στην πολιτική ζωή και στην κοινωνική πραγματικότητα. Επίσης, μικραίνουν ο βαθμός αξιοπιστίας του πολιτικού μας συστήματος και ο βαθμός ικανοποίησης του πολίτη από τη λειτουργία των δημοκρατικών μας θεσμών.

Αυτά είναι τα αρνητικά συμπτώματα που δείχνουν ότι ο πολυσυλλεκτικός χαρακτήρας των κυρίαρχων κομμάτων του δικομματισμού δεν ανταποκρίνεται, πλέον, στη σημερινή σύγχρονη κοινωνική δομή, στις οικονομικές απαιτήσεις, στη νέα διεθνή πραγματικότητα. Ο πολυσυλλεκτικός χαρακτήρας δεν αποτελεί πλέον για τα κόμματα του δικομματισμού συνεκτικό κρίκο πολιτικής ενότητας, ιδεολογικής και κοινωνικής συγκρότησής τους. Αυτή είναι η πραγματικότητα, για όποιον μελετάει αυτό το κομματικό φαινόμενο στη μεταπολιτευτική Ελλάδα.

Ο κύριος Πρωθυπουργός επανέλαβε το γνωστό στερεότυπο ότι ο εκλογικός νόμος οδήγησε στη δημιουργία ισχυρών κυβερνήσεων. Ο εκλογικός νόμος οδήγησε στην ισχυρή, αυτοδύναμη πλειοψηφία του ΠΑ.ΣΟ.Κ, σήμερα. Είναι τόσο ισχυρή, λοιπόν, η Κυβέρνηση σήμερα, ώστε, αντί να εξυγιάνει το ποδόσφαιρο από το παρακλινίο που βρωμάει και βράζει, παραπέμποντας σε συνωμοτικά ψευδώνυμα υποκόσμου, έκανε κυβερνητικό ανασχηματισμό; Είναι τόσο ισχυρή η Κυβέρνηση ώστε, αντί να ρυθμίσει το τηλεοπτικό χάος, κατάφερε, με τους πολλούς νόμους για τη μη εφαρμογή αυτών των πολλών νόμων, να κάνει την Ελλάδα, τη μοναδική χώρα στην Ευρώπη, όπου όλοι κυβερνούν χωρίς άδεια, παρανόμως, έτσι ώστε οι κυβερνήσεις να διαχειρίζονται την ανομία για πελατειακές σχέσεις ή για την εξασφάλιση στηριγμάτων;

Είναι τόσο ισχυρή η Κυβέρνηση, ώστε ο κύριος Πρωθυπουργός, εν ονόματι της ισχύος που έχει, κάθε τόσο μιλάει για πόλεμο συμφερόντων που τον εμποδίζουν να κυβερνήσει; Είναι τόσο ισχυρή η Κυβέρνηση, ώστε η ανασφάλεια και η αβεβαιότητα εξ αιτίας της κυβερνητικής πολιτικής να κυριαρχούν στην κοινωνική συνείδηση και να καταγράφονται ως βασικά χαρακτηριστικά της;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η χώρα ποτέ στο παρελθόν δεν είχε τόσους διαθέσιμους πόρους για να σχεδιάσει το μέλλον της, όσο σ' αυτήν την περίοδο. Το οικονομικό μοντέλο, όμως, των νεοφιλελεύθερων επιλογών, που εφαρμόστηκε ως μονόδρομος, ακύρωσε τις αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές με κοινωνικό περιεχόμενο. Αχρήστευσε τις εκσυγχρονιστικές εξαγγελίες και μεταθέτει διαρκώς στο αύριο την επίλυση των προβλημάτων της πραγματικής σύγκλισης, που έπρεπε να είχαν λυθεί στο χθες. Αφού είναι ισχυρή η Κυβέρνηση γιατί δεν κάνει τη φορολογική μεταρρύθμιση; Αφού είναι ισχυρή η Κυβέρνηση γιατί δεν προωθεί μια σύγχρονη μεταρρύθμιση της αγροτικής πολιτικής; Αφού είναι ισχυρή η Κυβέρνηση γιατί δεν προωθεί μια αξιόπιστη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση; Μια μεταρρύθμιση στην υγεία; Γιατί δεν μπορεί ουσιαστικά να λύσει το ασφαλιστικό πρόβλημα, με κοινωνικές προτεραιότητες; Γιατί όλοι, αγρότες, μικρομεσαίοι, άνεργοι, νέοι και συνταξιούχοι, πιέζονται ολοένα και περισσότερο; Εμείς λοιπόν λέμε ότι εδώ πρέπει να προβληματιστούμε. Γιατί σήμερα τα προβλήματα φουντώνουν, στο πλαίσιο ενός κρατικού και κυβερνητικού συστήματος, που

διαρκώς επαναλαμβάνει τον εαυτό του. Η εναλλαγή των δύο κομμάτων είναι επαναληπτική εφαρμογή της ίδιας πολιτικής και της ίδιας πρακτικής. Κυνηγώντας τον πλειοψηφικό ηγεμονισμό του, το καθένα από τα δύο μεγάλα κόμματα, εναποθέτουν τα πάντα στην ακραία πόλωση. Πόλωση μέχρις εσχάτων θα κυριαρχήσει για πενήντα χιλιάδες ψήφους. Αυτό είναι το διακύβευμα της απόλυτης κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας. Πόλωση ακριβοπληρωμένη, πόλωση διχαστική, πόλωση διαλυτική. Και να υπάρχει πόλωση αν υπήρχαν αντίθετες πολιτικές το καταλαβαίνω, να πω πάει στα κομμάτια! Υπάρχουν αντίθετες πολιτικές. Αλλά να υπάρχει αυτή η πόλωση για τις ίδιες πολιτικές ή για παραλλαγές των ίδιων πολιτικών, ε, αυτό αποτελεί μια ακόμη παραδοξολογία του πολιτικού μας συστήματος, που ενθαρρύνεται από τη διατήρηση αυτού του εκλογικού νόμου.

Θα ήθελα να πω στον κύριο Πρωθυπουργό, που έκανε μια αναφορά σ' αυτά τα μεγάλα κοινωνικά προβλήματα, οι διαρθρωτικές στρεβλώσεις και αγκυλώσεις, οι αντιφάσεις της πραγματικής οικονομίας, η διάβρωση και η διαφθορά, η αδυναμία του πολιτικού συστήματος έναντι της διαπλοκής και του μαύρου πολιτικού χρήματος, δεν έπεσαν από τον ουρανό στην Ελλάδα του 2002. Θερμοκήπιο της διάβρωσης, της διαφθοράς και της διαπλοκής είναι το ίδιο το σύστημα κρατικής οργάνωσης και διακυβέρνησης της χώρας. Αυτό το σύστημα που καιρία επηρεάζεται από τον εκλογικό νόμο, από το εκλογικό σύστημα. Είναι ανάγκη, λοιπόν, να επισημάνουμε ότι οι ισχυρές κυβερνήσεις κρίνονται από την κοινωνική αποτελεσματικότητα, τη διαρθρωτική αποτελεσματικότητα των πολιτικών τους. Η ισχυρή κυβέρνηση της μονοκομματικής Πλειοψηφίας του ΠΑ.ΣΟ.Κ δεν έχει δικαιώσει κοινωνικά ούτε στους ψηφοφόρους της. Με αυτήν την πολιτική την οποία εφαρμόζει, με τις επιλογές της και τις πρακτικές της, χειροτερεύει διαρκώς το πολιτικό κλίμα. Κλονίζει και καταστρέφει την κοινωνική και πολιτική πλειοψηφία, που στήριξε αυτήν την κυβέρνηση και ενισχύει αυτή η πολιτική την εναλλαγή της από την κυβερνητική πλειοψηφία της Νέας Δημοκρατίας.

Γιατί δεν λέμε τα πράγματα με το όνομά τους. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ του 2002, στο όνομα της κυβερνητικής του πολιτικής και της κομματικής του ηγεμονίας, κατάφερε να το αντιμετωπίζουν με δυσπιστία και καχυποψία, όχι ο Συνασπισμός, το Κομμουνιστικό Κόμμα, το ΔΗΚΚΙ ή οποιοσδήποτε άλλος, κατάφερε η κυβερνητική πολιτική να την αντιμετωπίζουν με δυσπιστία ακόμη και οι κοινωνικές δυνάμεις, που την στήριξαν εκλογικά.

Αυτή η κυβερνητική πολιτική είναι που παρέδωσε στην ανυποληψία και την ελληνική εκδοχή περί κεντροαριστεράς. Στην πράξη ο παραγοντισμός και ο αμοραλισμός προμοδοτήθηκαν. Τα κακέκτυπα της πολιτικής συμπεριφοράς προβάλλονται ως πρότυπα αναγνωρισιμότητας και «γκλαμουριάς».

Δεν διαπαιδαγωγείται έτσι η ελληνική κοινωνία. Και δεν μας φταίνει μετά τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, όταν τροφοδοτούνται με αυτά τα στερεότυπα και με αυτές τις πρακτικές.

Επιμένει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην ίδια πολιτική και λέει ότι ο δικομματισμός θα μετατραπεί σε διπολισμό. Μα, η αναπαλαίωση του δικομματισμού δεν είναι λύση. Και δεν είναι λύση, γιατί το πρόβλημα δεν το δημιουργεί ο πλουραλισμός της κοινωνίας και της δημοκρατίας. Το πρόβλημα το δημιουργεί η απουσία μιας δημοκρατίας των συνθέσεων, με δομές και θεσμούς δημιουργικών συνθέσεων και κοινωνικής καταξίωσης. Και η Νέα Δημοκρατία επιμένει από την πλευρά της δικομματικά και διεκδικεί τη δική της αυτοδύναμη κυβερνητική πλειοψηφία στη θέση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., για να εφαρμόσει καλύτερα την ίδια πολιτική.

Όμως οι πολίτες σε ποσοστά πάνω από το 70% αποδοκίμαζουν αυτήν την κυβερνητική πολιτική, δηλώνουν ότι απορρίπτουν τις μονοκομματικές αυτοδύναμες πλειοψηφίες, προτιμούν τις προγραμματικές συναινέσεις και απορρίπτουν τη σημερινή νεοφιλελεύθερη πολιτική. Και, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, με τον ίδιο τρόπο θα απορρίψουν τη δική σας εκδοχή της ίδιας κυβερνητικής πολιτικής.

Είναι αναγκαίο, λοιπόν, να μιλήσουμε στον ελληνικό λαό αποσαφηνίζοντας τα πράγματα. Εμείς πιστεύουμε ότι ο δικομματισμός εξάντλησε τα περιθώριά του. Εκλογικά, βεβαίως, επικρατεί και σε αυτό συντελεί και ο εκλογικός νόμος. Να, γιατί έχει καιρσία σημασία η διατήρηση αυτού του εκλογικού νόμου, για να

συντηρείται ένας εξαντλημένος δικομματισμός και να ενισχύεται και να προμοδοτείται εκλογικά.

Ο άγονος δικομματισμός, αυτός ο πολωτικός δικομματισμός, δεν γίνεται, με εκλογικές ταχυδακτυλουργίες, γόνιμος διπολισμός. Ο διπολισμός είναι υποκατάστατο του δικομματισμού και είναι εξίσου εχθρικός και προς τον πολυκομματισμό της δημοκρατίας και προς τον πλουραλισμό της Αριστεράς.

Η πολιτική πρόκληση για μια προοδευτική Ελλάδα στον 21ο αιώνα έχει πολιτικά, ιδεολογικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά. Θέλει προοδευτικές, κοινωνικές επιλογές και όχι την αναμόρφωση της σημερινής κυβερνητικής πολιτικής στην ορθή νεοφιλελεύθερη βάση. Το πολιτικό σύστημα που κυριαρχεί και βασίστηκε στον πολυσυλλεκτικό χαρακτήρα του δικομματικού ανταγωνισμού, επιβάλλεται να αναδιαρθρωθεί και να αποτυπώσει δημιουργικά τις κοινωνικές και οικονομικές διεργασίες αλλά και τις πολιτικές μεταβολές της εποχής.

Για μας κλειδί των εξελίξεων είναι το εκλογικό σύστημα της απλής αναλογικής, η αναβάθμιση και η ενδυνάμωση όλων των δημοκρατικών θεσμών αντιπροσώπευσης, συμμετοχής και ελέγχου και το πάγιο εκλογικό σύστημα της απλής αναλογικής για τη διεξαγωγή των δημοτικών, νομαρχιακών και βουλευτικών εκλογών.

Κύριο Πρωθυπουργέ, αν αυτές είναι οι αρετές ενός αναλογικού εκλογικού συστήματος, γιατί δεν το εφαρμόζετε στις νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές, όπου δεν έχετε καμιά συνταγματική απαγόρευση;

Αν οι ανοικτές κοινωνίες προκύπτουν από αναλογικά εκλογικά συστήματα γιατί δεν τα υιοθετήσατε για τις νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές, το πρώτο επίπεδο εξουσίας;

Μόνο η απλή αναλογική είναι εκείνη που μπορεί να διαμορφώσει τη δημοκρατία της διαφάνειας και όχι της διαπλοκής, τη δημοκρατία των πολιτών και όχι τη δημοκρατία των τηλεοπτικών ομοιωμάτων που εκτίθενται με αυτόν τον συγκεκριμένο τρόπο.

Εμείς θέλουμε να φέρουμε σε πρώτο επίπεδο δύο συγκεκριμένα θέματα: Το ένα θέμα είναι οι εφαρμοζόμενες πολιτικές και το δεύτερο θέμα είναι η απλή αναλογική. Γιατί οι εφαρμοζόμενες πολιτικές; Γιατί οι εφαρμοζόμενες πολιτικές είναι αυτές που παράγουν γεγονότα. Οι εφαρμοζόμενες πολιτικές διαμορφώνουν τις σχέσεις των κοινωνικών ομάδων με τις επιλογές που γίνονται στο επίπεδο διεύθυνσης της οικονομίας, διεύθυνσης της κοινωνίας και του κράτους.

Γιατί η απλή αναλογική; Γιατί είναι ο μόνος οργανωμένος, δημοκρατικός τρόπος για ανασύνθεση, αναζωογόνηση και ανανέωση του πολιτικού σκηνικού. Όλα τα άλλα είναι έξω από το ορατό, δημοκρατικό πεδίο. Είναι μαστορέματα, είναι επινοήσεις, είναι παρασκηνιακές μεθοδεύσεις.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

Το πρόβλημα λοιπόν για μας της απλής αναλογικής δεν είναι μόνο πρόβλημα δημοκρατίας. Είναι κυρίως πρόβλημα κοινωνίας. Ενωθεί ότι για μας η συζήτηση δεν αφορά μόνο τη μέθοδο που θα αποτρέψει τη νόθευση της λαϊκής κυριαρχίας με εκβιαστικά εκλογικά διλήμματα του σημερινού διπολικού συστήματος. Αφορά στο τρόπο με τον οποίον το πολιτικό σύστημα θα βρει τις αντιστοιχίες του με το κοινωνικό γίγνεσθαι και τις δυνάμεις που παράγουν το κοινωνικό γίγνεσθαι, που το δημιουργούν, ενισχύοντας τη συμμετοχή των πολιτών αλλά και τη διαφάνεια των πολιτικών λειτουργιών.

Η αναζήτηση ενός πολυσυλλεκτικότερου διπολισμού, που προωθούν οι θιασώτες της αντιπαράθεσης κεντροδεξιάς-κεντροαριστεράς, αποτελεί αυταπάτη του δικομματισμού και του εκσυγχρονισμού του. Η αναζήτηση πολιτικών ισορροπιών με τίμημα τον αποκλεισμό των διαφοροποιήσεων, των αποκλίσεων των αντιθέσεων και των συνθέσεων παρατείνει και βαθιάει την κρίση του πολιτικού συστήματος.

Η κρίση του πολιτικού συστήματος δεν είναι απλώς ζήτημα αναλογικής εκπροσώπησης των κομμάτων στη Βουλή. Είναι κρίση γνήσιας αντιπροσώπευσης των ιδίων των κομματικών δυνάμεων στην κοινωνία, κρίση νομιμοποίησης των πολιτικών δυνάμεων και των κυβερνητικών αποφάσεων και επιλογών, κρίση αξιοπιστίας και αποτελεσματικότητας.

Βεβαίως, έδωσε το εκλογικό σώμα εκλογική αυτοδυναμία στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. Σήμερα όμως, στις αποφάσεις και στις πρακτικές της Κυβέρνησης δεν αναγνωρίζει αυτό το εκλογικό σώμα το περιεχόμενο της εντολής του. Οι μονοκομματικές αυτοδυναμίες κυβερνήσεις επικαλούνται την ψήφο των εκλογέων, αλλά η πολιτική που εφαρμόζουν δεν συντελεί στη μεγέθυνση της συλλογικής ευημερίας και δεν ενισχύει το βαθμό ικανοποίησης των πολιτών. Το λέγω αυτό γιατί απλή αναλογική δεν σημαίνει ακυρωτική, ούτε όποιος ζητάει την απλή αναλογική θέλει να έχει μερτικό στο μοίρασμα των χαρτιών. Μ' αυτόν τον εκλογικό νόμο, δυστυχώς, άλλοι θα σημαδεύουν, ολοένα και περισσότερο, τα χαρτιά, άλλοι θα μοιράζουν, ολοένα και πιο ανοικτά τα χαρτιά, και άλλοι, ολοένα και πιο εξουθενωτικά θα μετατρέπουν σε απλούς διεκπεραιωτές πρωτοβουλιών και χειραγωγημένων κινήσεων.

Πρέπει, λοιπόν, να απαντήσουμε σε ένα κρίσιμο ερώτημα. Τι θέλουμε; Ένα σύστημα συμπίεσης των κοινωνικών διεκδικήσεων, σε βολική κομματική συσκευασία αυτοδύναμης πλειοψηφίας ή ένα σύστημα αναδιάταξης των κοινωνικών δυνάμεων και απελευθέρωσης της δυναμικής της πολιτικής, με παραγωγή εναλλακτικών προς τον νεοφιλελευθερισμό εξελίξεων;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να αναφερθώ, τελειώνοντας, σε ένα λάθος που πιστεύω ότι έγινε χτες. Σε μια δώρη πρωθυπουργική συνέντευξη δεν υπήρξαν δύο δευτερολεπτα αναφοράς στην τραγωδία της Παλαιστίνης. Πιστεύω ότι μπορούμε και πρέπει να το διορθώσουμε σήμερα. Να συμπαρασταθούμε στους Παλαιστίνιους που εξολοθρεύονται. Και αυτό σημαίνει να ζητήσουμε άμεση αναγνώριση ανεξάρτητου παλαιστινιακού κράτους, με πρωτεύουσα την ανατολική Ιερουσαλήμ. Να στηρίξουμε τις φιλειρηνικές δυνάμεις του Ισραήλ που ζητούν εκδημοκρατισμό και φιμώνονται. Να εκφράσουμε την ενόχλησή μας ως Κοινοβούλιο, γιατί ο Πρόεδρος της Ελληνικής Βουλής έγινε στόχος διαβημάτων, τη στιγμή που εξέφραζε την κοινή θέση όλων των κομμάτων της ελληνικής αντιπροσωπείας για την ιστορική τραγωδία που συντελείται στη μαρτυρική Παλαιστίνη. Να αξιώσουμε από τους ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να πάψουν να είναι κατώτεροι των περιστάσεων, να πάψουν να συμπεριφέρονται ως περιδεείς πολιτικό έναντι των ΗΠΑ και υποκριτικά να διεκπεραιώνουν τα σενάρια της νέας τάξης των δήθεν ανθρωπιστικών και δήθεν ιερών πολέμων.

Αν θέλουμε πραγματικά να συνεννοηθούμε, η συζήτηση για τον εκλογικό νόμο παραπέμπει ευθέως στο ερώτημα, ποια κοινωνία και ποια δημοκρατία θέλουμε για την Ελλάδα του 21ου αιώνα. Και η κοινωνία και η δημοκρατία, που εγκλωβίστηκαν στα πλαίσια αυτού του δικομματισμού, δεν είναι η πιο αξιόπιστη και η πιο αισιόδοξη εκδοχή, στη συνείδηση των Ελλήνων πολιτών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Κώστας Σκανδαλίδης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω λέγοντας από την αρχή ότι η δική μου τοποθέτηση έχει βασικό στόχο να απαντήσει ακριβώς σ' αυτό με το οποίο τελείωσε ο αξιότιμος Πρόεδρος του Συνασπισμού, για το ποια κοινωνία και ποια δημοκρατία έχει η Ελλάδα τον 21ο αιώνα. Σπεύδω επίσης να πω ακούγοντας όλους τους πολιτικούς Αρχηγούς ότι ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης έδωσε μια τεκμηριωμένη πολιτική πρόταση και δυστυχώς απέναντι σ' αυτήν την πρόταση η απάντηση ήταν είτε δημοσιογραφική από τον κ. Καραμανλή είτε μια απάντηση από τους άλλους Αρχηγούς στην οποία μας έχει συνηθίσει όλο τον τελευταίο καιρό η πολιτική αντιπαράθεση ανάμεσα σε όλα τα κόμματα, μηδέ του ΠΑ.ΣΟ.Κ. εξαιρουμένου.

Τι είπα σήμερα ο Πρωθυπουργός; Ο Πρωθυπουργός μίλησε για το σύγχρονο πρόβλημα της δημοκρατίας και ενέταξε μια σειρά από βήματα σε μια ολοκληρωμένη στρατηγική. Ο Πρωθυπουργός με όλη την ευθύνη που το διακρίνει μίλησε για την ανάγκη να υπάρχει σταθερή διακυβέρνηση της χώρας, για την ανάγκη να υπάρχει μια πιο αυθεντική σχέση ανάμεσα στις κοινωνικές και τις πολιτικές δυνάμεις και για την ανάγκη μιας πιο αναλογικής εκπροσώπησης των κοινωνικών και των πολιτικών δυνάμεων στο Κοινοβούλιο. Ταυτόχρονα συνέδεσε αυτήν την

τοποθέτηση με μια σειρά από βήματα που οδηγούν στην ολοκλήρωση τέτοιων σύγχρονων δομών και λειτουργιών της δημοκρατίας. Νομίζω λοιπόν ότι έθεσε το πρόβλημα της σύγχρονης δημοκρατίας.

Ο αξιότιμος Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης απέναντι σ' αυτήν την τεκμηριωμένη πολιτική πρόταση έδωσε μια δημοσιογραφική απάντηση. Και θα εξηγήσω γιατί. Επιστράτευσε μια σειρά από δηλώσεις είτε δικές μου είτε στελεχών της Κυβέρνησης είτε του ίδιου του Πρωθυπουργού, για να αποδείξει ότι δεν είμαστε συνεπείς σ' αυτά που λέμε. Και όμως ακριβώς αυτά τα τρία στοιχεία και όλα τα βήματα που ανέλυσε ο Πρωθυπουργός, στην προσωπική μου συνάντηση με όλους τους Αρχηγούς των πολιτικών κομμάτων τα διατύπωσα με απόλυτη σαφήνεια και ακριβώς με τον ίδιο τρόπο. Είπα δηλαδή ότι πρόθεση της Κυβέρνησης από τον περασμένο Οκτώβριο είναι να πάει σ' αυτά τα βήματα με αυτήν τη λογική, με αυτήν την πολιτική που ανέλυσε σήμερα ο Πρωθυπουργός.

Στα πλαίσια της διακομματικής επιτροπής που συγκαλεί το Υπουργείο των Εσωτερικών έχουμε συζητήσει ήδη ένα- δύο από αυτά τα θέματα. Το κλίμα στη διακομματική επιτροπή παρά τις διαφωνίες των στελεχών και των αντιπροσώπων των κομμάτων υπήρξε πάντοτε συναινετικό. Υπήρξε πάντοτε κλίμα συμμετοχής και σύνθεσης. Η Κυβέρνηση λοιπόν στην καθημερινή της πρακτική από τότε που είδα τους Αρχηγούς των πολιτικών κομμάτων μέχρι σήμερα που ήρθε ο Πρωθυπουργός και παρουσίασε ολοκληρωμένη πρόταση ήταν απολύτως συνεπής.

Και θέλω να πω εδώ ότι απέναντι σε μια τέτοια πολιτική που ήταν διατυπωμένη και στις αποφάσεις του συνεδρίου του κόμματός μας και στις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης πριν από τις εκλογές του 2000 δεν μπορεί η απάντηση να είναι «κόβουμε ρετάλια» από δηλώσεις και συνεντεύξεις. Και ακολουθώντας μια παλιά πρακτική που την ξέρουμε όλοι πολύ καλά -γιατί όλοι έχουμε χρηματίσει συνδικαλιστές και έχουμε ζήσει στο πεδίο της πολιτικής αντιπαράθεσης πάρα πολλά χρόνια- τα επιστρατεύουμε για να προσπαθήσουμε να δείξουμε ότι είναι αναξιόπιστος ο Πρωθυπουργός της χώρας και η Κυβέρνηση. Νομίζω λοιπόν ότι θα έπρεπε τα κόμματα να τοποθετηθούν με πολλή σοβαρότητα απέναντι στην πολύ συγκεκριμένη πολιτική που εξαγγέλθηκε και με συνέπεια εφαρμόζεται.

Εμφανίστηκε ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης εγγυητής της δημοκρατίας. Και επιστρατεύει εδώ και πάρα πολύ καιρό μια σειρά θεμάτων που συνεχώς την επαναλαμβάνει. Θα φέρω ως παράδειγμα το περίφημο θέμα των ελληνοποιησεων που του αρέσει και το λέει κάθε τόσο. Ο κορυφαίος θεσμός της δημοκρατίας είναι η Εθνική Αντιπροσωπεία. Και για τη συνείδηση των Βουλευτών κανείς δεν μπορεί να μιλήσει, όταν υπάρχουν πραγματικά γεγονότα και στοιχεία ότι δεν μπορούν να έχουν σωστή, συνεπή και ηθική στάση απέναντι στα προβλήματα της δημοκρατίας.

Ήρθαν οκτώ φορές, εκτός από τις περιφημες συζητήσεις που έγιναν στο επίπεδο της πρότασης για εξεταστικές επιτροπές, τα ίδια ακριβώς πράγματα και οκτώ φορές απορρίφθηκαν.

Ακόμα και τώρα υπάρχει με το ίδιο υλικό η ίδια συζήτηση, με τον ίδιο τρόπο, στους ίδιους τόπους με την ίδια επιμονή. Δεν σεβόμαστε το θεσμό της δημοκρατίας -που είναι κορυφαίος- που είναι η Βουλή των Ελλήνων.

Σήμερα κατολίσθησε και σε ένα άλλο απόστημα. Θεώρησε ότι η Βουλή των Ελλήνων δεν μπορεί να συζητά τον εκλογικό νόμο και αρνείται τη δυνατότητα της Βουλής να ψηφίσει ένα νέο εκλογικό νόμο. Είναι αυτό σεβασμός στη δημοκρατία, ιδιαίτερα όταν υπήρξε μια ολόκληρη συζήτηση, όπου έγινε η συνταγματική αναθεώρηση; Όταν επιστράτευσε όλα αυτά τα σενάρια και φέρνει δημοσιογραφικές πληροφορίες και όχι δηλώσεις στελεχών ή δηλώσεις του Πρωθυπουργού να πει ότι υπήρχαν οι δεξιές παρενθέσεις ή το 2005 και η εκλογή με το 2005; Όταν μόλις πριν από ένα χρόνο σ' αυτήν τη Βουλή εμείς θέλαμε να αποσυνδέσουμε το θέμα της εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας από τις βουλευτικές εκλογές και η Νέα Δημοκρατία λυσσαλέα το πολέμησε; Όπως και μια σειρά από αντίστοιχα θέματα.

Έρχεται σήμερα να πει ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ότι αυτό το κάνουμε για να γίνουν εκλογές το 2005. Κι

εγώ σας λέω καθαρά για όποια παράταξη κερδίσει –που πιστεύω ότι θα είναι η δική μας- το 2004 και θα κάνει Ολυμπιακούς Αγώνες το 2004 και μετά από πέντε μήνες θα αλλάξει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, βρείτε μου εσείς μια πολιτική διαδικασία που μπορεί να αμφισβητηθεί η ηγεμονία αυτής της παράταξης ακόμα και με εκλογές.

Όταν λοιπόν εμείς όλη τη δεκαετία του 1990 με απόλυτη συνέπεια, με απόλυτη συνείδηση ζητούμε ευρύτερες εθνικές και προοδευτικές συναινέσεις για την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας και όταν επιμένουμε σ' αυτήν τη διαδικασία, έρχεστε τώρα εσείς να μας φορτώσετε ότι εμείς έχουμε αυτό το σενάριο και αυτό το σχέδιο, που με δημοσιογραφικό τρόπο και δημοσιογραφική αδεia βλέπουμε καθημερινά στις εφημερίδες και στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Και αυτό ισχύει για όλους τους νόμους που αφορούν στην ενδυνάμωση της δημοκρατίας.

Ο Πρωθυπουργός ανέφερε μια σειρά από παραδείγματα. Όλες οι αλλαγές της ενδυνάμωσης της δημοκρατίας μετά το Σύνταγμα του 1975 έγιναν ουσιαστικά από τις κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Και σε όλες τις αλλαγές που σήμερα υπερασπίζεστε είτε πρόκειται για ανεξάρτητες αρχές είτε πρόκειται για τη λειτουργία του Κοινοβουλίου είτε πρόκειται για συνταγματική αναθεώρηση, όπου προς τιμήν σας συμμετείχατε ουσιαστικά και εποικοδομητικά σ' αυτήν τη συζήτηση είτε πρόκειται για τους αυτοδιοικητικούς θεσμούς είτε πρόκειται για οποιαδήποτε θεσμική αλλαγή που προόδευσε αυτόν τον τόπο, θέλω να σας θυμίσω ότι ήσασταν αντίθετοι. Και πρέπει να πω πολύ καθαρά ότι εσείς πολεμούσατε λυσσαλέα και δεν αναγνωρίζατε τις αλλαγές που ψήφισε η Βουλή των Ελλήνων.

Αυτό δείχνει ένα πράγμα, αγαπητοί συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας: Υπάρχει ένα πολύ χαριτωμένο έργο -το έχετε δει όλοι σας σχεδόν γιατί έχει παιχθεί πάρα πολλές φορές και στην τηλεόραση και παντού- το «Εκπαιδεύοντας τη Ρίτα». Έχετε πολύ δρόμο ακόμα για να εκπαιδευθείτε στη δημοκρατία. Κάνετε σημαντικές προοπτικές. Οφείλω να αναγνωρίσω ότι τα βήματά σας είναι καλά τα τελευταία χρόνια, αλλά έχετε ακόμα πολύ δρόμο να προχωρήσετε μέχρι να φτάσετε στο σημείο εκείνο να γίνετε τιμητές και εγγυητές της δημοκρατικής νομιμότητας και της λειτουργίας των θεσμών σ' αυτόν τον τόπο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τη «Χαμένη τιμή της Κατερίνας...» τη γνωρίζετε;

ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Θέλω τώρα να πω δυο λόγια για την τοποθέτηση του Κομμουνιστικού Κόμματος και γι' αυτά που είπε ο κ. Κωνσταντόπουλος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι η σύγχρονη δημοκρατία αποτελεί, κατά τη γνώμη μου, μαζί με τις τέσσερις κυρίαρχες έννοιες που σήμερα, στο σύγχρονο κόσμο, αναζητούμε να τις επινοήσουμε και να διαμορφώσουμε την πολιτεία του 21ου αιώνα, δηλαδή με την ανάπτυξη, την ασφάλεια, την ευημερία και τη δικαιοσύνη, την προϋπόθεση και το υποστηρίγμα για οποιαδήποτε ανάπτυξη μιας κοινωνικής οργάνωσης που να μπορεί να υλοποιήσει παρόμοιους στόχους.

Είτε το θέλουμε είτε όχι ιστορικά ούτε το κράτος-αφέντης ούτε η κοινωνία των ιδιωτών του άγριου ανταγωνισμού μπορεί πια να εγγυηθεί τίποτα ούτε λέει τίποτα στους πολίτες που θέλουν να αυτενεργήσουν, να λειτουργήσουν με τα ατομικά τους δικαιώματα, με τη δική τους δημιουργική φαντασία και να μπουν σ' αυτήν τη διαδικασία. Είναι ανάγκη να εμφανιστεί η δημοκρατία συνδυάζοντας ουσιαστικά τη διεύθυνση και τη θωράκιση της κοινωνίας των πολιτών και την πορεία ενός πολιτικού συστήματος, όπου η εκπροσώπησή τους θα είναι ουσιαστική και συμμετοχική. Σήμερα ο πολίτης δεν είναι όπως την παλιά εποχή που καθόταν και άκουγε ό,τι του έλεγε ο κομματάρχης. Είναι ένας πολίτης που μέσα στην εξέλιξη της τεχνολογίας, τη διάδοση της γνώσης και την κοινωνικοποίησή της έχει τη δυνατότητα να αυτοκυβερνηθεί.

Εδώ, λοιπόν, ετέθη και τίθεται πάντα ένα θέμα που, είτε το θέλετε είτε δεν το θέλετε, είναι θέμα της Δημοκρατίας: τα όρια ανάμεσα στην κυβερνητική σταθερότητα που οδηγεί σε προοδευτικές λύσεις στα προβλήματα μιας κοινωνίας και στα όρια της αναλογικότητας και της εκπροσώπησης που έχει σχέση με την αυθεντική ή αν θέλετε, με την απλή και ανόθευτη αναλογι-

κή, όπως λέγατε παλιά.

Η κα Παπαρήγα ήταν πάρα πολύ σαφής και το εκτιμώ, όταν είπε πολύ καθαρά, συνετά και σύμφωνα με τις θέσεις της ότι όσο πιο ασαφής είναι η Κυβέρνηση –το είπα με τα λόγια που το λέω εγώ ...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας) : Συντηρητική.

ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Το «συντηρητική» είναι πολιτική κρίση. Εγώ μιλάω επί της ουσίας, γιατί ο καθένας μπορεί να έχει τη γνώμη του και εγώ να διαφωνώ μαζί σας, να διαφωνώ με τον κ. Κωνσταντόπουλο και με τον κάθε πολίτικο. Όσο, λοιπόν, πιο ασαφής είναι η κυβέρνηση- τόσο το καλύτερο για το λαϊκό κίνημα».

Εμείς, που θεωρούμε τους εαυτούς μας προοδευτικούς, έχουμε κάνει αλλαγές σε αυτό τον τόπο και θεωρούμε ότι δεν ήταν μηδενιστική η πορεία μας –θα μας επιτρέψετε αυτό να το θεωρούμε- πιστεύουμε ότι αυτό ήταν απόρροια και μιας ισχυρής διακυβέρνησης, που εμείς μέσα από τις διαδικασίες των αλλαγών μετά την Μεταπολίτευση καταφέραμε να εδραιώσουμε σε αυτό τον τόπο.

Θέλω, λοιπόν, να πω ότι αυτό το δικαίωμά μας να συνδυάσουμε την αναλογικότητα στο εκλογικό σύστημα με την οποία είμαι απολύτως σύμφωνος, με την αποτελεσματική διακυβέρνηση, δεν μπορεί να το αφαιρέσει κανείς.

Εγώ έρχομαι να βάλω και ένα τρίτο στοιχείο. Το τρίτο στοιχείο είναι η ποιότητα της σύγχρονης δημοκρατίας. Είναι η σχέση της οικονομίας με την πολιτική. Είναι η σύμφυση των συμφερόντων που εκφράζεται στην εκλογική Περιφέρεια της Β' Αθήνας και κυρίως στις μεγάλες περιφέρειες. Είναι η σύμφυση των συμφερόντων που εκφράζεται στον τρόπο της ανάδειξης των Βουλευτών. Είναι η βάση όλων των συστημάτων διαπολιτικής. Αυτή τη διαδικασία πρέπει να την προσταθίσουμε. Σήμερα προέχει από την αναλογικότητα, ακόμα και από τη σταθερότητα της Κυβέρνησης, η ποιότητα της Δημοκρατίας.

Άρα, εάν θέλουμε να μιλάμε σοβαρά, χρειάζεται μια βαθιά, ουσιαστική, γόνιμη, αποτελεσματική συζήτηση πάνω στην ουσία της δημοκρατίας και θα δούμε το εκλογικό σύστημα που ταιριάζει. Εκεί υπάρχουν και σενάρια και προτάσεις και ό,τι θέλετε.

Πρέπει, λοιπόν, να καταλάβουμε –το πιστεύω αυτό- ότι ο ιστορικός κύκλος που έκλεισε δεν μπορεί να ανοίξει και να φέρει τη χώρα σε μία καινούργια εποχή, εάν η ποιότητα της δημοκρατίας δεν αναδείξει μία νέα αυτονομία της πολιτικής από τα οικονομικά συμφέροντα. Εκεί νομίζω ότι βρίσκεται το τρίτο σημείο μαζί με την αναλογικότητα και τη σταθερή κυβέρνηση, όπως το παρουσίασε ο Πρωθυπουργός, που πρέπει να διέπουν όλες τις κινήσεις μας που έχουν σχέση με τις αλλαγές και τη μετεξέλιξη του πολιτικού συστήματος.

Θέλω, επίσης, να πω κάτι πάνω σε αυτό. Υπάρχει μια σύγχυση και μία άγνοια ανάμεσα στα συστήματα που υπάρχουν. Είναι φανερό ότι ο καθένας τα κοιτάζει και τα μελετά με το δικό του τρόπο.

Για παράδειγμα, το γερμανικό σύστημα, κυρία Παπαρήγα, δεν έχει δύο γύρους. Έχει ένα γύρο, απλά έχει δύο διαφορετικές ψηφοφορίες, για το Βουλευτή και για το κόμμα, που επιτρέπει σε αυτό το σύστημα, πέρα από το 5% που είπε ο Πρωθυπουργός, να είναι το περισσότερο αναλογικό σε ό,τι αφορά στο σχηματισμό κυβέρνησης. Κάποιοι δηλαδή με 46%, 47% δεν κάνουν κυβέρνηση. Είτε Χριστιανοδημοκράτης είτε Σοσιαλδημοκράτης χρειάζεται τους Φιλελεύθερους με μεγάλα ποσοστά για να κάνει κυβέρνηση.

Υπάρχει το σύστημα μονοεδρικών περιφερειών στην Αγγλία, που είναι πλειοψηφικό καθαρά. Κάποιος με 35% μπορεί να πάρει το 80% των εδρών.

Υπάρχει το σύστημα το γαλλικό, επίσης μονοεδρικών περιόχων, που είναι σε δύο γύρους, το οποίο προφανώς διευκολύνει την αντιπαράθεση Αριστεράς – Δεξιάς τη δεύτερη Κυριακή.

Σας επαναλαμβάνω -το λέω απόλυτα ειλικρινά και θέλω να με πιστέψετε- ότι υπάρχει πρόταση-πλαίσιο, δεν υπάρχει νομοσχέδιο. Υπάρχουν κατευθύνσεις, δεν υπάρχει εκλογικό σύστημα.

Υπάρχουν προϋποθέσεις, δεν υπάρχουν προαποφασισμένες λύσεις ή προτάσεις.

Εμείς θέλουμε στα πλαίσια του διαλόγου που θα κάνουμε για τα βήματα που λέει ο Πρωθυπουργός, όταν θα έρθει η ώρα να συζητήσουμε και το εκλογικό σύστημα, χωρίς κανέναν αιφνιδιασμό, χωρίς καμία άλλη διαδικασία.

Εμείς, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να επιμενούμε. Εγώ πιστεύω ότι η Νέα Δημοκρατία θα έρθει στο διάλογο, γιατί όταν εγγυάται το σύστημα και τη σταθερή κυβέρνηση δεν θα μπορεί να μην έρθει, με την αλαζονεία που έχει ήδη καλλιεργήσει λέγοντας ότι είναι έτοιμη κυβέρνηση. Διότι θα δειξεί αυτήν την ηττοπάθεια για την οποία μας κατηγορεί τώρα, η οποία δεν μας διακατέχει, γιατί ξέρουμε πολύ καλά πώς κινούνται οι πολιτικοί συσχετισμοί και τι σημαίνουν οι εκλογές του 2004.

Εγώ, λοιπόν, επιλέγω το 2004, όχι το 2005 ως βασικό κριτήριο μεγάλης πολιτικής μάχης και ουσίας και είμαι βέβαιος ότι θα έρθετε όλοι στο διάλογο, γιατί αυτό υπαγορεύει η ανάγκη της δημοκρατίας.

Η ουσία, λοιπόν, είναι η ποιότητα της δημοκρατίας. Η διαδικασία είναι ο γόνιμος και ουσιαστικός διάλογος. Η σύνθεση απαιτεί την ευρύτερη δυνατή εθνική συνεννόηση. Το αποτέλεσμα όμως δεν μπορεί παρά να είναι και μία κυβερνητική απόφαση. Γιατί η Κυβέρνηση έχει το χρέος απέναντι στο λαό να προχωρήσει αυτή τη διαδικασία και τις αλλαγές.

Εγώ, λοιπόν, τελειώνοντας, θέλω να πω κάτι, ότι κάνουμε μια μεγάλη προσπάθεια –με αδυναμίες– ώστε ένας τρόπος διακυβέρνησης σύγχρονος, βαθύτατα δημοκρατικός και ταυτόχρονα αποτελεσματικός να οδηγήσει τα πράγματα σε μια άλλη πολιτική κατάσταση, σε μια άλλη σχέση, σε μια άλλη συμπεριφορά, σε μια άλλη σύνθεση θέσεων, απόψεων, προτάσεων με τις διαφωνίες μας. Εκεί θα καταβάλουμε σημαντική, συστηματική και εργώδη προσπάθεια.

Γι' αυτό κύριοι συνάδελφοι, στο γκρίζο κλίμα των ημερών είμαι αισιόδοξος για την προσπάθεια της χώρας. Την πολιτεία του 21ου αιώνα την υπαγορεύουν τα συμφέροντα του τόπου και τα συμφέροντα της ίδιας της δημοκρατίας. Γι' αυτήν θα παλέψουμε με όλες μας τις δυνάμεις. Νομίζω ότι θα το πετύχουμε και αυτό θα το εκτιμήσει ο ελληνικός λαός.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κύριος Πρωθυπουργός έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να σχολιάσω σύντομα τα όσα είπαν οι συνάδελφοι στη συζήτηση.

Η κα Παπαρήγα ανέπτυξε την ανάγκη να υπάρχει απλή αναλογική. Τονίζω και πάλι ότι δεν έχουμε προκρίνει κανένα εκλογικό σύστημα. Υπάρχει το σημερινό εκλογικό σύστημα και, όταν αρχίσει η συζήτηση, είμαστε ανοιχτοί. Πάντως, το νέο εκλογικό σύστημα πρέπει βεβαίως να εξασφαλίζει την πολυκομματική σύνθεση της Βουλής, την κυβερνητική σταθερότητα –αυτό είναι μία ανάγκη για τον τόπο– και τη γνήσια αντιπροσώπευση των πολιτών.

Ανέφερα ότι θα εξετάσουμε, πώς μπορούμε να συμβιβάσουμε αυτήν την γνήσια αντιπροσώπευση των πολιτών με την ανάγκη της σταθερότητας. Πιστεύω ότι με διάλογο και συναίνεση θα καταλήξουμε σε ένα εκλογικό σύστημα που θα συμβάλει με τον καλύτερο τρόπο στον εκσυγχρονισμό του πολιτικού μας συστήματος και στην ποιοτική αναβάθμιση της δημοκρατίας.

Άκουσα με ενδιαφέρον την τοποθέτηση του κ. Καραμανλή. Κατά τον κ. Καραμανλή ένα είναι το πρόβλημα στον τόπο, δεν υπάρχουν θέματα τα οποία προκύπτουν από τις διαδικασίες της ανάπτυξης, δεν υπάρχουν θέματα τα οποία προκύπτουν από την ανάγκη προσαρμογής της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας στις εξελίξεις, δεν υπάρχουν θέματα τα οποία θέτει η οργάνωση της οικονομίας και της κοινωνίας ούτε αυτό που ο κ. Κωνσταντόπουλος απεκάλεσε «το σύστημα της κρατικής διοίκησης», δεν υπάρχουν θέματα από το κοινωνικό περιβάλλον, δεν υπάρχει ιστορική διαδρομή.

Σ' αυτήν τη χώρα –αυτή είναι η θέση– όλα είναι καλά και θα μπορούσαν να είναι καλύτερα, θα μπορούσαν να είναι άριστα. Ένα εμπόδιο υπάρχει, ένα είναι το κακό: το κακό είναι η Κυβέρ-

νηση και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Η μόνη και αποκλειστική αιτία όλων αυτών των δεινών του τόπου, τα οποία μας περιέγραψε με γλαφυρό τρόπο, είναι η Κυβέρνηση και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Εμείς –κι εγώ προσωπικά– είμαστε υπεύθυνοι για όλα αυτά. Αν φύγουμε εμείς, όλα αυτά θα γίνουν καλά και ωραία, προφανώς χωρίς καμία προσπάθεια, αυτόματα, ακολουθώντας τη γνωστή θεωρία του «αυτόματου πιλότου»!

Πρώτα απ' όλα κατάλαβα γιατί η Νέα Δημοκρατία δεν κάνει προτάσεις, δεν αναπτύσσει τα θέματα με το να τα συζητήσει, να τα αναλύσει και να συγκεκριμενοποιήσει πολιτική σε ορισμένες κατευθύνσεις, γιατί βεβαίως δεν χρειάζονται προτάσεις, αφού είναι πολύ απλό το πράγμα: Αν φύγουμε εμείς, θα επανέλθουν όλα ωραία στην κατάσταση την οποία η ίδια δημιούργησε από το 1974 και μετά, που έτρεχαν όλα «ρολόι»!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο επιστημονικός όρος για τον τρόπο παρουσίασης αυτών των προβλημάτων είναι η λέξη «μανιχαϊσμός». Αν ανοίξετε το λεξικό, θα διαπιστώσετε ότι ο μανιχαϊσμός είναι η θεωρία εκείνη που τα περιγράφει όλα άσπρα-μαύρα, είναι η αρχή του καλού και του κακού. Το μανιχαϊσμό και τη δαιμονολογία στην πολιτική τα έχουν αναλύσει πολιτικοί επιστήμονες. Ο Καλ Σμιθ το 1930 ήταν ο πλέον γνωστός. Η ιδεολογία του εχθρού και φίλου, αυτή είναι η απάντησή. Και ακούσαμε σήμερα την ιδεολογία του εχθρού και φίλου σε ιδιαίτερη έκταση και ένταση όπου είναι η θεωρία του ανταρχεισμού. Είναι η θεωρία η οποία θέλει την εξαφάνιση του αντίπαλου. Είναι η θεωρία η οποία δεν δέχεται τον άλλο. Γι' αυτό και εκεί στηρίζεται η όλη επιχειρηματολογία. Καλλιεργεί η Νέα Δημοκρατία πρότυπα εχθρότητας, πρότυπα αντιπαλότητας και πρότυπα διχασμού.

Αυτόν το διχασμό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τον έχουμε ζήσει σε αυτόν τον τόπο. Τον έχουμε ζήσει παλαιότερα με υποκινητή, καθοδηγητή και πρωταγωνιστή τη δεξιά. Και έχουμε ζήσει πόσο ήταν οι αρνητικές συνέπειες αυτής της στάσης, πόσο πλήρωσε η ελληνική κοινωνία μία τέτοια πολιτική άποψη και μία τέτοια πολιτική συμπεριφορά.

Καλώ τους πολίτες να αντισταθούν σε μία τέτοια νοοτροπία, να είναι ελεύθεροι και να έχουν κρίση. Αυτό θέλουμε εμείς απέναντι στον καθένα και ιδίως απέναντι σε εκείνους οι οποίοι χωρίς περίσκεψη, χωρίς σκέψη για το πού οδηγούν, χωρίς αντίληψη αν διαμορφώνουν ή όχι πρότυπα, να είναι αντίθετοι σε εκείνους οι οποίοι ανακηρύσσουν ως εχθρούς όλους εκείνους που δεν μπορούν να τους πείσουν, όλους εκείνους οι οποίοι δεν συμφωνούν μαζί τους, όλους εκείνους οι οποίοι έχουν άλλη άποψη, όλους εκείνους που έχουν άλλη πρακτική και εκείνους οι οποίοι έχουν πάρει την ψήφο του ελληνικού λαού για μία τετραετία, όπως καθορίζει το Σύνταγμα.

Άκουσα και τον κ. Κωνσταντόπουλο. Θα κρατήσω από την ομιλία του το εξής σημείο: Είπε ότι όποιες προσπάθειες οι οποίες δεν καταλήγουν στην απλή αναλογική, είναι παρασκηνακές μεθοδεύσεις, είναι εκτός δημοκρατικού πεδίου. Είπε ότι δεν υπάρχει νομιμοποίηση –αυτή ήταν η έκφρασή του– σε κυβερνήσεις οι οποίες δεν έχουν αναδειχθεί από την απλή αναλογική. Αυτό κατάλαβα. Το ότι δεν υπάρχει νομιμοποίηση ήταν η έκφρασή του.

Πιστεύω ότι όλα αυτά ήταν απόλυτα, λέγονται εν τη ρύμη του λόγου, όπως λέγεται, γιατί αν εφαρμόσουμε στην πράξη ή εξετάσουμε τις ευρωπαϊκές κοινωνίες σύμφωνα με τα κριτήρια τα οποία καθόρισε ο κ. Κωνσταντόπουλος, φοβάμαι ότι σχεδόν στο σύνολο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης γίνονται μόνο παρασκηνακές μεθοδεύσεις, οι κυβερνήσεις κινούνται εκτός δημοκρατικού πεδίου και δεν υπάρχει καμία νομιμοποίηση. Έ, πιστεύω ότι όλα αυτά είναι υπερβολές και καλό είναι το μέτρο, γιατί με το μέτρο μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματά μας.

Τέλος, θέλω να αναφερθώ στους συναδέλφους οι οποίοι μίλησαν για το Παλαιστινιακό. Εγώ δεν συμφωνώ με μία διατύπωση η οποία χρησιμοποιήθηκε ότι οι ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι περιδεδείς, υποτελείς απέναντι στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Θέλω να σας ενημερώσω ότι έχουν γίνει πολλές ενέργειες από πολλούς πρωθυπουργούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και απέναντι στο Ισραήλ και απέναντι σε τρίτες χώρες και κυρίως,

απέναντι στις Ηνωμένες Πολιτείες. Έχουν έρθει σε επαφή, έχουν αναπτύξει τις απόψεις τους και έχουν πιέσει. Το αποτέλεσμα αυτών των κινήσεων ήταν το ταξίδι του Υπουργού Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών κ. Πάουελ τώρα στη Μέση Ανατολή. Πιστεύω και ελπίζω ότι αυτό το ταξίδι θα οδηγήσει σε μια ανατροπή αυτής της κατάστασης.

Η ελληνική Κυβέρνηση συμμετέχει σε όλες αυτές τις ενέργειες. Αυτήν τη στιγμή βρίσκεται σε εξέλιξη μια συζήτηση ώστε ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Παπανδρέου να επισκεφθεί μάλλον την επόμενη Τρίτη τη Ραμάλα για να συναντηθεί με τον Πρόεδρο Αραφάτ και να συζητήσει μαζί του τον τρόπο αντιμετώπισης της κρίσης. Ελπίζω ότι και αυτό το ταξίδι όπως και τα άλλα και οι επαφές οι οποίες έχουν γίνει να αποδώσουν το αποτέλεσμα το οποίο θέλουμε όλοι μας, δηλαδή να σταματήσει η αιματοχυσία, να αποσυρθούν οι δυνάμεις του Ισραήλ από τα Παλαιστινιακά εδάφη, να εφαρμοστεί η απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, να υπάρξει και να αναγνωριστεί το παλαιστινιακό κράτος, να υπάρχει εγγύηση για το κράτος του Ισραήλ και να επικρατήσει επιτέλους ειρήνη στη Μέση Ανατολή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κα Παπαρήγα έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας): Εμείς εξακολουθούμε να μην έχουμε πειστεί από τα επιχειρήματα της σημερινής συζήτησης, γιατί η απλή αναλογική είναι επικίνδυνη -δεν το είπατε εσείς, αλλά εγώ χρησιμοποιώ αυτή τη λέξη- για τις πολιτικές εξελίξεις και γιατί η απλή αναλογική έρχεται σε αντιπαράθεση με την προοπτική της κυβερνητικής σταθερότητας.

Σταθερή διακυβέρνηση βεβαίως έχει ανάγκη ο λαός, αλλά από φιλολαϊκή σταθερή διακυβέρνηση. Από συντηρητική διακυβέρνηση, δεν έχει ανάγκη ο λαός. Αυτή είναι η ουσία της διαφοράς μας όσον αφορά τη σταθερότητα και τη διακυβέρνηση. Δεν πρέπει να μιλάμε με γενικούς όρους και αφηρημένα. Στις σημερινές συνθήκες αν ο λαός δεν μπορεί να κατακτήσει εδώ και τώρα μια ριζοσπαστική φιλολαϊκή διακυβέρνηση, πρέπει να αξιοποιήσει τις όποιες δυσκολίες έχει η συντηρητική διακυβέρνηση, όχι μόνο διά της ψήφου, αλλά κυρίως με το πολυμέτωπο αγώνα του.

Κύριε Πρωθυπουργέ, παρακολούθησα τα όσα μας είπατε για το Παλαιστινιακό. Πρέπει να σας διαβεβαιώσω ότι το Κ.Κ.Ε. ανεξάρτητα από τις απόψεις που έχει για τους διάφορους φορείς παρέμβασης θα θεωρήσει καλοδεχούμενη κάθε παρέμβαση που οδηγεί στη δίκαιη και γνήσια λύση του ζητήματος. Όχι ένα νέο Όσλο σήμερα.

Και βέβαια δεν μας αρκεί ένα ανεξάρτητο παλαιστινιακό κράτος. Αναμφισβήτητα είμαστε υπέρ της συνύπαρξης των δύο κρατών και των δύο λαών. Μακάρι αυτή η συνύπαρξη προοπτικά να μπορούσε να εξελιχθεί σε μια ωφέλιμη συνεργασία. Όμως, το ανεξάρτητο παλαιστινιακό κράτος σήμερα δεν αρκεί, διότι μπορεί να υπάρχουν οι εποικισμοί, ο στρατός κατοχής κλπ. Τα ράσα δεν κάνουν τον παπά. Έχουμε πολλά κράτη τυπικά ανεξάρτητα, αλλά ουσιαστικά κάτω από συνεχή απειλή. Με αυτήν την έννοια θεωρούμε ότι είναι «χλωμή» -υποκριτική τη θεωρούμε- η παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μας προβληματίζει και ένα άλλο γεγονός. Αναμφισβήτητα οι Η.Π.Α. έχουν ηγεμονική ευθύνη.

Αλλά πρέπει να σκεφτούμε και πιο μακροπρόθεσμα, μήπως, δηλαδή, όλη αυτή η ιστορία, όπως έχει εξελιχθεί, οδηγήσει ενδεχομένως και στο άδειασμα του κράτους του Ισραήλ, τόσο από τις Ηνωμένες Πολιτείες, όσο και από τους Ευρωπαίους, υπέρ μιας άλλης τακτικής που έχει στόχο τη δημιουργία ευρύτερων και ουσιαστικότερων προβλημάτων στον αραβικό κόσμο.

Επομένως το θέμα δεν είναι απλό. Είναι πάρα πολύ σύνθετο και ιδιαίτερα όταν έχουμε να κάνουμε με τη φωτιά του πολέμου. Υπάρχει το θέμα των σχεδίων απέναντι στο Ιράκ, τόσο με ανοικτή πολεμική επέμβαση όσο και με παρεμβάσεις στο εσωτερικό για την ανατροπή του Σαντάμ Χουσεϊν -που εμείς ευχόμαστε να ανατραπεί- από το λαϊκό κίνημα του Ιράκ και όχι με εμπλοκή και

με συνύπαρξη εξωτερικών επεμβάσεων.

Εν πάση περιπτώσει, δεν θα αξιοποιήσω το δεκάλεπτο. Δεν θέλω να πω τίποτα παραπάνω και πιστεύω ότι θα έχουμε την ευκαιρία, στη συνάντηση που μου ορίσατε την επόμενη Τρίτη, να ανταλλάξουμε απόψεις πάνω σ' αυτό το ζήτημα και με πιο αναλυτική και ολοκληρωμένη τοποθέτηση του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

Όμως, θα ήθελα, κύριε Πρωθυπουργέ, να σας πω ότι δεν πρέπει να εφησυχάζετε τον ελληνικό και τον παλαιστινιακό λαό με το ότι είμαστε κοντά σε μια ενδεχόμενη λύση.

Επομένως η συνάντηση...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Η πιθανή συνάντηση.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας) : Συγγνώμη. Δεν μπαίνω τώρα σ' αυτό το θέμα. Φαντάζομαι ότι θέλετε να πετύχετε τη συνάντηση. Θέλετε να γίνει. Έτσι δεν είναι;

Η πιθανή, λοιπόν, συνάντηση του Υπουργού Εξωτερικών, του κ. Παπανδρέου, με τον κ. Γιασέρ Αραφάτ δεν πρέπει να χρησιμοποιηθεί για εφησυχασμό. Αντίθετα, χρειάζεται ο ελληνικός λαός να είναι στο πόδι. Από αυτήν την άποψη, η αυριανή, θα έλεγα πλατύτατη οργάνωση της συναυλίας στην πλατεία Συντάγματος, πρέπει να στηριχθεί από παντού. Είναι πλατύτατη και συμμετέχουμε και όλοι όσοι ενδεχομένως δεν συμφωνούμε με όλους τους χειρισμούς που γίνονται από πάνω, αλλά προέχει ο ελληνικός λαός να δείξει την ετοιμότητά του, όχι απλώς τη συναισθηματική, που την διαθέτει σε πολύ υψηλά αποθέματα, αλλά και τη δυνατότητά του να ασκήσει πίεση προς πάσα κατεύθυνση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό κρίνω αναγκαίο να ενημερώσω και επίσημα το Σώμα ότι την προσεχή Παρασκευή θα πραγματοποιηθεί στο Κάιρο συνάντηση των Προέδρων των Κοινοβουλίων της Ομάδας Επαφής της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης, στην οποία το Κοινοβούλιο μας ασκεί αυτό το εξάμηνο, όπως ξέρετε, την Προεδρία και θα συμμετάσχω εκπροσωπώντας το Σώμα και μεταφέροντας αυτές τις απόψεις, οι οποίες είναι θέσεις όλων των κομμάτων και της Κυβερνήσεως. Θα συμμετάσχουν δε και οι Πρόεδροι των κοινοβουλίων της Ιταλίας, της Γαλλίας και της Ισπανίας από πλευράς Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κώστας Καραμανλής έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα κάνω πολύ λίγα σχόλια για τα όσα άκουσα στη δευτερολογία του Πρωθυπουργού.

Αφού, κύριε Σημίτη, μας διαβάσατε από το λεξικό τι σημαίνει μανιχαϊσμός, εμείς θα σας πούμε τι είναι αυταρχισμός. Γιατί, για μια ακόμα φορά, επιχειρήσατε να διαστρέψετε τα πράγματα και να τα αποδώσετε σε μας.

Αυταρχισμός, λοιπόν, είναι να εμποδίζεις το Κοινοβούλιο να ελέγξει μεγάλες υποθέσεις σε βάθος. Αυταρχισμός είναι να κάνεις το έγκλημα του χρηματιστηρίου και να μην απολογείσαι γι' αυτό. Αυταρχισμός είναι να βλάπτεις την ποιότητα της δημοκρατίας με τις παράνομες ελληνοποιήσεις και να μην έχεις μια εξήγηση γι' αυτό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

Πάνω απ' όλα αυταρχισμός είναι να καθυβρίζεις και να συκοφαντείς τη δικαιοσύνη και τους λειτουργούς της, όταν τολμούν να κάνουν, όπως πρέπει να κάνουν, τη δουλειά τους.

Εκτός, όμως, από τον αυταρχισμό υπάρχει και μία άλλη λέξη. Αυτή η λέξη είναι ο «διχασμός». Σήμερα, λοιπόν, επανήλθε στο γνωστό δόγμα Λαλιώτη-Σημίτη, στο δόγμα «Δολιανών». Και επιχειρήσατε να πείτε ότι για όλα φταίει η υποτιθέμενη Δεξιά και το παρελθόν. Βεβαίως, κανένας πολίτης δεν σας ακούει σ' αυτές τις αναφορές. Όμως, είναι κρίμα -και θα έλεγα ότι είναι και ντροπή- ο τόπος να έχει έναν Πρωθυπουργό, ο οποίος γυρνάει, συνέχεια, σαράντα, πενήντα, εξήντα χρόνια πίσω, για να προσπαθήσει να βρει κάποια έωλα επιχειρήματα να πει στη Βουλή, αντί να απαντήσει στα πραγματικά ερωτήματα που του τίθενται.

Και το χειρότερο: θέλω να σας θυμίσω ότι, επιχειρώντας αυτά τα διχαστικά μηνύματα, συνειδητά βλάπτετε τον τόπο και αυτό δεν αρμόζει στην ιδιότητά σας.

Τώρα έρχομαι στη γνώριμη επωδό, στο γνώριμο παραμύθι ότι η Νέα Δημοκρατία δεν έχει προτάσεις. Είναι λίγο κουραστικό. Θα σας επαναλάβω μόνο εκείνες που κάναμε σήμερα.

Λέω, λοιπόν, δέχεστε ή δεν δέχεστε την αρμοδιότητα για τον έλεγχο των οικονομικών των κομμάτων και των πολιτικών να την πάρει το Ελεγκτικό Συνέδριο;

Δέχεστε ή δεν δέχεστε την ονομαστικοποίηση των μετοχών όσων επιχειρήσεων έχουν Μέσα Ενημέρωσης;

Δέχεστε ή δεν δέχεστε την Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή για τις προμήθειες και τις συμβάσεις του Δημοσίου, που χρόνια απορρίπτετε;

Δέχεστε ή δεν δέχεστε Ανεξάρτητη Αρχή για τις αποκρατικοποιήσεις, που όζουν όλες όσες επιχειρείτε;

Δέχεστε ή δεν δέχεστε την αναβάθμιση της Επιτροπής Ανταγωνισμού;

Εν πάση περιπτώσει, κύριε Σημίτη, εάν εσείς αισθάνεστε αδυναμία να απαντήσετε σε συγκεκριμένες προτάσεις, πάντως θέλει θράσος να λέτε ότι δεν ακούσατε προτάσεις.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Ακόμα και οι σκέψεις που παρουσιάζονται στο περίφημο σχέδιο για το πολιτικό χρήμα, πράγματι, για μας, είναι κουτσουρεμένες, είναι ελλειπτικές. Όμως ο πυρήνας της σκέψης βρίσκεται σε προτάσεις, που σας κάναμε εμείς προεκλογικά. Και βεβαίως εκ του πονηρού, όπως πάντα, τις είχατε απορρίψει μετά βδελυγμίας.

Τέλος, επειδή μιλούμε για ανακρίβειες, θέλω να σας πω και για μερικές ανακρίβειες, που είπατε χτες στην τόσο περιλάλητη συνέντευξή σας. Μιλήσατε για ανεργία. Πού είναι αυτές οι τριακόσιες χιλιάδες θέσεις εργασίας, οι νέες θέσεις, εργασίας που υποσχέθηκαν προεκλογικά; Εγώ βλέπω στα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας ότι στο τρίτο τρίμηνο του 1999 ήταν τρία εκατομμύρια εννιάκοσιες τριάντα εννιά χιλιάδες οι εργαζόμενοι, οι απασχολούμενοι στην Ελλάδα. Στο τρίτο τρίμηνο του 2001 ήταν τρία εκατομμύρια εννιάκοσιες είκοσι έξι χιλιάδες. Όχι μόνο δεν αυξήσατε τις θέσεις εργασίας, αλλά στην ουσία -έστω και κατά μικρό ποσοστό- υποχώρησε ο αριθμός. Αυτή είναι η πραγματικότητα και η βαρύτατη ανακρίβεια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Δεύτερη ανακρίβεια σε ό,τι αφορά τη σύγκλιση. Ακούμε περί σύγκλισης. Έχουμε ακούσει βεβαίως τα εξ αμάξης τόσα χρόνια, που μιλούσαμε για πραγματική σύγκλιση και μας καθυβρίζατε. Τώρα, μας λέτε ότι κάνετε σύγκλιση. Σας θυμίζω, λοιπόν, ότι η Ελλάδα αυτήν τη στιγμή είναι στο 70% του κοινοτικού μέσου όρου σε ό,τι αφορά το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π., τη στιγμή που με την Πορτογαλία και την Ισπανία ήμασταν περίπου στα ίδια επίπεδα -της Πορτογαλίας μάλιστα προηγούμασταν. Σήμερα η Πορτογαλία είναι στο 74% και η Ισπανία στο 82%. Άρα, στην ουσία, σε συγκριτικούς όρους, ακολουθούμε πορεία απόκλισης. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Τρίτον, για το Ασφαλιστικό. Έ, εκεί πια κι αν είναι το απαύγασμα της ανακρίβειας και της θρασύτητας! Μας λέτε ότι δεν έχουμε θέσεις; Ένα χρόνο σας λέμε τα ίδια πράγματα. Εδώ και ένα χρόνο σας παρουσιάσαμε πρόγραμμα. Ένα χρόνο ο Σουφλιάς -επειδή τον αναφέρατε και στην ομιλία σας- σας δίνει την ξεκάθαρη εικόνα των προτάσεών μας. Θα σας δώσω μετά, θα σας εγχειρίσω και το συγκεκριμένο έντυπο-φυλλάδιο που βγάλαμε γι' αυτή την ιστορία. Και εσείς επιχειρείτε να εμφανίσετε ότι η Νέα Δημοκρατία, τάχα, δεν έχει θέσεις ή έχει διαφορετικές θέσεις. Επιτρέπεται να το λέει αυτό ένας Πρωθυπουργός, που σε λιγότερο από δώδεκα μήνες δραματικά, διαμετρικά άλλαξε άποψη;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Επιτρέπεται να το λέει αυτό ένας Πρωθυπουργός, ο οποίος ευθύνεται για το ότι το κράτος δεν εκπληρώνει τη βασική του υποχρέωση από την τριμερή χρηματοδότηση; Επιτρέπεται να το λέτε εσείς, που προσπαθείτε να μεταθέσετε στις επόμενες γενιές -και στις επόμενες, βέβαια, κυβερνήσεις- όλη τη χρηματοδότηση του συστήματος;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δυο λέξεις μόνο θέλω να πω

σε ό,τι αφορά μια ερώτηση, που μου έκανε ο κ. Κωνσταντόπουλος, καίρια ερώτηση. Η ερώτηση είναι αν είμαστε ικανοποιημένοι εμείς στη Νέα Δημοκρατία από την ποιότητα και τη λειτουργία του πολιτικού συστήματος.

Όχι, κύριε Κωνσταντόπουλε, δεν είμαστε. Και το ξέρετε, γιατί είναι κεντρικό σημείο του πολιτικού μας λόγου. Είναι κεντρικό ζήτημα για τη Νέα Δημοκρατία η αναβάθμιση της ποιότητας και της ουσίας της δημοκρατίας στον τόπο μας. Όμως δεν θεωρούμε ότι το καίριο σημείο είναι ο εκλογικός νόμος και μάλιστα μια συζήτηση για τον εκλογικό νόμο σε πονηρή εποχή, που γίνεται εκ του πονηρού. Γιατί αυτά είναι, κατά τη δική μας τουλάχιστον γνώμη, αυταπόδεικτα σε σχέση με τις προθέσεις της Κυβέρνησης.

Όμως, αναφορικά με την ποιότητα του πολιτικού συστήματος, έχουμε να σας πούμε πολλές αιτίες, πολλές εκ των οποίων και εσείς αναδεικνύετε στις παρεμβάσεις σας. Υπάρχει κράτος δικαίου; Εφαρμόζεται ο νόμος στην Ελλάδα σήμερα; Υπάρχει ή δεν υπάρχει καθεστώς ιδιότυπης ατιμωρησίας και ασυδοσίας; Υπάρχει ή δεν υπάρχει άκρατος κομματισμός, που εκτρέφει τη μετριοκρατία και με μαθηματική ακρίβεια μετά οδηγεί στη διαφθορά;

Υπάρχει ή δεν υπάρχει επιρροή; Αυτή είναι η επιεικής λέξη. Η αυστηρότερη είναι «υποδούλωση σε οργανωμένα συμφέροντα». Και αυτό φθάνει μέχρι το γνωστό χάος, που επικρατεί στο τηλεοπτικό τοπίο.

Υπάρχει ή δεν υπάρχει αποκάλυπτη αλαζονεία της εξουσίας;

Υπάρχει ή δεν υπάρχει προσπάθεια παρεμπόδισης του ουσιαστικού κοινοβουλευτικού ελέγχου; Εδώ, όπως ξέρετε, στις επερωτήσεις δεν εμφανίζονται καν οι Υπουργοί. Συζητούμε, λοιπόν, για ποιότητα δημοκρατίας; Εδώ στις αιτήσεις για κατάθεση εγγράφων -στις περισσότερες περιπτώσεις- παίρνουμε παραπειστικές ή γενικόλογες απαντήσεις. Είναι αυτή ποιότητα δημοκρατίας;

Τέλος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και κυρίως, κύριε Κωνσταντόπουλε, μια και κάνετε εσείς την ερώτηση, θέλω να πω το εξής: εμείς δεν προστατεύουμε ούτε επιχειρούμε να προστατεύσουμε κανένα. Ούτε προστατεύουμε ούτε, βέβαια, επιχειρούμε να υπονομεύσουμε ή να απομυζήσουμε κάποιον. Εμείς έχουμε μια γενική αρχή, που είναι: σεβασμός στον πολίτη, σεβασμός στην άλλη άποψη, σεβασμός σε όλα τα κόμματα. Σεβασμός στους πολίτες, που έχουν διαφορετική ιδεολογία από εμάς και, βέβαια, με αυτήν την έννοια, σεβασμός και στο δικό σας Κόμμα και στην ευρύτερη Αριστερά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Νομίζω ότι όλοι διαπιστώνουν ένα διπλό αρνητικό σύμπτωμα από το οποίο διακατέχονται όλες οι Κυβερνήσεις. Αρέσκονται αυτάρεσκα να εξωραϊζουν τον εαυτό τους. Και τους βολεύει, για λόγους πολιτικής σκοπιμότητας, να μηδενίζουν και να απορρίπτουν κάθε φωνή που εναντιώνεται, ασκεί κριτική και αντιστέκεται. Λυπάμαι, διότι αυτό το λάθος το διέπραξε ο κύριος Πρωθυπουργός.

Ο κύριος Πρωθυπουργός κατασκευάζει μια καρικατούρα κάθε άποψης που ασκεί κριτική για την πορεία του τόπου και εκ του ασφαλούς ξιφομαχεί εναντίον της. Προσπαθεί να αποδείξει ότι όλα πάνε καλά και ότι θα πάνε ακόμη καλύτερα, διότι ο ίδιος είναι στην Κυβέρνηση, και ότι καθένας που δεν δέχεται αυτήν την άποψη, υποστηρίζει δήθεν ότι όλα πάνε κατά κρημνόν και ότι όλα δεν μπορούν να ικανοποιηθούν κανέναν και για τίποτα. Όμως, δεν είναι έτσι.

Κυρίες Πρωθυπουργέ, αν αισθανθήκατε την ανάγκη να ανατρέξετε στο πραγματολογικό, στο εννοιολογικό και στο πολιτικό περιεχόμενο του όρου «μανιχαϊσμός», θα πρέπει να καταλάβετε ότι εσείς υιοθετείτε πολλές φορές αυτόν τον μανιχαϊκό τρόπο του «άσπρο-μαύρο». Η πολιτική, ξέρετε, εκδικείται πολλές φορές, διότι στην πράξη κάποιος κάνει ακριβώς αυτό που νομίζει ότι εκ του ασφαλούς καταρρίπτει. Εσείς, λοιπόν, σκέφτεστε μανιχαϊκά και εσείς μηδενίζετε κάθε άποψη κριτικής.

Θα σας έλεγα, λοιπόν, ότι θα ήταν πιο ωφέλιμο για τον τόπο, αλλά και για εσάς τον ίδιο και για την Κυβέρνησή σας, εάν είχατε την πολιτική παρρησία να παραδεχθείτε με σαφή και συγκεκριμένο τρόπο τα λάθη σας, να προχωρήσετε σε γενναίες αλλαγές πολιτικής, με τομές και μεταρρυθμίσεις, που θα βελτιώνουν την καθημερινότητα του πολίτη.

Κύριε Πρωθυπουργέ, ξέρετε τι κάνετε; Διαρκώς κοιτάζετε προς τα πίσω. Μετράτε την απόστασή, που έχει διανύσει η χώρα μας από την αφετηρία, της Μεταπολίτευσης, λόγου χάρι, και επιζητείτε την αναγνώριση από όλους, λες και αυτό είναι το ζητούμενο, ότι έχουμε κάνει βήματα.

Εμείς σας λέμε, αντί να κοιτάζετε προς τα πίσω και να μετράτε την απόστασή από την αφετηρία, κοιτάξτε προς τα εμπρός και μετράτε τις μεγάλες αποκλίσεις που μας χωρίζουν ακόμη από την υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση. Πολύ απλά, η πολιτική σας δεν καλύπτει τις αποστάσεις και τις αποκλίσεις.

Θα σας το πω και πιο συγκεκριμένα: Κύριε Πρωθυπουργέ, μπήκαμε στην Ο.Ν.Ε. Η ένταξη της χώρας στην Ο.Ν.Ε. είναι παρελθόν. Ξέρετε ποιο είναι το παρόν; Τα δύο χρόνια τα χαμένα για την πραγματική σύγκλιση. Αυτό είναι το παρόν. Από το 2000 μέχρι τώρα τα χάσατε τα δύο χρόνια. Στην Ο.Ν.Ε. μπήκαμε. Και εμείς αναγνωρίσαμε ότι ήταν θετικό βήμα και μας καλεί να πάμε καλύτερα.

Δεύτερον, κύριε Πρωθυπουργέ, η επαναφορά των εκλογικών παιγνίων, κάθε φορά που η Κυβέρνηση αισθάνεται την ανάγκη της αριστεράς και της προοδευτικής πλειοψηφίας, επίσης είναι παρελθόν.

Και θα σας το πω όσο γίνεται με μεγαλύτερη σαφήνεια και ηρεμία: αυτά είναι παρελθόν, κύριε Πρωθυπουργέ. Ξέρετε ποιο είναι το παρόν; Το παρόν είναι ότι με την κυβερνητική σας πολιτική, τις επιλογές και την πρακτική σας, καταστρέφετε την προοδευτική κοινωνική και πολιτική πλειοψηφία της χώρας. Και αυτό σας το λένε οι ίδιοι οι οπαδοί σας! Αυτό είναι το παρόν της κυβερνητικής σας πολιτικής!

Επιτρέψτε μου, γιατί δεν θέλω να μιλάω με γενικές αναφορές, να σας πω το εξής: Αν καταλάβατε, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι υπεστήριξα πως κάθε εκλογικό σύστημα πέραν της απλής αναλογικής είναι ο θρίαμβος των παρασκηνίων με αθέατες πλευρές μεθοδεύσεων, επιτρέψτε μου να πιστεύω και εγώ ότι καταλάβατε λάθος.

Εάν νομίσσατε πως εγώ υποστηρίζω πως σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου δεν υπάρχει η απλή αναλογική –αλλά υπάρχει η αναλογική, διαφορετικό εκλογικό σύστημα απ' ό,τι στην Ελλάδα– μέχρι σήμερα– όλες οι κυβερνήσεις είναι ανομιμοποίητες, επιτρέψτε μου να σας λέω ότι πάλι καταλάβατε λάθος.

Και καταλάβατε επίσης λάθος όταν υποστηρίζατε ότι η δική μου άποψη είναι πως κάθε κυβέρνηση που δεν προέρχεται από εκλογικό σύστημα απλής αναλογικής, είναι ανομιμοποίητη. Άλλο σας είπα. Πήρατε εκλογική πλειοψηφία. Έχετε κοινοβουλευτική αυτοδυναμία, με τον εκλογικό νόμο αυτό. Όμως, κύριε Πρωθυπουργέ, η κυβερνητική σας πολιτική δεν νομιμοποιείται και δεν εγκρίνεται από τη δική σας πλειοψηφία. Είναι τόσο δύσκολο να το καταλάβετε; Και είναι τόσο δύσκολο ώστε να σας σκανδαλίζει για να σχηματιστείτε την άποψη μιας κριτικής από την πλευρά του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου, των ειρηνικών κινημάτων και της οικολογίας;

Θα ήθελα εδώ να σας υπενθυμίσω ότι –το ξέρετε πολύ καλά και πολιτικά και επιστημονικά– σε κανένα ευρωπαϊκό σύνταγμα δεν υπάρχει ο όρος «απόλυτη κοινοβουλευτική πλειοψηφία». Σε κανένα. Υπάρχει ο όρος «πλειοψηφία». Το πλειοψηφούν κόμμα παίρνει εντολή σχηματισμού κυβέρνησης. Το κόμμα που έχει την απόλυτη κοινοβουλευτική πλειοψηφία σημαίνει, όταν περιέχεται ως όρος στα θεσμικά κείμενα, την κατεύθυνση του εκλογικού νόμου, ώστε να εξασφαλίζεται η απόλυτη κοινοβουλευτική πλειοψηφία. Και αυτό το ξέρετε.

Σε τελευταία ανάλυση η εσωτερική πολιτική πραγματικότητα χαρακτηρίστηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών «μέσα στις γκρίζες μέρες». Γκρίζες ημέρες είναι όχι μόνο για όσα συμβαίνουν στο διεθνές περιβάλλον, αλλά και για όσα συμβαίνουν στο εσωτερικό της χώρας.

Μέσα, λοιπόν, σε αυτές τις γκρίζες ημέρες, η μελαγχολική εσωτερική πραγματικότητα δεν ανατρέπεται, διότι ξαφνικά

εσείς από τηλεοράσεως εξαγγέλλετε υποσχέσεις για το μέλλον. Τουναντίον, αυτή η πρακτική επιβαρύνει αυτό το μελαγχολικό κλίμα. Με «μια από τα ίδια» δεν αλλάζει τίποτα.

Και το λέω αυτό γιατί η αποτυχία σε βασικούς τομείς της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης, απειλεί σήμερα να κλονίσει την εύθραυστη δημοσιονομική ισορροπία. Σήμερα απειλείται, τόσο νωρίς μάλιστα, η εκτέλεση του προϋπολογισμού και η επίτευξη πλεονάσματος, έστω και ίσου με το 0,8% του ΑΕΠ. Τα ανύπαρκτα έσοδα από αποκρατικοποιήσεις και το ψόφιο χρηματιστήριο, το δολοφονημένο χρηματιστήριο, βυθίζουν τα δημόσια έσοδα του α' τριμήνου και ο πληθωρισμός το Μάρτιο εκτοξεύεται σε επίπεδα του 4%. Γι' αυτά να μιλήσουμε!

Το λέω αυτό γιατί ισχυριστήκατε πως η Κυβέρνησή σας διαθέτει μια ολοκληρωμένη στρατηγική για την ισχυρή δημοκρατία. Περιγράψατε έξι βήματα και θεωρήσατε ότι στα έξι αυτά βήματα δεν περιλαμβάνεται η απλή αναλογική, προφανώς διότι δεν συμβάλλει στην ισχυροποίηση της δημοκρατίας και της κοινωνίας.

Σας λέω ότι κάνετε λάθος. Και κάνετε λάθος με βάση το πού οδήγησαν οι ισχυρές κυβερνήσεις της Μεταπολίτευσης: Σε στρεβλώσεις και σε αδιέξοδα.

Θα ήθελα να κάνω και δύο ακόμη παρατηρήσεις. Κύριε Πρωθυπουργέ, και χθες στη συνέντευξη σας υιοθετήσατε μια πρωτότυπη τακτική. Κάθε τόσο εμφανίζεστε σαν να ξεκινάτε τώρα την πρωθυπουργία σας, σαν να αναλάβατε τώρα. Κρίνεστε όμως με βάση τα δεδομένα.

Παραμιππώντας θα ήθελα να κάνω μια παρατήρηση. Η ισότιμη λειτουργία των κομμάτων εξασφαλίζει και στους άλλους Αρχηγούς των πολιτικών κομμάτων διακαναλική συνέντευξη, η οποία θα μεταδοθεί για την ενημέρωση του ελληνικού λαού; Εγώ σας το ζητώ. Σας το ζητώ για να μπορεί ο ελληνικός λαός να κρίνει, για να μην υπάρχει το κυβερνητικό μονοπώλιο.

Και κάτι ακόμη. Είχατε τη δυνατότητα να κάνετε αυτές τις καινούργιες τομές κατά τη διαδικασία Αναθεώρησης του Συντάγματος. Εκεί όμως προτιμήσατε, συναινετικά με τη Νέα Δημοκρατία, να μην κάνετε αυτές τις διαρθρωτικές αλλαγές.

Εξαγγείλατε βήματα. Εμείς λέμε ότι ο εκλογικός νόμος είναι κριτήριο. Εκεί συμπυκνώνονται οι αντιλήψεις για τη δημοκρατία και την κοινωνία, για τη συμμετοχή, για τη δημοκρατία των πολιτών και για την κοινωνία των πολιτών, για τη δημοκρατία της διαφάνειας. Άλλωστε δεν χαρακτηρίζεται ο εκλογικός νόμος και ως ένας από τους οργανωτικούς νόμους του πολιτεύματος;

Εγώ όμως θα σας αναφέρω δύο παραδείγματα: Πρώτον, η χρηματοδότηση των κομμάτων. Μεγάλη συζήτηση έγινε, κύριε Πρωθυπουργέ, στη Διακομματική Επιτροπή. Η προηγούμενη Υπουργός, η κα Παπανδρέου, τόλμησε να εισηγηθεί μια όντως καινοτόμο πρόταση, να επιβληθεί στα κανάλια να παράσχουν δωρεάν χρόνο για την προβολή των κομμάτων κατά την προεκλογική περίοδο και να απαγορευθεί η αγορά επιπλέον χρόνου από τα κόμματα. Συμφώνησαν όλα τα κόμματα. Όμως η Κυβέρνηση δεν το άντεξε και είναι προφανές γιατί. Και στο σχέδιο νόμου επανέρχεται η αγορά τηλεοπτικού χρόνου από τα κόμματα. Αυτό είναι πάρα πολύ απλό. Εξηγείται από πολλές πλευρές και σημαίνει πολλά πράγματα.

Παράδειγμα δεύτερο. Αναφερθήκατε στη διοικητική μεταρρύθμιση, στην αποκέντρωση. Είναι κρίσιμο σημείο. Θα υπάρξει περιφερειακή αυτοδιοίκηση με αποκέντρωση, όπως το αξιώνει η Ευρωπαϊκή Ένωση στα πλαίσια της περιφερειακής πολιτικής; Το αρνείστε επιμόνως. Θέλετε το διορισμένο Περιφερειάρχη μαζί με τη Νέα Δημοκρατία, γιατί υπάρχει το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης...

(Θόρυβος από τη Νέα Δημοκρατία)

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: 'Ε, όχι κύριε Κωνσταντόπουλε. Τρίτο βαθμό αποκέντρωσης έχουμε πει.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Χαίρομαι αν τα κόμματα συμφωνούν στην αποκέντρωση με αυτοδιοίκηση. Έχετε βέβαια το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, το οποίο θέλετε να το έχετε στα χέρια της μονοκομματικής διαχείρισης. Διαφωνούμε.

Εμείς λοιπόν λέμε ότι με τον ίδιο τρόπο θέλετε να χειριστείτε και τον εκλογικό νόμο. Θέλετε να μιλήσετε για αλλαγές αποφε-

ύγοντας την ουσία, δηλαδή χωρίς να θίξετε τη λογική του λεγόμενου πλειοψηφικού κοινοβουλευτισμού των μονοκομματικών αυτοδυναμιών. Και ξέρετε ότι αυτός ο θεσμικός τρόπος εξουσίας ελέγχεται και βάλλεται σε όλη την ευρωπαϊκή συνταγματική και πολιτική θεωρία. Αν λοιπόν θέλετε σοβαρή αλλαγή του εκλογικού νόμου, η λύση είναι απλή. Υιοθετήστε τον εκλογικό νόμο της απλής αναλογικής.

Μια τελευταία αναφορά, κύριε Πρωθυπουργέ. Εγώ εκτιμώ ότι πράγματι η Ευρωπαϊκή Ένωση -και στον πόλεμο της Γιουγκοσλαβίας και στον πόλεμο στην Παλαιστίνη- απεδείχθη κατώτερη των περιστάσεων. Θεωρώ ότι προχθές οι Κυβερνήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τον Σαρόν υπέστησαν ένα ηχηρό χαστούκι περιφρόνησης. Ξέρετε ποια είναι η κατάληξη; Σήμερα ο Σαρόν βγάζει από την Κυβέρνηση τον Πέρες και βάζει στη θέση του έναν από το δικό του κόμμα, το Λικούντ, επειδή ο Πέρες μίλησε περί σφαγής των Παλαιστινίων αμάχων που βομβαρδίζονται.

Εμείς, λοιπόν, λέμε ότι ναι, οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις στάθηκαν για μια ακόμα φορά κατώτερες των περιστάσεων. Ευχόμαστε και στηρίζουμε κάθε πρωτοβουλία, που θα πάρει η ελληνική Κυβέρνηση και ζητάμε να πάρει πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση. Ζητάμε αυτήν τη στιγμή να υπάρξει επικοινωνία με τον Αραφάτ και να στηριχθούν οι φιλειρηνικές δυνάμεις στο Ισραήλ.

Μακάρι λοιπόν να ληφθούν αυτές οι πρωτοβουλίες. Μακάρι όλα τα κόμματα με κοινή μας έκκληση να καλέσουμε τον ελληνικό λαό να εκδηλώσει αυτά τα φιλειρηνικά του αισθήματα υπέρ των Παλαιστινίων και την ανάγκη εκδημοκρατισμού στο εσωτερικό του Ισραήλ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση, η οποία διεξήχθη σύμφωνα με το άρθρο 143 του Κανονισμού της Βουλής με πρωτοβουλία της Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Πέμπτης 28 Μαρτίου 2002 και παρακαλώ για την επικύρωσή τους. Επικυρούνται;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεπώς τα Πρακτικά της Πέμπτης 28 Μαρτίου 2002 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 22.30' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Τετάρτη 10 Απριλίου 2002 και ώρα 10.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

